

Deddf Trwyddedu 2003

Datganiad o Bolisi Trwyddedu

**Cymeradwywyd mewn cyfarfod o'r Cyngor ar 29 Gorffennaf 2021 i
ddod i rym o 1 Hydref 2021**

Tîm Trwyddedu

Cyngor Bwrdeisdref Sirol Blaenau Gwent

Y Swydddfeydd Cyffredinol

Heol Gwaith Dur

Glyn Ebwy

NP23 6AA

Ffôn: 01495 355485

E-bost: licensing@blaenau-gwent.gov.uk

Gwefan: www.blaenau-gwent.gov.uk/licensing

Mae'r polisi hwn ar gael yn Saesneg neu brint bras hefyd ar gais y Tîm Trwyddedu.

Cynnwys

1.	Cyflwyniad.....	5
2.	Proffil y Sir	7
3.	Pwyllgor Trwyddedu.....	7
4.	Egwyddorion Sylfaenol	8
5.	Parthau ac oriau trwyddedu..... Amser gorffen yfed/pwyllo	9
6.	Galw masnachol	11
7.	Niweidiau Alcohol.....	11
8.	Cyffuriau	13
9.	Amcanion Trwyddedu	15
10.	Atal trosedd ac anhrefn.....	15
11.	Atal niwsans cyhoeddus..... Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 Rheoli Sŵn a Seinwedd	18
12.	Diogelwch Cyhoeddus	20
13.	Diogelu plant rhag niwed	23
14.	Hawliau i gynrychioliadau	25
15.	Awdurdodau cyfrifol.....	27
16.	Personau eraill	27
17.	Integreiddio strategaethau..... Deddf Trosedd ac Anhrefn 1998..... Y Ddeddf Ymddygiad Gwrthgymdeithasol, Trosedd a Phlisma 2014 Deddf Mewnfudo 2016 Deddf Hawliau Dynol 1998 Deddf Cydraddoldeb 2010	27

18. Trwydded alcohol bersonol	32
19. Trwydded Safle	33
20. Tystysgrif safle clwb.....	34
21. Hysbysiadau Digwyddiad Dros dro.....	35
22. Gwerthu a chyflenwi alcohol	37
23. Adloniant rheoledig	37
Cynulleidfa Gyhoeddus	
Trosolwg o amgylchiadau pan nad oes modd trwyddedu gweithgareddau adloniant	
Newidiadau dadreoleiddio pan nad oes angen trwydded	
Trosolwg o amgylchiadau pan nad oes modd trwyddedu gweithgareddau adloniant bellach	
<i>Awdurdodau lleol, darparwyr gofal iechyd ysbyty a pherchnogion ysgol: eithriad gweithgaredd traws adloniant</i>	
<i>Awdurdod lleol, ysbyty a safle ysgol: adloniant cerddorol trydydd parti</i>	
<i>Safle cymunedol: adloniant cerddorol</i>	
<i>Safle cymunedol: arddangos ffilm</i>	
<i>Syracasau Teithiol</i>	
<i>Cerddoriaeth Fyw</i>	
<i>Termau allweddol y'i defnyddir mewn perthynas â cherddoriaeth fyw .</i>	
<i>Cerddoriaeth wedi'i Recordio</i>	
<i>Dramâu a Dawns</i>	
<i>Chwaraeon Dan Do</i>	
<i>Amodau trwydded</i>	
<i>Cerddoriaeth Fyw neu Gerddoriaeth wedi'i Recordio</i>	
<i>Gerddi Cwrw</i>	
<i>Dramâu, dawns a chwaraeon dan do</i>	
<i>Adloniant bocsio neu reslo ac amodau sy'n ymwneud â chwaraeon ymladd cymysg</i>	
<i>Amodau sy'n ymwneud â gweithgareddau na ellir eu trwyddedu</i>	
<i>Cerddoriaeth atodol</i>	
<i>Cael gwared ar amodau trwyddedu</i>	
<i>Perfformio yn y stryd</i>	
<i>Ffilm Atodol</i>	

Gweithgaredd adloniant a gynigir fel rhan o ofal plant
Perfformwyr sy'n blant

24. Gweinyddiaeth	55
25. Gweithdrefnau ymgeisio	55
Yr Awdurdodau cyfrifol	
26. Amserlen weithredu.....	59
27. Amodau	60
28. Ceisiadau pan dderbynnir cynrychioliadau.....	61
29. Ymarfer a dirprwyo swyddogaethau	65
30. Adolygu trwyddedau	68
31. Asesiad Effaith Gronnus	69
32. Gorchmynion cyfyngu yn gynnar yn y bore.....	71
33. Gwrandawriadau	72
34. Apeliadau.....	72
35. Gweithredu dyfarniad y Llys Ynadon.....	73
36. Gorfodaeth	74
37. Ffioedd yn Gyffredinol.....	74
38. Ffioedd Blynyddol ar gyfer Trwyddedu Safle a Thystysgrifau Safle Clwb	75
39. Atal trwydded am beidio â thalu ffioedd blynyddol	75
40. Ardollau hwyrnos	76
41. Gwybodaeth bellach	77

1. Cyflwyniad

- 1.1 Mae Deddf Trwyddedu 2003 yn ei gwneud yn ofynnol i'r Cyngor, wrth gyflawni ei rôl fel Awdurdod Trwyddedu, gyhoeddi "Polisi Trwyddedu" sy'n nodi'r polisïau y bydd y cyngor yn eu gweithredu yn gyffredinol i hyrwyddo'r amcanion trwyddedu wrth wneud penderfyniadau am geisiadau a wneir dan y Ddeddf. Hwn yw'r datganiad polisi hwnnw a baratowyd yn unol â darpariaethau Deddf 2003 a'r fersiwn ddiweddaraf o Gyfarwyddyd y Swyddfa Gartref a gyhoeddwyd dan adran 182 y Ddeddf.
- 1.2 Cyngor Bwrdeisdref Sirol Blaenau Gwent ("y Cyngor") yw'r Awdurdod Trwyddedu dan Ddeddf Trwyddedu 2003 ac mae'n gyfrifol am roi trwyddedau i safleoedd, tystysgrifau i safleoedd clybiau, a thrwyddedau personol o ran gwerthu a/neu gyflenwi alcohol a darparu adloniant wedi ei reoleiddio a lluniaeth yn hwyr y nos. Trwy'r ddogfen gyfan cyfeirir at y Cyngor fel yr Awdurdod Trwyddedu, pan fydd hynny'n addas i atal dryswch rhwng y rôl hon a'r swyddogaethau eraill a gyflawnir gan y Cyngor.
- 1.3 Mae'r polisi hwn yn nodi sut y bydd ceisiadau am drwyddedau, sy'n ofynnol dan Ddeddf Trwyddedu 2003, yn cael eu hystyried gan yr Awdurdod Trwyddedu.
- 1.4 Wrth ddatblygu'r polisi trwyddedu, mae cyngor cyrff fel Llywodraeth Leol, Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru a chymdeithasau masnach amrywiol wedi cael ei ystyried pryd bynnag yr oedd hynny'n bosibl. Pan oedd hynny'n addas, mae polisïau awdurdodau eraill yng Ngwent hefyd wedi cael eu hystyried, er mwyn cael unffurfiaeth lle bynnag y mae hynny'n bosibl ac i helpu i sicrhau bod y polisïau amrywiol yn cael eu hintegreiddio dros ardal ddaearyddol ehangach. Ystyriwyd polisïau corfforaethol eraill a fabwysiadwyd gan y Cyngor hefyd, a chyfeirir at y rhain trwy gydol y ddogfen hon fel y bydd yn addas.
- 1.5 Cyflwynodd Deddf Cydraddoldeb 2010 gamau i ymdrin â gwahaniaethu a wynebir gan bobl anabl mewn rhai meysydd gan gynnwys gwaith, a mynediad at nwyddau, cyfleusterau a gwasanaethau. Dylai'r ymgeisydd ystyried y ddeddfwriaeth hon. Fodd bynnag, ni fydd yr Awdurdod Trwyddedu yn defnyddio trwyddedu i fynd ar ôl materion o'r fath, heblaw pan fydd deddfwriaeth ac arfer da yn cefnogi hynny.
- 1.6 Mae gan Gyngor Bwrdeisdref Sirol Blaenau Gwent ymrwymiad cyfreithiol i gydymffurfio â'r holl ddeddfwriaeth sy'n hyrwyddo cydraddoldeb ac mae ganddo bolisi i hyrwyddo cydraddoldeb i bawb. Mae gan y Maes Gwasanaeth

Diogelu'r Cyhoedd ei fframwaith cydraddoldeb ei hun sydd ar gael i'w archwilio ar ein gwefan. Bydd trwyddedu pobl a safleoedd dan Ddeddf Trwyddedu 2003 yn hyrwyddo cydraddoldeb o ran gwasanaeth a gorfodaeth i bob aelod o'r gymuned.

- 1.7 Mae Deddf Hawliau Dynol 1998 yn ymgorffori'r Confensiwn Ewropeaidd ar Hawliau Dynol ac yn ei gwneud yn anghyfreithlon i awdurdod lleol weithredu mewn modd nad yw'n gydnaws â hawl o'r fath. Bydd yr Awdurdod Trwyddedu yn ystyried y Ddeddf Hawliau Dynol wrth ystyried unrhyw faterion trwyddedu, ac yn arbennig o ran y ffordd y mae ceisiadau yn cael eu hystyried ac y mae gweithgareddau gorfodi yn cael eu cynnal.
- 1.8 Ystyrir pob cais ar ei deilyngdod ei hun ac yng ngoleuni'r polisi hwn.
- 1.9 Mae'r Awdurdod Trwyddedu yn cydnabod y gall fod angen symud oddi wrth y Polisi hwn a'r cyfarwyddyd a gyhoeddwyd dan y Ddeddf mewn amgylchiadau unigol ac eithriadol, a phan fydd yr achos yn teilyngu penderfyniad o'r fath er budd hyrwyddo'r amcanion trwyddedu. Bydd unrhyw benderfyniad o'r fath yn cael ei wneud trwy ymgynghoriad â'r cynghorwyr cyfreithiol addas ar gyfer yr Awdurdod Trwyddedu, a bydd y rhesymau am unrhyw symudiad o'r fath yn cael eu cofnodi yn llawn.
- 1.10 Ni fydd y polisi trwyddedu yn ceisio rheoleiddio materion y darperir ar eu cyfer mewn deddfwriaeth arall a bydd yn ceisio cyd-fynd â gweithdrefnau o'r fath e.e. cynllunio, iechyd a diogelwch, hawliau cyflogaeth, diogelwch tân ac ati.
- 1.11 Mae'r Awdurdod Trwyddedu yn dymuno annog deiliaid trwyddedau i ddarparu amrywiaeth eang o weithgareddau adloniadol ym Mlaenau Gwent trwy gydol eu horiau agor a hyrwyddo cerddoriaeth fyw, dawn, theatr ac ati, er budd diwylliannol ehangach y gymuned.
- 1.12 Bydd yr Awdurdod Trwyddedu yn diweddarau a chyhoeddi polisi trwyddedu newydd pryd bynnag y bydd hynny'n angenrheidiol ond, beth bynnag, cyn pen pum mlynedd o ddyddiad y polisi hwn, a bydd yn ymgynghori'n llawn â phartneriaid, cymdeithasau masnach a grwpiau preswylwyr fel y bydd yn briodol ar yr adeg honno, bydd unrhyw gyflwyniadau a dderbynnir yn cael eu hystyried yr adeg honno. Fodd bynnag, pan fydd angen diweddariadau oherwydd newidiadau i ddeddfwriaeth genedlaethol, cyfarwyddyd statudol neu fanylion cyswllt mae'r cyngor yn cadw'r hawl i ddiwygio'r polisi heb ymgynghori pan fydd angen hynny i sicrhau bod y polisi yn adlewyrchu deddfwriaeth genedlaethol neu gyfarwyddyd statudol.
- 1.13 Bydd yr adolygiad o'r polisi yn ystyried y materion canlynol wrth ei ail lunio.

- Y diwygiadau a wnaed i Ddeddf Trwyddedu 2003 gan:
 - ❖ Deddf Diwygio'r Heddlu a Chyfrifoldeb Cymdeithasol 2011
 - ❖ Deddf Cerddoriaeth Fyw 2012
 - ❖ Deddf Dadreoleiddio 2015
 - ❖ Offerynnau statudol a roddwyd dan y ddeddfwriaeth uchod
 - ❖ Cyfarwyddyd Diwygiedig a gyhoeddwyd dan A182 Deddf Trwyddedu 2003
 - ❖ Mewnfudiad

2. Proffil o Fwrdeisdref Blaenau Gwent

- 2.1 Ardal wledig yn bennaf yw Bwrdeisdref Sirol Blaenau Gwent ac mae'n cynnwys, 10,900 hectar gyda phoblogaeth o tua 70,000. Mae gwelliannau amgylcheddol yn dal i drawsnewid y cymoedd ac mae ffyrdd newydd wedi gwella cysylltiadau cyfathrebu.

Mae ardal Blaenau Gwent yn cynnwys 3 chwm, Sirhywi, Ebwy Fawr ac Ebwy Fach. There is a variety of licensed premises in the borough with the main concentration being in the four main towns of Ebbw Vale, Tredegar, Abertillery and Brynmawr. The types of premises licensed include pubs, clubs and off-licensed premises, such as supermarkets and convenience stores. Local venues such as community premises and church halls are also licensed to provide regulated entertainment and open spaces are licensed on a temporary basis to provide cultural shows and concerts.

Oherwydd natur wledig y fwrdeisdref, mae safleoedd a digwyddiadau a drwyddedir yn unol â Deddf Trwyddedu 2003 yn gwneud cyfraniad hanfodol at economi leol yr ardal.

3. Pwyllgor Trwyddedu

- 3.1 Bydd y Cyngor yn penodi Pwyllgor Trwyddedu yn unol â'i gyfansoddiad.
- 3.2 Bydd y Pwyllgor Trwyddedu yn sefydlu is-bwyllgorau fydd yn cynnwys tri Aelod o'r Pwyllgor i ystyried ceisiadau pan fydd cyflwyniadau wedi cael eu derbyn gan unrhyw unigolyn a/neu Awdurdodau Cyfrifol.
- 3.3 Bydd y Pwyllgor Trwyddedu hefyd yn eistedd i benderfynu ar geisiadau nad ydynt yn gysylltiedig â Deddf Trwyddedu 2003, fel trwyddedu tacsis a cherbydau llogi preifat.
- 3.4 Er budd llywodraethu da, pan fydd Cynghorydd sydd yn Aelod o Bwyllgor Trwyddedu neu Is-bwyllgor Trwyddedu â buddiant ariannol neu bersonol uniongyrchol neu anuniongyrchol mewn unrhyw fater ger eu bron bydd yn cael

ei ddatgymhwyso rhag unrhyw gyfraniad at y broses o lunio penderfyniad sy'n effeithio ar drwydded y safle. Ni fydd Cynghorydd yn eistedd ar Is-bwyllgor i ystyried cais yn ei 'Ward'.

- 3.5 Bydd yr Is-bwyllgor Trwyddedu yn cyfeirio unrhyw fater nad yw'n gallu ymdrin ag ef oherwydd bod llai na thri o aelodau yn gallu ystyried y mater sydd ger bron yr Is-bwyllgor i'r Pwyllgor Trwyddedu.
- 3.6 Bydd Pwyllgor Trwyddedu yn cyfeirio unrhyw fater nad yw'n gallu ymdrin ag ef oherwydd bod llai na'r cworwm o dri Aelod yn gallu ystyried y mater sydd ger bron y Pwyllgor i'r 'Awdurdod Trwyddedu' [y Cyngor].
- 3.7 Bydd pob canlyniad i benderfyniad trwyddedu gan yr Is-bwyllgor Trwyddedu yn cynnwys rhesymau am y penderfyniad fydd yn cael eu hysbysu i'r holl bartïon yn y gwrandawriad. Bydd crynodeb o'r penderfyniad yn cael ei roi ar wefan y Cyngor cyn gynted ag sy'n bosibl ar ôl i'r penderfyniad gael ei wneud, a bydd yn rhan o'r gofrestr drwyddedu statudol.
- 3.8 Bydd Swyddogion Trwyddedu'r Cyngor yn ymdrin â'r holl geisiadau am drwydded pan na fydd cyflwyniadau perthnasol wedi cael eu derbyn, neu pan fydd cyflwyniadau wedi cael eu derbyn a bod y bartïon yn cytuno nad oes angen gwrandawriad.
- 3.9 Bydd adroddiad yn cael ei roi ar gyfnodau penodedig i'r Pwyllgor Trwyddedu am y pwerau dirprwyedig a ddefnyddiwyd.
- 3.10 Bydd y Cyngor yn sicrhau bod aelodau a swyddogion perthnasol yn cael hyfforddiant addas i gyflawni eu dyletswyddau dan y Ddeddf.
- 3.11 Mae materion parthed Deddf Trwyddedu 2003 i gael eu trin fel y nodir yng nghynllun dirprwyo'r Cyngor dan ei gyfansoddiad.

4. Egwyddorion sylfaenol

- 4.1 Mae trwyddedu yn ymwneud â rheoli safleoedd trwyddedig, clybiau cymwys a digwyddiadau dros dro dan amodau Deddf 2003, a gall amodau fod yn gysylltiedig â thrwyddedau, tystysgrifau a chaniatâd a fydd yn ymdrin â materion sydd dan reolaeth y deiliaid trwyddedau unigol.
- 4.2 Wrth ystyried yr amodau hyn, bydd yr Awdurdod Trwyddedu yn canolbwyntio yn bennaf ar effaith uniongyrchol y gweithgareddau sy'n digwydd ar y safle trwyddedig ar aelodau o'r cyhoedd sy'n byw, gweithio neu yn ymwneud â

gweithgareddau arferol yn yr ardal dan sylw.

4.3 Yn hyn o beth, mae'r Awdurdod Trwyddedu yn cydnabod, ar wahân i'r swyddogaeth drwyddedu, bod nifer o beirianweithiau eraill ar gael i ymdrin â materion a all ddeillio o'r safle trwyddedig, gan gynnwys:

- Rheoliadau adeiladu;
- Camau parhaus i greu amgylchedd diogel a glân yn yr ardaloedd hyn mewn partneriaeth â busnesau lleol, gweithredwyr trafnidiaeth ac adrannau eraill y Cyngor;
- Dynodi rhannau o Sir Blaenau Gwent fel mannau lle na ellir yfed alcohol yn gyhoeddus;
- Cadw cyswllt cyson â'r heddlu ar faterion gorfodi'r gyfraith parthed anhrefn ac ymddygiad gwrthgymdeithasol, gan gynnwys rhoi rhybuddion cosb sefydlog, erlyn y rhai sy'n gwerthu alcohol i bobl sy'n feddw, atafaelu alcohol oddi ar oedolion a phlant mewn ardaloedd dynodedig a chau safleoedd trwyddedig neu ddigwyddiadau dros dro i lawr ar unwaith ar sail anhrefn, neu debygolrwydd anhrefn neu sŵn eithafol o'r adeilad;
- Pŵer yr heddlu, awdurdod cyfrifol arall neu rywun â diddordeb i geisio adolygiad o drwydded neu dystysgrif.

5. Parthau ac oriau trwyddedu

5.1 Ni fydd yr Awdurdod Trwyddedu, trwy arfer ei swyddogaethau trwyddedu, yn ceisio cyfyngu ar oriau masnachu unrhyw adeilad penodol oni bai ei fod yn cael ei ystyried yn briodol i hybu un neu fwy o'r amcanion trwyddedu. Bydd pob cais yn cael ei ystyried yn unigol ar ei deilyngdod ei hun.

5.2 Yn absenoldeb unrhyw resymau penodol yn gysylltiedig â'r amcanion trwyddedu, ni fydd yr Awdurdod Trwyddedu yn ceisio cyfyngu ar allu mannau adwerthu trwyddedig i werthu alcohol i'w yfed oddi ar y safle trwy gydol eu horiau masnachu cyffredinol. Un enghraifft bosibl o achlysur pan ellid ystyried cyfyngiad fyddai yn dilyn cyflwyniadau gan yr Heddlu bod siop yn hysbys fel canolbwynt ar gyfer troseddu ac anhrefn.

5.3 Mae'r Awdurdod Trwyddedu yn cydnabod bod cynnig mwy o ddewis a hyblygrwydd i ddefnyddwyr yn ystyriaeth bwysig ac mewn rhai amgylchiadau y gall cynnig oriau trwyddedu hyblyg ar gyfer gwerthu alcohol, darparu lluniaeth yn hwyr y nos ac adloniant wedi ei reoleiddio helpu i sicrhau bod modd osgoi gweld cwsmeriaid yn gadael safleoedd ar yr un pryd, sydd yn ei dro yn gallu lleihau'r gwrthdaro mewn mannau gwerthu bwyd yn hwyr y nos, wrth

safleoedd taccsis a chcludiant arall a all arwain at drosedd, anhrefn a helynt.

- 5.4 Mae'r Awdurdod Trwyddedu hefyd yn cydnabod na ddylai oriau trwyddedu atal datblygiad economïau min nos a nos sy'n ffynnu ac yn ddiogel sydd yn bwysig o ran buddsoddiad a gwaith yn lleol ac yn ddeniadol i ymwelwyr domestig a thramor.
- 5.5 Fodd bynnag bydd yr Awdurdod Trwyddedu, fodd bynnag, pan fydd yn defnyddio ei ddisgresiwn, bob amser yn tafoli'r ystyriaethau yn 5.3 a 5.4 uchod gyda'r ddyletswydd i hybu'r amcanion trwyddedu a diogelu hawliau preswylwyr a busnesau.
- 5.6 Mae'r Awdurdod Trwyddedu hefyd yn nodi cyfarwyddyd y Llywodraeth nad oes rhagdybiaeth gyffredinol o blaid cynyddu oriau agor ac y dylai'r pedwar amcan trwyddedu fod yn ystyriaethau holl bwysig bob amser. Pan fydd cyflwyniadau perthnasol yn erbyn cais a bod y Pwyllgor Trwyddedu yn credu y byddai caniatáu'r oriau trwyddedu a gynigir yn tanseilio'r amcanion trwyddedu yna gall wrthod y cais neu ei roi gydag amodau perthnasol a/neu oriau gwahanol i'r rhai y gofynnwyd amdanynt.
- 5.7 Beth bynnag yw'r oriau gweithredu a roddir i adeilad dan unrhyw drwydded dan y Ddeddf, dylai gweithredwyr y safle sicrhau eu bod yn cydymffurfio ag unrhyw gyfyngiadau ar oriau a osodir dan unrhyw ddeddfwriaeth arall sydd mewn grym - er enghraifft cyfraith Cynllunio, Deddf Masnachu ar y Sul 1994 neu Ddeddf (Masnachu) Dydd Nadolig 2004.
- 5.8 Gall y Cyngor ystyried y pŵer i wneud Gorchymyn Cyfyngu Oriau Mân y Bore (EMRO) ochr yn ochr ag unrhyw Bolisi Effaith Cronnol, gellir gweld manylion am y pwerau hyn yn adran 33 a 34 o'r polisi hwn.
- 5.9 Er bod yr awdurdod trwyddedu yn derbyn y gall oriau trwyddedu hyblyg leihau trosedd, anhrefn ac ymddygiad gwrthgymdeithasol trwy wasgaru cwsmeriaid yn fwy graddol, dengys profiad yn y dinasoedd/trefi, bod y mwyafrif o ymgeiswyr newydd yn gofyn am oriau agor sy'n cyfateb i rai eu cystadleuwyr. Er nad yw hyn yn cael ei annog mae'r awdurdod trwyddedu yn deall pam bod ymgeiswyr yn gwneud hyn.
- 5.10 Rhoddir anogaeth i ymgeiswyr gynnwys, yn eu rhaglen weithredu, nid yn unig yr oriau arferol y byddant yn dymuno cynnal gweithgareddau y mae angen trwydded ar eu cyfer, ond hefyd achlysuron arbennig fel gwyliau banc pan allant ddymuno masnachu am awr neu ddwy yn ychwanegol. Bydd darparu ar gyfer yr achlysuron hyn yn lleihau'r angen i wneud amrywiadau i geisiadau.

- 5.11 Nid oes darpariaeth arbennig yn awtomatig ar gyfer Nos Calan, felly os bydd ymgeiswyr yn dymuno manteisio ar oriau masnachu hwy dros y cyfnod hwn dylai hyn gael ei gynnwys yn y rhaglen weithredu.

5.12 **Amser gorffen yfed/pwyllo**

Er nad oedd yr amser gorffen yfed traddodiadol wedi'i gario drosodd i'r Ddeddf, mae'r Cyngor yn argymhell y dylai ymgeiswyr am safleoedd sydd â thrwydded i werthu alcohol ar y safle ystyried cyfnod gorffen yfed/pwyllo. Yn ystod yr amser hwn gellir lleihau uchder y gerddoriaeth, gall gwsmeriaid gorffen eu diodydd a gallent wneud trefniadau am drafnidiaeth o'r safle. Mae'r Cyngor yn ystyried y bydd amser gorffen yfed o 30 munud yn helpu gwasgaru cwsmeriaid yn raddol ac yn lleihau unrhyw effaith negyddol posib i'r ardal o ganlyniad.

6. Galw masnachol

- 6.1 Nid mater i'r Awdurdod Trwyddedu fydd y galw masnachol am drwyddedau safleoedd ychwanegol (yn wahanol i effaith cronol), ystyriaeth benodol i'r awdurdod cynllunio lleol yw materion o'r fath o ystyried gofynion y fasnach drwyddedig a'r galw yn y farchnad.

7. Niwed alcohol

- 7.1 Mae'r sylfaen dystiolaethol ynglŷn ag effaith defnyddio alcohol ar iechyd a lles yn gryf. Mae alcohol yn cyfrannu at dros 60 cyflwr iechyd gwahanol gan gynnwys clefyd yr afu, syndrom alcohol y ffetws a nifer o gancrau. Mae ymchwiliadau'n dangos, yn ogystal â chyfannu at ystod eang o glefydau a chyflyrau, gall defnyddio alcohol arwain at anafiadau a gall gyfrannu at, sbarduno a/neu waethygu cyflyrau iechyd meddwl. Yn ogystal, un o brif achosion marwolaeth a salwch yng Nghymru yw alcohol gyda thua 1,500 marwolaeth o ganlyniad i alcohol pob blwyddyn (1 marwolaeth mewn pob 20).
- 7.2 Mae ymchwiliadau wedi dangos tro ar ôl tro bod gan argaeledd economaidd, daearyddol a thymhorol alcohol effaith sylweddol ar lefelau niwed sy'n ymwneud ag alcohol, gan gynnwys niweidiau iechyd. Mae ymchwiliadau ac arbrofion bywyd go iawn wedi dangos bod gan ystod yr amserau a dyddiau y mae alcohol ar gael i'w gwerthu effaith sylweddol ar y niweidiau a achosir gan alcohol. Mae gan rwyddineb mynediad hefyd effaith, fel y dangosir gan gorff mawr o ymchwil i mewn i ddwysedd allfeydd. Dangosodd ymchwil a gynhaliwyd yn 2017 bod polisïau Trwyddedu sy'n cael eu gorfodi'n weithredol yn arwain at leihad mewn derbyniadau ysbyty yn ymwneud ag alcohol.

Ffactorau yw'r rhain i gyd sydd dan ddylanwad fframweithiau trwyddedu lleol ac arddulliau gweithredol a gorfodol tuag at drwyddedu.

- 7.3 Mae ymchwiliadau wedi dangos taw'r arddull mwyaf effeithlon ac effeithiol o ran cost i fynd i'r afael â niweidiau camdriniaeth alcohol yw lleihau fforddiadwyedd, argaeledd a'r gallu i gael gafael ar alcohol. Mae Sefydliad Iechyd y Byd (WHO) ac Iechyd Cyhoeddus Cymru wedi nodi bod lleihau argaeledd a'r gallu i gael gafael ar alcohol yn allweddol er mwyn lleihau niweidiau iechyd sy'n ymwneud ag alcohol.
- 7.4 Bwriad y Ddeddf Trwyddedu 2003 yw rheoleiddio cyflenwad alcohol. Trwyddedu felly yw'r mecanwaith allweddol ar gyfer rheoleiddio argaeledd alcohol, trwy reoli'r amserau a diwrnodau'r wythnos y gellir gwerthu alcohol, y safleoedd sy'n gallu cyflenwi alcohol a'r amodau gwerthu.
- 7.5 Blaenau Gwent County Council recognises the significant negative impact on the health of our residents caused by alcohol, reflected in hospital admissions and deaths from alcohol related illnesses (see below). Blaenau Gwent County Council is committed to reducing these harms and promoting the well-being of our residents. Our Well-being Plan (2018 to 2023)¹ includes two objectives, which are supported by a proactive and harm reduction approach to alcohol licensing: 'Blaenau Gwent wants safe and friendly communities' and 'Blaenau Gwent wants to encourage and enable people to make healthy lifestyle choices in the places that they live, learn, work and play'
- 7.6 Alcohol data shared by Public Health Wales in 2019 indicates that Blaenau Gwent local authority area has:
- The **highest** rate in Wales for alcohol-specific adult hospital admissions.
 - A **significantly higher** rate of alcohol specific adult hospital admissions for both females and males than the Welsh average¹.
 - A **higher** than the national average rate for under 18 alcohol-specific hospital admissions. Blaenau Gwent has the **third highest** rate of male under 18 hospital admissions compared to all 22 local authority areas.
 - Levels of alcohol-specific mortality similar to the national average.
 - Slightly below the national and regional average rates of persons

aged 16+ self-reporting drinking above guidelines in 2018-19. In 2018-19, 18% of adults across Gwent reported drinking above the guidelines on at least one day in the past week, compared to Blaenau Gwent at 16.2%.

- 7.7 O fewn cyd-destun hyrwyddo'r pedwar amcan trwyddedu, mae'r Awdurdod Trwyddedu'n disgwyl bod ymgeiswyr yn cynnig amodau trwyddedu er mwyn lliniaru'r effaith gall eu safle gael ar iechyd a lles eu cwsmeriaid, y gymdogaeth a'r gymuned ehangach. Am esiamplau o amodau trwyddedu sy'n gallu hyrwyddo iechyd a lles, gellir cyfeirio at 'Gronfa Amodau Model' Cyngor Sir Fynwy.
- 7.8 Yn ogystal, mae'r Awdurdod Lleol yn disgwyl bod ymgeiswyr yn ystyried yr effaith gall eu safle gael ar bobl sy'n agored i gamddefnydd alcohol, yn enwedig plant, pobl ifanc ac yfwyr sy'n peri problem. Mae gwasanaethau trin alcohol wedi'u comisiynu wedi'u gosod o fewn y cymunedau maent yn eu gwasanaethu. Gall argaeledd alcohol yn agos i wasanaethau triniaeth creu problemau penodol i ddarparwyr triniaeth. Mae'r Awdurdod Trwyddedu'n disgwyl bod ymgeiswyr yn ystyried ac yn lliniaru'r niwed gan gynnwys amodau trwyddedu pan fydd eu safle'n agos at leoliad gwasanaethau triniaeth, ac ardaloedd efallai bod plant a phobl ifanc yn ymgynnull, megis ysgolion, clybiau ieuenctid a pharciau.

8. Cyffuriau

- 8.1 Mae niweidiau camddefnyddio cyffuriau yn niferus, ac nid ydynt wedi'u cyfyngu i niweidiau iechyd. Roedd lefelau marwolaeth oherwydd cyffuriau ar eu uchaf erioed yn 2018-19 gyda marwolaethau oherwydd gwenwyniad cyffuriau yn codi gan 78% dros y 10 mlynedd ddiwethaf. Mae'n ymddengys bod marwolaethau oherwydd cyffuriau yn digwydd yn fwyfwy aml mewn pobl sy'n defnyddio cyffuriau ar sail hamddenol.
- 8.2 Mae marchnad gyffuriau'r DU yn esblygu'n gyflym iawn, gyda pharhad mewn cynnydd cryfder a phurdeb chyffuriau stryd cyffredin, ac ystod o sylweddau mewn cylchrediad sy'n ehangu'n barhaol. Mae gan drwyddedu rôl mewn lleihau niweidiau camddefnyddio cyffuriau yn yr Economi Hwyrnos ac yn ein safleoedd trwyddedig.
- 8.3 Lle bod materion pryderus, bydd yr Awdurdod Trwyddedu'n disgwyl gweld tystiolaeth bod y polisi cyffuriau wedi'i weithredu a'i adolygu.
- 8.4 O fewn cyd-destun hyrwyddo'r amcanion trwyddedu ar gyfer atal trosedd ac

anhrefn a sicrhau diogelwch cyhoeddus, mae'r Awdurdod Trwyddedu yn disgwyl bod ymgeiswyr a thrwyddedigion yn:

- Cymryd pob cam i atal mynediad cyffuriau i safleoedd trwyddedig
- Cymryd pob cam rhesymol i atal cyffuriau rhag newid dwylo o fewn y safle
- Hyfforddi staff i adnabod arwyddion camddefnydd cyffuriau mewn pobl fel y gellir cymryd camau ymarferol i ddelio ag achosion sy'n digwydd
- Cael staff sydd wedi'u hyfforddi'n addas i ddelio ag achosion sy'n ymwneud â chyffuriau
- Arddangos gwybodaeth ymwybyddiaeth cyffuriau i gwsmeriaid
- Cynnig ystafell cymorth cyntaf ac offer cymorth cyntaf, gan gynnwys diffibriliwr mewn lleoliadau mwy
- Defnyddio staff sydd wedi'u hyfforddi i helpu â digwyddiadau meddygol
- Gweithredu polisi gwahardd priodol

8.5 Ar gais Heddlu Gwent, bydd angen i safleoedd atafaelu, cadw a dogfennu unrhyw gyffuriau sy'n cael eu darganfod, gyda llwybr archwilio clir a phroses ildio yn unol â pholisi ysgrifenedig Heddlu Gwent. Yn ogystal, yn niddordeb Trosedd ac Anhrefn, bydd Heddlu Gwent hefyd yn ei gwneud yn ofynnol bod safleoedd trwyddedig yn caniatáu defnydd y peiriant ION Track ar eu safle er mwyn helpu gydag adnabod y mannau lle efallai y defnyddir cyffuriau ar y safle

8.6 Mae'r Awdurdod Trwyddedu yn cydnabod nad yw camddefnyddio cyffuriau yn rhywbeth sy'n berthnasol i bob adeilad trwyddedig, ond mae'n ymroddedig i ostwng y defnydd o gyffuriau a chael gwared ohono pan fydd yn bosibl o safleoedd trwyddedig fel rhan o'i rôl yn hyrwyddo'r amcan trwyddedu trosedd ac anhrefn. Mae'r awdurdod trwyddedu yn disgwyl i bob deiliad trwydded gefnogi ei nod yn weithredol o ran y modd y maent yn cynllunio, rheoli a gweithredu eu safleoedd.

8.7 Os derbynnir cyflwyniadau perthnasol i gais am grant neu amrywiad ar drwydded, gall amodau arbennig gael eu gosod i gefnogi atal cyflenwad neu ddefnydd anghyfreithlon o gyffuriau a reolir. Gofynnir am gyngor am amodau gan yr heddlu neu unrhyw sefydliad perthnasol arall sy'n ymwneud â rheoli cyffuriau a reolir neu gefnogi a/neu drin defnyddwyr cyffuriau.

8.8 Mewn safleoedd lle mae camddefnyddio cyffuriau yn broblem a phan fydd unrhyw awdurdod cyfrifol neu unigolyn arall yn gwneud cais am adolygu'r drwydded, bydd yr awdurdod trwyddedu yn ystyried hyn yn ddifrifol iawn ac yn rhoi ystyriaeth addas i'r ystod lawn o ddewisiadau sydd ar gael, gan gynnwys gohirio a diddymu'r drwydded yn unol â'r cyfarwyddyd statudol a roddwyd gan

yr ysgrifennydd gwladol. Mae'r awdurdod trwyddedu yn cydnabod bod pob achos yn unigol ac y bydd yn cael ei benderfynu yn ôl ei ffeithiau a'i rinweddau penodol ei hun

- 8.9 Gwerthu neu ddefnyddio sylweddau seicoactif newydd (NPS) (y 'legal highs' fel y'u gelwir) mewn safleoedd trwyddedig ar gyfer alcohol. Bydd y cyngor yn ystyried unrhyw broblem gyda NPS yn unol â'r ddeddfwriaeth bresennol a pholisi'r llywodraeth.

9. Amcanion trwyddedu

- 9.1 Mae gan yr Awdurdod Trwyddedu ddyletswydd dan y Ddeddf i gyflawni ei swyddogaethau gyda golwg ar hyrwyddo'r amcanion trwyddedu. Yr amcanion trwyddedu (y mae pob un yr un mor bwysig â'i gilydd) yw:

- Atal troseddu ac anrhefn;
- Diogelwch y cyhoedd;
- Atal niwsans cyhoeddus;
- Amddiffyn plant rhag niwed.

- 9.2 Cydnabyddir nad y swyddogaeth drwyddedu yw'r prif ddull i sicrhau bod yr amcanion yma yn cael eu cyflawni. Felly bydd yr Awdurdod Trwyddedu yn parhau i weithio mewn partneriaeth â'r awdurdodau cyfagos, yr heddlu, y Bwrdd Iechyd, Mewnffudo, Grŵp Sir Fynwy Saffach busnesau lleol, deiliaid trwyddedau a phobl leol tuag at hyrwyddo'r amcanion.

10. Atal troseddu ac anrhefn

- 10.1 Gall safleoedd trwyddedig, yn arbennig y rhai sy'n cynnig adloniant, alcohol a lluniaeth i niferoedd mawr o bobl yn hwyr y nos/gynnar y bore, fod yn ffynhonnell problemau troseddu ac anrhefn.
- 10.2 Bydd yr Awdurdod Trwyddedu yn disgwyl rhaglen weithredu (gweler adran 27) i ymdrin â'r materion yma yn foddhaol o ddyluniad y safle hyd at weithrediad y busnes o ddydd i ddydd. Rhoddir manylion y ffactorau y bydd angen eu hystyried fel rhan o'r rhaglenni gweithredu yn y Polisiâu Trwyddedu a materion i'w hystyried wrth benderfynu ar geisiadau, sydd ynghlwm yn yr atodiad i'r polisi hwn ac yn y Nodiadau cyfarwyddyd i ymgeiswyr.
- 10.3 Argymhellir i ymgeiswyr ofyn am gyngor gan swyddogion trwyddedu'r Awdurdod Trwyddedu a'r heddlu, yn ogystal ag ystyried, fel y bydd yn briodol, bolisiâu cynllunio a chludiant, strategaethau twristiaeth, diwylliannol ac atal

troseddau lleol, wrth baratoi eu cynlluniau a'u rhaglenni gweithredu.

- 10.4 Yn ychwanegol at y gofynion i'r Awdurdod Trwyddedu hybu'r amcanion trwyddedu, mae ganddo ddyletswydd hefyd dan adran 17 o Ddeddf Trosedd ac Anrhefn 1998 i arfer ei swyddogaethau amrywiol gan roi ystyriaeth ddyledus i effaith tebygol arfer y swyddogaethau hynny ar droseddu ac anhrefn yn Sir Blaenau Gwent, a'r angen i wneud popeth y gall ei wneud yn rhesymol i'w hatal.
- 10.5 Dylai'r Trwyddedai/ymgeisydd hefyd defnyddio eu profiad eu hun ac adnabyddiaeth o'u cwsmeriaid a'u lleoliad wrth ddrafftio eu hamserlen gweithredu, sy'n dod yn sail yr amodau ar y drwydded wedi hynny. Gall methu â gwneud hyn arwain at gynrychioliad o'r Awdurdod, yr awdurdod cyfrifol neu berson arall. Efallai bydd ymgeiswyr yn dymuno ystyried y canlynol a chynghorir eu bod yn cyfeirio at 'Gronfa Amodau Model' yr Awdurdod wrth ystyried cais.
- Oes yna CCTV, ac os oes, beth yw'r manau dan sylw, oes ganddo'r gallu i weld recordiad gydag wyneb llawn o gwsmeriaid sy'n dod i mewn, a yw'n recordio'r man chwilio cwsmeriaid ar y fynedfa? Beth yw cyfnod cadw'r recordiadau, pa mor hawdd ydyn nhw i'w cyrchu, i greu copïau ohonynt neu i lawrlwytho delweddau os y gofynnir amdanynt gan yr Heddlu a Thrwyddedu?
 - A oes staff drws yr Awdurdod Diwydiant Diogelwch (SIA) wedi'u cyflogi a pha wiriadau a wneir i ddilysrwydd y drwydded SIA? Pa gofnodion a gedwir o wiriadau SIA, o'r polisi chwilio, y polisi mynediad, o gyfyngu cwsmeriaid rhag defnyddio manau awyr agored megis manau ysmygu, o amserau cyflogi'r SIA a'u hyfforddiant?
 - Oes gweithdrefn sganio ID wrth fynd i mewn i'r safle? A fydd yna bolisi 'Dim ID Dim Mynediad' yn gweithredu?
 - Oes yna bolisi cyffuriau ac arfau clir? Oes yna hyfforddiant rheolaidd wedi'i ddogfennu o'r polisi hwn a weithredir â staff pan fydd cyffuriau/arfau'n cael eu hatafaelu neu storio? A yw manau neu arwynebau wedi'u dylunio er mwyn atal tebygolrwydd defnydd cyffuriau ar y safle?
 - A yw defnydd plastig neu wydr gwydn ar gyfer cynnig alcohol wedi'u hystyried, a fydd poteli plastig yn cael eu pasio dros y bar? A oes gyfyngiadau ynglŷn â chymryd diodydd tu fas?
 - A oes gynllun profi oedran, a oes gan y safle polisi her 25? A yw staff yn cael eu hyfforddi'n rheolaidd ynglŷn â'r polisi hwn ac a yw wedi'i ddogfennu?
- 10.6 Mae'r Awdurdod Trwyddedu'n adnabod, er bod Heddlu Gwent a

gwasanaethau cyfiawnder troseddol eraill yn dioddef y baich adnoddau mwyaf o drosedd ac anhrefn medrir eu hatal sy'n ymwneud ag alcohol, mae yna effaith hefyd ar y system iechyd. Mae gan bresenoldeb a derbyniadau sy'n ymwneud ag alcohol effaith negyddol ar adnoddau cyfyngedig y GIG, ar staff ac ar gleifion eraill. Mae anaf corfforol ac effeithiau seicolegol digwyddiadau treisgar yn effeithio iechyd a lles unigolion, eu teuluoedd, eu ffrindiau a'u cydweithwyr, ein staff gwasanaeth cyhoeddus a staff safleoedd trwyddedig sy'n delio â'r digwyddiadau hyn, a'r gymuned leol yn uniongyrchol. Bydd Awdurdodau Cyfrifol yn gweithio gyda'i gilydd, yn rhannu'r data lleol sydd ar gael i gyd, ac yn defnyddio ffynonellau data'r GIG er mwyn hyrwyddo'r amcan trwyddedu hwn.

- 10.7 Bydd yr Awdurdod yn ymdrechu i leihau trosedd ac anhrefn ledled y Sir yn unol â'i ddyletswydd statudol dan a.17 o'r Ddeddf Trosedd ac Anhrefn 1998.
- 10.8 Blaenau Gwent County Council, trwy asiantaethau'n gweithio gyda'i gilydd ac yn rhannu gwybodaeth, yn bwriadu nodi ac atal camfanteisio rhywiol, caethwasiaeth fodern a masnachu pobl. Gall deiliaid trwydded helpu oherwydd efallai byddant yn dod yn ymwybodol o neu'n dod mewn cysylltiad â dioddefwyr felly. Gall hyn fod mewn gwestai, bariau a bwytai, bwytai parod hwyrnos, siopau sy'n gwerthu alcohol neu safleoedd trwyddedig eraill. Mae deiliaid trwydded, a staff sydd wedi'u cyflogi mewn safleoedd trwyddedig, mewn safle delfrydol i helpu diogelu pobl.

Mae caethwasiaeth fodern a masnachu pobl yn droseddau ac yn torri hawliau dynol sylfaenol, a gallent gymryd ffurfiau gwahanol megis caethwasiaeth, caethwasanaeth a llafur gorfodol. Dylai'r deiliad trwydded a staff sy'n gweithio mewn safleoedd trwyddedig edrych am a gofyn y canlynol i'w hunain:

- A oes gan y person unrhyw arwyddion corfforol o gamdriniaeth neu esgeulustod? Heb fwyd, dŵr, gofal meddygol neu angenrheidiau bywyd eraill?
- Rydych yn gweld ymddygiad pryderus tuag at rywun.
- A oes gan y dioddefwr basbort, dogfen adnabod neu ddogfennau teithio? A yw'r dogfennau hyn ym meddiant rhywun arall?
- A yw'r dioddefwr yn ymddwyn fel eu bod wedi cael eu cyfarwyddo neu eu hyfforddi gan rywun arall? A ydynt yn gadael i bobl eraill siarad pan fyddant yn cael eu siarad â'n uniongyrchol?
- A oedd y dioddefwr wedi'i recriwtio am un diben a'u gorfodi i ymgymryd â swydd arall? A dalwyd am eu cludiant gan hwyluswyr, y mae'n rhaid iddynt dalu yn ôl trwy gynnig gwasanaethau?
- A yw'r dioddefwr yn derbyn ychydig neu ddim taliad am eu gwaith? A

yw rhywun arall yn rheoli eu henillion?

- A orfodwyd y dioddefwr i wneud gweithredoedd rhywiol?
- A oes gan y dioddefwr y rhyddhad i symud? Oes modd rhydd iddynt gysylltu â ffrindiau a theulu? A oes ganddynt ryngweithiad cymdeithasol cyfyngedig?
- A yw'r dioddefwr neu'r teulu wedi cael eu bygwth gan niwed os yw'r dioddefwr yn ceisio dianc?
- A yw'r dioddefwr wedi'i glymu gan ddyled, neu mewn sefyllfa o ddibyniaeth?

Os oes unrhyw bryder, rhaid i'r deiliad trwydded adrodd y mater i'r llinell cymorth Caethwasiaeth Fodern ar 08000 121 700 neu ymweld â'r wefan <https://www.modernslaveryhelpline.org/report> neu gallant adrodd i Drwyddedu ar 01495 355485 neu ebost licensing@blaenau-gwent.gov.uk. Os yw rhywun mewn perygl enbyd, i alw'r heddlu ar 999.

Yn ogystal, rhaid bod gan bob staff sydd wedi'u cyflogi yn y DU yr hawl i weithio yn y DU. Gall cyflogi rhywun yn anghyfreithlon heb weithredu'r gwiriadau rhagnodedig arwain at sancsiynau cadarn yn erbyn y deiliad trwydded.

11. Atal niwsans cyhoeddus

11.1 Mae gan safleoedd trwyddedig potensial sylweddol i gael effaith negyddol ar bobl sy'n byw ac yn gweithio (gan gynnwys y rheini sy'n parhau â busnes) yn yr ardal o amgylch eu safle, yn ogystal ag yn fwy eang trwy niwsans cyhoeddus sy'n deillio o'u gweithrediad. Mae felly'n bwysig bod, wrth ystyried hyrwyddiad yr amcan trwyddedu hwn, mae'r Awdurdodau Trwyddedu a'r Awdurdodau Cyfrifol yn ffocysu ar effaith gweithgareddau trwyddedadwy ar y safle penodol ar y partion hyn efallai sy'n anghyfartal ac yn afresymol.

11.2 Mae diffiniad yr hyn y gellir ei ystyried fel 'niwsans cyhoeddus' posib neu wir i'w ddehongli yn unol â chyfraith gyffredin eang sy'n golygu ei fod wedi'i sefydlu trwy gyfraith achos berthnasol. Hwn yw'r dehongliad bydd yr Awdurdod Trwyddedu'n gweithredu wrth ystyried materion felly. Derbynnir bod materion sy'n arwain at 'niwsans cyhoeddus' yn bennaf yn cynnwys materion sy'n ymwneud â sŵn, llygredd golau, drewdod a sbwriel. Gall hefyd godi oherwydd effeithiau negyddol llwch, pryfed, croniadau neu unrhyw fater arall y penderfynir ei fod yn cael effaith negyddol ar amgylchedd byw a gweithio pobl eraill sy'n byw ac yn gweithio yn ardal y safle trwyddedig.

11.3 Mae'r Awdurdod Trwyddedu'n adnabod efallai taw ffactor bwysig ar gyfer

iechyd a lles bydd cyfyngu'r niwsans cyhoeddus sy'n gysylltiedig â safleoedd trwyddedig a'u gweithrediad.

Mae'r Awdurdod Trwyddedu'n adnabod y cysylltiadau allweddol gydag iechyd a lles o niwsans cyhoeddus sy'n ymwneud â chwsg aflonydd, straen a achosir gan niwsans a llygredd. Gall cwsg aflonydd a straen ychwanegu at broblemau iechyd meddyliol a chorfforol preswylwyr, a'u lles ehangach. Gall diffyg cwsg gael effaith ar y system imiwnedd a gall gyfrannu at glefyd y galon a diabetes. Gall diffyg cwsg hefyd gyfrannu at bryder ac iselder. Gall straen gyfrannu at bryder ac iselder, ac at glefydau cardiofasgwlaidd.

Dylai ymgeiswyr ystyried yr effaith bosib y bydd ei safle'n ei chael ar niwsans cyhoeddus yn enwedig o sŵn a dylent osod mesurau lliniaru.

- 11.4 Mae'r Awdurdod Trwyddedu'n disgwyl bod ymgeiswyr am drwyddedau safleoedd a thystysgrifau safleoedd clwb wedi gwneud ymholiadau ac ystyriaethau perthnasol ynglŷn â'r ardal leol cyn cyflwyno eu cais. Bwriad hyn yw galluogi'r ymgeisydd i ystyried y rheoliadau mwyaf addas i'w cynnwys efallai yn yr amserlen weithredu gyda golwg ar sicrhau nad yw eu gweithgareddau'n tanseilio'r amcan trwyddedu mewn perthynas ag atal niwsans cyhoeddus. Mae'n bwysig adnabod nad yw effeithiau gweithred trwyddedig wedi'u cyfyngu o fewn adeilad. Mae'n anochel bod effaith ehangach wrth i bobl teithio i ac o'r safle neu wrth iddynt ymgynnull tu fas wrth iddo weithredu. Rheolir niwsans yn y modd gorau trwy ystyriaeth ofalus, addasrwydd y safle sy'n cael ei ddewis ac unrhyw lliniaru sydd ei angen yn gynnwys yn y broses.
- 11.5 Bydd ymgeiswyr yn cael eu hannog i ddangos yn eu Rhaglen Weithredu bod camau addas a digonol wedi cael eu dynodi ac y byddant yn cael eu gweithredu a'u cynnal i atal niwsans cyhoeddus. Pan fydd safle addas yn cael ei adnabod, dylid paratoi amserlenni gweithredu ar sail asesiad risg y ffynonellau niwsans posib a berir gan weithred y safle i'r rheini efallai sy'n cael eu heffeithio gan eu gweithgareddau. Dylai'r amserlen weithredu dangos dealltwriaeth o lefel risg y niwsans a chynnwys mesurau positif i reoli unrhyw risg bosib.
- 11.6 Mae'r Awdurdod Trwyddedu yn argymhell y dylai deiliaid trwyddedau weithredu safon uchel o ran rheolaeth i leihau'r potensial o ran unrhyw niwsans cyhoeddus a all ddeillio o weithredu'r adeilad, yn arbennig pan:
- fyddant mewn ardal breswyl neu sensitif i sŵn; neu
 - bod bwriad i gael oriau agor estynedig.

11.7 Mae'r Awdurdod Trwyddedu yn cydnabod, tu hwnt i'r ardal agos iawn i'r adeilad, bod y rheolaeth sydd gan ddeiliad trwydded dros ei gwsmeriaid yn lleihau a bod unigolion sy'n dangos ymddygiad gwrthgymdeithasol yn atebol amdanynt eu hunain. Serch hynny, anogir ymgeiswyr i ystyried y gweithrediadau gallent eu cymryd fel deiliad cyfrifol er mwyn lliniaru effaith negyddol posib eu cwsmeriaid. Dylai'r amserlen weithredu eto cael ei defnyddio er mwyn dangos dealltwriaeth o'r risgiau sy'n bosib a'r mesurau positif y gellir eu gweithredu er mwyn rheoli materion o'r fath.

11.8 Anogir ymgeiswyr i ymgysylltu â'r Awdurdod Trwyddedu ac Awdurdodau Cyfrifol perthnasol eraill (megis Iechyd Amgylcheddol) yn gynnar yn y broses a cyn cyflwyno cais, lle bynnag y bo hynny'n rhesymol yn ymarferol. Bydd modd i'r Awdurdodau hyn cynnig cyngor sy'n ymwneud â mesurau rheolaeth priodol y gellir eu gosod a'u cynnwys yn yr amserlen weithredu, er mwyn lliniaru'r risg bosib bod niwsans cyhoeddus yn digwydd.

11.9 **Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015, Rheoli Sŵn a Seinwedd**

Mae Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 (y cyfeirir ati wedi hyn fel Deddf LICD 2015) yn gosod dyletswydd ar Awdurdodau Lleol gan gynnwys yr Awdurdod Trwyddedu i ymgorffori egwyddorion datblygiad cynaliadwy sydd â'r nod o gyflawni saith amcan lles rhagnodedig fel rhan o'u gweithred sylfaenol; mae hyn yn cynnwys cyflawni eu swyddogaeth Drwyddedu. Un o'r manau conglaen i ystyried yw rheoli sŵn a'i effaith ar iechyd a lles.

11.10 Nid yw'r canllaw Trwyddedu Statudol a gyflwynwyd dan Adran 182 o'r Ddeddf Trwyddedu 2003 yn cynnig unrhyw gyfeirnod ar hyn o bryd ynglŷn â sut ddylai Awdurdodau Trwyddedu rhoi sylw'n weithredol i anghenion Deddf LICD 2015 yn benodol fel y gall ymwneud â hyrwyddiad yr Amcan Trwyddedu, sef Atal Niwsans Cyhoeddus. Mae'n glir serch hynny yng 'Nghynllun Gweithredu Sŵn a Seinwedd' Llywodraeth Cymru bod yna gydnabyddiaeth o effaith sŵn. Bydd yr Awdurdod Trwyddedu'n rhoi sylw i'r cynllun gweithredu hwn wrth benderfynu ynglŷn â cheisiadau (cyfeiriwch at adran 17 Integreiddio strategaethau isod, os gwelwch yn dda).

12. **Diogelwch y cyhoedd**

12.1 Mae'r Cyngor wedi'i ymrwymo i sicrhau nad yw diogelwch unrhyw berson sy'n ymweld â neu'n gweithio mewn safle trwyddedig dan fygythiad. Disgwylir bod ymgeiswyr yn dangos yn eu Hamserlen Weithredu bod mesurau addas a

digonol wedi cael eu hadnabod a byddant yn cael eu gweithredu a'u cynnal er mwyn sicrhau diogelwch y cyhoedd, yn ôl steil a chymeriad unigryw eu safle a'u digwyddiadau. Applicants are advised to seek advice from various organisations, such as the Blaenau Gwent health and safety enforcement officers, South Wales Fire and Rescue Service etc., before preparing their plans and schedules, particularly where regulated entertainment is to be provided.

12.2 Cyflwynodd Gorchymyn Diwygio Rheoliadol (Diogelwch Tân) 2005 gofyniad y dylai unrhyw berson sy'n gyfrifol am reoli safle gymryd asesiad addas a digonol o'r risgiau efallai y bydd pobl yn agored iddynt at ddiben nodi'r rhagofalon tân cyffredinol bod angen eu cymryd. Felly, ni chaniateir gosod unrhyw amod ar awdurdodiad pan mae'n ymwneud â diogelwch tân yn uniongyrchol. Disgwylir felly y bydd deiliaid awdurdodiad yn gweithredu asesiad risg trylwyr caiff ei adolygu a'i ddiweddarau'n aml. Dylid cadw'r asesiad risg ar y safle ac ar gael ar gais gan unrhyw swyddog Cyngor awdurdodedig.

12.3 Efallai bydd y materion canlynol yn berthnasol, yn dibynnu ar steil a chymeriad unigol y safle a/neu ddigwyddiadau:

- Y nifer o bobl sy'n mynychu'r safle/y lefelau o bobl sy'n ddiogel (gall ffactorau gynnwys mynediad ac allanfa, llif o amgylch y safle, lefelau cysur, darpariaethau eistedd, mannau dawnsio, hygyrchedd bariau ayyb);
- Oedran, cyflwr, dyluniad a chynllun y safle, gan gynnwys modd dianc mewn achos argyfwng;
- Natur y gweithgareddau i'w cynnig, yn benodol gwerthu neu gyflenwi alcohol a/neu ddarpariaeth cerddoriaeth a dawnsio gan gynnwys os yw'r gweithgareddau hynny o natur dros dro neu barhaol;
- Oriau gweithredu, yn gwahaniaethu oriau agor oddi wrth yr oriau y cynigir gweithgareddau trwyddedig;
- Proffil cwsmeriaid (e.e. oedran, anabledd ayyb);
- Defnydd effeithiau arbennig megis laserau, pyrotechnegau, peiriannau mwg, peiriannau swigod ayyb;
- Trydanwaith a gwresogi fel rhan o'r asesiad risg.

12.4 Ystyrir bod yr esiamplau canlynol o fesurau rheoli yn bwysig a dylai ymgeiswyr eu hystyried yn eu Hamserlenni Gweithredu, gan roi sylw i'r fath benodol o safle a/neu ddigwyddiadau –

- Asesiadau risg addas a digonol;
- Rheolaeth effeithiol a chyfrifol o safleoedd;

- Darpariaeth nifer digonol o bobl sydd wedi'u cyflogi neu eu hymgysylltu i sicrhau diogelwch pawb sy'n mynychu'r safle neu'r digwyddiad;
- Cyfarwyddyd, hyfforddiant a goruchwyliaeth priodol o'r rheini sydd wedi'u cyflogi neu eu hymgysylltu er mwyn sicrhau diogelwch pawb sy'n mynychu'r safle;
- Mabwysiadu'r canllawiau arferion gorau (gellir cael cymorth trwy gysylltu â sefydliadau megis Iechyd Amgylcheddol, Diogelwch Tân a'r Awdurdod Gweithredol Iechyd a Diogelwch);
- Darpariaeth CCTV effeithiol tu fewn ac o amgylch y safle;
- Gweithredu mesurau rheoli torf;
- Profi rheolaidd (ac ardystiad lle bo'n briodol) o weithdrefnau, offer, systemau ayyb sy'n ymwneud â diogelwch;
- Cyfleusterau Cymorth Cyntaf a hyfforddiant staff priodol ynglŷn â phryd i/pryd i beidio â rhoi Cymorth Cyntaf.

12.5 Mae'r awdurdod yn argymhell y dylid ymgynghori ag arbenigwyr e.e. swyddog diogelwch cymwysedig er mwyn helpu ag asesiad o faterion diogelwch cyhoeddus (ac eithrio diogelwch tân oherwydd taw gofyniad gorfodol yw asesiad risg o'r fath).

12.6 Heddlu Gwent Police is promoting the use of polycarbonate drinking vessels to reduce the injuries caused by glass drinking vessels. Mae'r Cyngor yn cefnogi'r fenter hon a buasai'n cynghori unrhyw ymgeisydd neu ddeiliad awdurdodiad bod gwydrau sydd wedi'u cryfhau yn aml yn colli eu tymheru trwy ddefnydd parhaol, ac y dylent ystyried cyflwyno llestri yfed polycarbonad neu blastig yn unig. Pan fod safleoedd yn gysylltiedig â throedd ac anhrefn, efallai bydd y Cyngor hefyd yn argymhell na ddylid caniatáu poteli gwydr agored i'w hyfed ar y safle ac y dylid ardywallt y cynnwys cyn eu gweini i gwsmeriaid. Pwrpas hyn yw lleihau unrhyw ddigwyddiad lle y gellir defnyddio poteli fel arfau.

12.7 Mae'r Awdurdod Trwyddedu'n adnabod bod yna gysylltiadau rhwng diogelwch cyhoeddus ac iechyd, er enghraifft anafiadau a achosir mewn safleoedd trwyddedig sydd angen triniaeth feddygol. Mae cwmpo'n cyfrannu at dderbyniadau ysbyty sy'n ymwneud ag alcohol.

Gall ystyried a nodi materion sy'n ymwneud â diogelwch cyhoeddus mewn ymateb i gais trwyddedu bod yn ffordd effeithiol o fynd i'r afael a'r problemau hyn trwy osod amodau ar drwydded neu, mewn achosion mwy eithafol, peidio â chaniatáu trwydded. Efallai bydd modd i'r Bwrdd Iechyd, fel Awdurdod Cyfrifol, cynnig tystiolaeth o gyffredinolrwydd, costau ac effeithiau materion diogelwch cyhoeddus fel bo'n briodol.

13. Amddiffyn plant rhag niwed

- 13.1 Ni fydd dim yn y datganiad o bolisi hwn yn cyfyngu nag yn gofyn i blant gael mynediad i safleoedd oni bai bod gofyn cryfach o anghenraid i atal niwed i blant. Tynnir sylw at feysydd a all beri pryder arbennig mewn man arall yn y polisi hwn.
- 13.2 Ac eithrio'r cyfyngiadau a nodir yn Adran 145, nid yw Deddf 2003 yn atal plant rhag cael mynediad rhydd i unrhyw adeilad trwyddedig. Fodd bynnag, mae'r Awdurdod Trwyddedu yn cydnabod y gellir gorfod ystyried cyfyngiadau pan fydd yn ymddangos yn angenrheidiol i amddiffyn plant rhag niwed.
- 13.3 Ni fydd yr Awdurdod Trwyddedu yn gorfodi unrhyw amod sy'n gofyn yn benodol i fynediad i blant gael ei ddarparu i unrhyw adeilad. Pan na osodir unrhyw gyfyngiad na therfyn bydd mater mynediad yn parhau yn fater ar gyfer disgrisiwn y safle neu glwb unigol.
- 13.4 Mae Deddf 2003 yn rhoi manylion nifer o droseddau a ddyluniwyd i amddiffyn plant mewn safleoedd trwyddedig a bydd yr Awdurdod Trwyddedu yn gweithio'n glos gyda'r heddlu i sicrhau bod y gyfraith yn cael ei gorfodi yn briodol, yn arbennig yng nghyswllt gwerthu a chyflenwi alcohol i blant.
- 13.5 Ymgynghorir â'r Prif Swyddog Gofal Cymdeithasol i'r awdurdod ar faterion yn ymwneud ag amddiffyn plant rhag niwed.
- 13.6 Cyfrifoldeb pawb yw diogelu plant. Trosedd gall effeithio unrhyw blentyn, ar unrhyw adeg, unrhyw le yw camfanteisio rhywiol ar blant – waeth beth yw eu cefndir cymdeithasol neu ethnig. Mae camfanteisio rhywiol ar blant yn cynnwys tramgwyddwyr sy'n paratoi pobl ifanc ac sy'n defnyddio eu pwerau, a gall gymryd nifer o ffurf, p'un a yw'n digwydd trwy berthynas sy'n ymddangos yn 'gydsyniol' gyda phartner hŷn, trwy gael rhyw i'w gyfnewid am sylw, anrhegion, arian, alcohol a sigarennau. Ffuriau cyffredin o gamfanteisio yw trais, gorfodaeth a bygythiad, gyda rhai plant bregus yn derbyn cyffuriau neu'n cael eu gorfodi i werthu cyffuriau a/neu'n cael eu gorfodi i fod yn rhan o rwydwaith llinellau sirol.

Gall gwestai, bariau a bwytai, bwytai parod hwyrnos, siopau sy'n gwerthu alcohol neu safleoedd trwyddedig eraill dod mewn cysylltiad â phlant felly. Mae'r Awdurdod hwn yn annog y safleoedd hynny i wyllo mas am arwyddion o gamfanteisio felly. Dylai deiliaid trwydded a staff edrych am a gofyn i'w hunain y canlynol:

- A yw'n ymddangos bod plentyn mewn perthynas â pherson hŷn?
- A yw'n ymddangos bod y plentyn dan effaith alcohol neu gyffuriau?
- A yw oedolyn yn archebu'r gwesty sy'n ceisio cuddio eu bod gyda pherson ifanc?
- Nifer o oedolion a phobl ifanc yn dod i westy nad yw'n ymddangos bod rheswm ganddynt dros fod yno, neu lefelau uchel o ymwelwyr i ystafell westai. Gyda gwesteion yn symud i mewn a mas o'r safle ar amserau anarferol.
- Gwesteion yn cyrraedd ac yn gofyn am ystafelloedd penodol heb wybod enw'r person y mae'r ystafell wedi'i harchebu oddi tano.

Oherwydd diogelwch plant, nid yw'r Cyngor yn cefnogi systemau mewngofnodi digyswllt (derbynfa rithwir) lle ni fydd aelodau o'r staff yn rhyngweithio wyneb yn wyneb â chwsmeriaid mewn gwesty.

Os oes yna bryderon, rhaid i'r deiliad trwydded a staff adrodd y mater naill ai i Diogelu Blaenau Gwent ar 01495 315700 neu i Diogelu'r Heddlu ar 01495 745409. Os yw rhywun mewn perygl enbyd, dylid galw'r heddlu ar 999.

- 13.7 Mae'r Awdurdod Trwyddedu'n adnabod bod gan blant a phobl ifanc, o'u cymharu ag oedolion, risg mwy uchel yn ymwneud â defnydd alcohol, a gall yr effeithiau iechyd fod yn uwch pan fyddant yn digwydd. Mae plant a phobl ifanc hefyd yn fwy bregus o ganlyniad i niweidiau penodol mewn lleoliadau trwyddedig. Yn ogystal, mae dechrau yfed yn rheolaidd yn gynharach yn cynyddu risgiau oes niweidiau sy'n ymwneud ag alcohol.

Mae gan blant a phobl ifanc nifer o elfennau bregus sy'n ymwneud â'r effaith y gall alcohol ei gael ar eu hiechyd a datblygiad. Mae ganddynt lefelau uwch o fregusrwydd a risg sy'n ymwneud â bod ar safleoedd trwyddedig y mae angen eu hystyried a rhoi sylw priodol iddynt mewn polisïau trwyddedu, arferion a phrosesau. Mae'n debygol bydd yr effaith sylweddol o blentyn neu berson ifanc yn dioddef salwch, anaf neu ddibyniaeth o ganlyniad i gyrchu alcohol ar safleoedd trwyddedig yn cwmpo ar y Bwrdd Iechyd.

Mae'r Awdurdod Trwyddedu hefyd yn adnabod effaith ddifrifol camddefnydd alcohol rhieni ar blant o bob oedran, a'r goblygiadau hirdymor (h.y. profiadau plentyndod negyddol). Mae yna bosibilrwydd bod lefelau is o ddefnydd niweidiol alcohol gan rieni yn cael effaith fanteisiol ar leihau adfyd plentyndod yn y cartref (e.e. lleihau trais, yn enwedig trais domestig).

- 13.8 Mae tystiolaeth yn dangos bod pobl ifanc yn fwy bregus nag oedolion i effeithiau negyddol alcohol oherwydd ystod o ffactorau corfforol a seicogymdeithasol. Felly, cefnogir mentrau i atal gwerthiant a chyflenwad alcohol i blant.

13.9 Mae'r Awdurdod yn disgwyl bod safleoedd trwyddedig sy'n cymryd rhan mewn gwerthu a chyflenwi alcohol yn gweithredu mesurau dilysu oedran er mwyn sicrhau y cyflawnir yr amcan trwyddedu ar gyfer diogelu plant. Er mwyn cefnogi'r broses dilysu oedran, mae'r Awdurdod yn argymhell yn gryf bod safleoedd yn gosod y mesurau canlynol er mwyn sicrhau dilysrwydd oedran wrth werthu-

- Y cefnogir 'Her 25' fel rhan o'r cynllun dilysu oedran sefydledig. Dylai'r cynllun ei wneud yn ofynnol bod tystiolaeth oedran yn cael ei chyflwyno gan unrhyw berson sy'n ymddangos i staff sy'n ymgymryd â gwerthu neu gyflenwi alcohol eu bod dan 25 ac yn ceisio prynu alcohol.
- Bod tystiolaeth o'r cynllun (mewn ffurf gweithdrefnau wedi'u dogfennu) yn cael ei chynnal ac ar gael ar gyfer archwiliad gan swyddogion awdurdodedig.
- Y caiff staff i gyd sy'n cymryd rhan mewn gwerthu alcohol eu hyfforddi mewn cynlluniau dilysu oedran a gwerthiannau trwy ddirprwy, pan fod person yn ceisio prynu alcohol i berson dan 18. Caiff cofnodion o hyfforddiant felly eu cadw ar y safle a'u gwneud ar gael ar gyfer archwiliad gan swyddogion awdurdodedig.
- Y caiff cofnod o ddigwyddiadau ei gynnal, a manylion o bob gwrthodiad sy'n ymwneud ag oedran eu cofnodi. Caiff y llyfr hwn ei adolygu'n fisol gan Oruchwylydd Penodedig y Safle (GPS) a gweithrediadau a gymrwyd eu cofnodi yn y llyfr a'u harwyddo gan y GPS. Caiff y cofnod ei gadw ar y safle a'i wneud ar gael ar gyfer archwiliad gan swyddogion awdurdodedig.
- Y bydd deiliad trwydded bersonol ar y safle ar bob adeg y cyflenwir alcohol.
- Y bydd y GPS yn sicrhau, cyn belled ag sy'n rhesymol yn ymarferol, yr arddangosir alcohol mewn man y gellir ei fonitro neu ei oruchwylio'n barhaol gan staff, ac ar wahân i nwyddau sy'n debygol o gael eu prynu gan bobl dan 18.

14. Hawliau i roi cyflwyniadau

14.1 Bydd yr Awdurdod Trwyddedu yn disgwyl i ymgeiswyr ymdrin â'r amcanion trwyddedu yn eu rhaglen weithredu gan ystyried y math o adeilad, y gweithgareddau y mae angen trwydded ar eu cyfer i'w darparu, y gweithdrefnau trefniadol, natur y lleoliad ac anghenion y gymuned leol, er mwyn i'r rhai sydd â hawl i roi cyflwyniadau neu wrthwynebu fedru asesu'r ffactorau a all effeithio arnynt yn llawn.

- 14.2 Gall cyflwyniadau perthnasol gael eu cyflwyno gan awdurdod cyfrifol, unigolion eraill neu sefydliadau sydd yn eu cynrychioli, ond dylent nodi a ydynt yn gwneud y cyflwyniad ar eu rhan eu hunain neu ar ran unigolyn arall.
- 14.3 Mae diwygiadau i'r Ddeddf wedi cynnwys y term 'unigolyn arall' yn lle 'parti â diddordeb' fel rhywun a all roi cyflwyniadau, mae hefyd wedi tynnu'r prawf ardal gyfagos i breswylwyr a'r term penodol cynghorydd. Mae hyn yn agor yr ystod o bobl a all roi cyflwyniadau ac mae'n cynnwys, er enghraifft, y canlynol:-
- Preswylwyr sy'n byw yn agos at y safle
 - Pobl sydd â diddordeb yn y safle neu'r ardal
 - Cynghorwyr lleol
 - Busnesau sydd â diddordeb yn y safle neu'r ardal.
 - Sefydliadau sydd â diddordeb yn yr ardal, safleoedd neu weithgareddau sydd angen trwydded.
- Bydd raid i'r Cyngor benderfynu a yw'r cyflwyniad yn berthnasol a/neu yn rhesymol, ac wrth wneud yr asesiad hwnnw byddant yn asesu'r unigolyn neu'r sefydliad sy'n rhoi cyflwyniad a'u perthynas â'r adeilad a neu'r ardal.
- 14.4 Bydd cyflwyniadau perthnasol yn cael eu deall fel y rhai sy'n ymwneud ag egwyddorion sylfaenol y Ddeddf Trwyddedu, felly bydd angen i unrhyw sefydliad neu unigolyn sy'n dymuno gwrthwynebu unrhyw gais nodi a yw'n gwneud hynny ar sail:
- Atal troseddu ac anrhefn;
 - Diogelwch y cyhoedd;
 - Atal niwsans cyhoeddus;
 - Amddiffyn plant rhag niwed.
- 14.5 Bydd cyflwyniadau afresymol, dibwys a phlagus yn cael eu diystyru. Gall cyflwyniadau sydd wedi cael eu cyflwyno a'u hystyried mewn man arall, er enghraifft, fel gwrthwynebiad i gais cynllunio, hefyd gael eu diystyru pan fyddai ystyried cyflwyniadau o'r fath yn dyblygu gwaith.
- 14.6 Efallai caiff deisebau eu derbyn os yw'r Awdurdod yn credu bod pawb oedd wedi arwyddo'r ddeiseb yn deall goblygiadau'r hyn yr oeddent yn eu harwyddo. Cyfeiriwch at 29.24 isod am arweiniad pellach.

15. Awdurdodau Cyfrifol

15.1 Mae Deddf Trwyddedu 2003 fel y'i diwygiwyd yn nodi pwy yw'r awdurdodau cyfrifol a all gyflwyno cyflwyniadau ar geisiadau neu ymgeisio am adolygiad i drwydded safle neu dystysgrif safle clwb, sef:

- Prif Swyddog yr Heddlu
- Yr Awdurdod Tân
- Yr awdurdod gorfodi ar gyfer lechyd a Diogelwch yn y Gwaith
- Yr awdurdod cynllunio lleol
- Yr awdurdod lleol sy'n gyfrifol am leihau neu atal y risg o lygredd i'r amgylchedd neu niwed i iechyd pobl
- Yr awdurdod pwysau a mesuriadau lleol
- Y Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol a'r corff sy'n cynrychioli materion yn ymwneud ag amddiffyn plant rhag niwed, sef ar hyn o bryd y Bwrdd Lleol Amddiffyn Plant
- O ran llong, awdurdod mordwyo, Asiantaeth yr Amgylchedd, neu Fwrdd Dyfrffyrdd Prydain
- Y Bwrdd Iechyd Lleol
- Yr Awdurdod Trwyddedu (Y Cyngor)
- Mewnfudo (Gorfodaeth Mewnfudo'r Swyddfa Gartref)

16. Pobl Eraill

16.1 Mae newidiadau i Ddeddf Trwyddedu 2003 trwy gyfrwng Deddf Diwygio'r Heddlu a Chyfrifoldeb Cymdeithasol 2011 wedi cael gwared â'r prawf "ardal" o Ddeddf 2003 ac o ganlyniad, nid yw'r categorïau "parti â diddordeb" yn bodoli bellach.

16.2 Felly, mae unrhyw unigolyn yn gallu rhoi cyflwyniadau yng nghyswllt rhai mathau o geisiadau fel "Unigolyn Arall". Fodd bynnag, rhaid i'r holl gyflwyniadau fod yn ymwneud â'r amcanion trwyddedu a rhaid iddynt beidio bod yn ddibwys neu'n blagus.

17. Integreiddio strategaethau

17.1 Mae Canllawiau'r Ysgrifennydd Gwladol i'r Ddeddf 2003 yn nodi y dylai'r Awdurdod Trwyddedu amlinellu sut y bydd yn sicrhau integreiddiad priodol rhwng ei bolisi trwyddedu a pholisïau a strategaethau yn ymwneud ag atal trosedd lleol, cynllunio, trafndiaeth, twristiaeth, cynlluniau cydraddoldeb, strategaethau diwylliannol ac unrhyw bolisi neu gynllun arall y cyflwynir ar

gyfer rheoli canolau tref ac economïau gyda'r nos. Mae'r Awdurdod Trwyddedu'n cytuno bod cydweithredu ac integreiddio'n hanfodol er mwyn cyflawni amcanion y Cyngor am economi gyda'r nos sy'n ddiogel ac yn llewyrchus. Efallai bydd darnau eraill o ddeddfwriaeth yn cael effaith uniongyrchol neu anuniongyrchol ar y gyfundrefn trwyddedu. Rhaid i'r Awdurdod Trwyddedu ystyried y canlynol pan fydd yn gweithredu ei gyfrifoldebau dan y Ddeddf Trwyddedu 2003 ac mewn perthynas â hyrwyddo'r pedwar amcan trwyddedu:

Deddf Trosedd ac Anhrefn 1998

Mae'r Ddeddf hon yn ei gwneud yn ofynnol bod awdurdodau lleol a chyrrff eraill yn ystyried lleihau trosedd ac anhrefn. Mae Adran 17 o'r Ddeddf yn nodi taw cyfrifoldeb pob awdurdod bydd gweithredu eu swyddogaethau gwahanol gan roi sylw dyledus i effaith debygol y swyddogaethau hynny ar, a'r angen i wneud popeth y gallent eu gwneud i atal, trosedd ac anhrefn o fewn eu hardal (gan gynnwys ymddygiad gwrthgymdeithasol ac ymddygiad arall sy'n effeithio'r amgylchedd lleol yn negyddol). Mae hyn yn cysylltu'n benodol â'r amcan trwyddedu o atal trosedd ac anhrefn a bydd yr awdurdod trwyddedu'n ystyried pob mesur rhesymol sy'n hyrwyddo'r amcan trwyddedu hwn yn weithredol.

Y Ddeddf Ymddygiad Gwrthgymdeithasol, Trosedd a Phlisma 2014

Mae'r Ddeddf yn rhoi ystod eang o bwerau i awdurdodau lleol a'r heddlu i fynd i'r afael â digwyddiadau trosedd, anhrefn a niwsans efallai sy'n effeithio preswylwyr. Cyflwynodd y Ddeddf gorchmynion diogelu mannau cyhoeddus sy'n galluogi'r awdurdod lleol i ddynodi ardaloedd lle na chaniateir ymddygiad gwrthgymdeithasol megis yfed ar y stryd. Mae'r Ddeddf hefyd yn rhoi pwerau i'r awdurdod lleol a'r heddlu i gau safleoedd trwyddedig lle bod niwsans ac ymddygiad gwrthgymdeithasol yn digwydd. Mae'r Ddeddf hon yn amlwg felly'n cefnogi ac yn hyrwyddo'n weithredol yr amcanion trwyddedu sydd wedi'u cynnwys o fewn y Ddeddf Trwyddedu 2003.

Deddf Mewnfudo 2016

Diwygiodd Adran 36 ac Amserlen 4 o'r Ddeddf Mewnfudo 2016 y Ddeddf Trwyddedu 2003 a gwnaeth Gorfodaeth Mewnfudo'r Swyddfa Gartref yn Awdurdod Cyfrifol yn ymwneud â'r amcan trwyddedu o atal trosedd ac anhrefn. Byddant yn gweithredu eu pwerau mewn perthynas â bod yn ymgynghorai ar geisiadau trwydded newydd yn ogystal â chael hawliau mynediad i safleoedd trwyddedig gyda golwg ar weld a oes drosedd dan unrhyw un o'r Deddfau Mewnfudo'n cael ei chyflawni ar safle trwyddedig. Bydd

hyn yn cynnwys yn bennaf canfod ac atal gweithio anghyfreithlon ar safleoedd sydd â thrwydded alcohol neu drwydded lluniaeth hwyrnos. Mae'r drosedd o gyflogi pobl sydd heb yr hawl i weithio yn y DU ar safleoedd trwyddedig yn awr wedi'i rhestru yng nghanllawiau'r Ysgrifennydd Gwladol dan adran 11.27 sy'n cwmpasu gweithgaredd troseddol y bernir ei fod yn hynod ddifrifol a lle y dylai awdurdod trwyddedu ystyried dirymu trwydded safle hyd yn oed ar yr achos cyntaf. Mae'r Ddeddf hon yn amlwg yn cefnogi ac yn hyrwyddo'n weithredol yr amcan trwyddedu atal trosedd ac anhrefn a bydd yr awdurdod trwyddedu'n gweithio â chydweithwyr yn y gwasanaeth Mewnffudo a Heddlu Gwent er mwyn gorfodi hyn.

Deddf Hawliau Dynol 1998

Mae gan y Cyngor ddyletswydd dan y Confensiwn Ewropeaidd ar Hawliau Dynol i ddiogelu hawliau'r preswlydd i breifatrwydd a bywyd teuluol (Erthygl 8) yn ogystal â hawliau deiliad trwydded i weithredu eu busnes heb ymyrraeth ormodol (Erthygl 1 o'r Protocol Cyntaf). Mae hyn yn hyrwyddo'r angen bod yr awdurdod yn cyrraedd cydbwysedd rhwng y ddwy egwyddor hyn wrth wneud penderfyniadau.

Deddf Cydraddoldeb 2010

Mae'r Ddeddf yn gosod rhwymedigaeth gyfreithiol ar awdurdodau cyhoeddus i orfod rhoi sylw i'r angen i gael gwared ar wahaniaethu anghyfreithlon, er mwyn symud cydraddoldeb cyfle ymlaen ac i faethu perthnasau da rhwng pobl sy'n rhannu nodwedd sydd wedi'i ddiogelu a'r rheini sydd ddim. Mae nodweddion sydd wedi'u diogelu'n cynnwys oedran, anabledd, hil, crefydd a chyfeiriadedd rhywiol. Wrth wneud penderfyniad, bydd yr awdurdod trwyddedu'n rhoi sylw i hyn oherwydd y nod o sicrhau bod yr economi hwyrnos yn ddiogel ac yn hygyrch i bawb. Deddfwriaeth arall y bydd yr Awdurdod Trwyddedu'n ei hystyried -

Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015

Mae'r Ddeddf hwn yn ei gwneud yn ofynnol bod Awdurdodau Lleol yng Nghymru yn meddwl am effaith hirdymor eu penderfyniadau, er mwyn gweithio'n well â phobl, cymunedau a'i gilydd, ac i atal problemau parhaol megis tlodi, anghydraddoldebau iechyd a newid hinsawdd. Mae'r Ddeddf yn amlwg yn cefnogi ac yn hyrwyddo'n weithredol yr amcanion trwyddedu. Mae'r Ddeddf hon yn cysylltu'n benodol i atal trosedd ac anhrefn a niwsans cyhoeddus. Mae'n adnabod bod yna angen i greu seinweddau priodol – yr amgylchedd acwstig cywir ar yr amser ac yn y man cywir. Bydd yr Awdurdod Lleol yn ystyried rheolaeth sŵn a seinwedd ac yn enwedig y pum ffordd o

weithio sydd wedi'u cynnwys dan y Ddeddf hon, sef: i) Yr Hirdymor - pwysigrwydd cydbwysu anghenion byrdymor gydag anghenion diogelu'r gallu i gyflawni anghenion hirdymor; ii) Integreiddiad; iii) Cymryd rhan; iv) Cydweithredu a v) Atal. Cynhyrchodd Llywodraeth Cymru 'Cynllun Gweithredu Sŵn a Seinwedd ar gyfer 2018-2023' <https://gov.wales/sites/default/files/publications/2019-04/noise-and-soundscape-action-plan.pdf>

Bydd gan yr Awdurdod Trwyddedu hefyd gwybyddiaeth o'r ddeddfwriaeth ganlynol pan fydd yn dewis gweithredu ei gyfrifoldebau dan y Ddeddf Trwyddedu. Nid yw'r rhestr hon yn drwyadl:-

- Deddf Diogelu'r Amgylchedd 1990 sy'n delio â sŵn a niwsans
- Gorchymyn Diwygio Rheoliadol 2005 sy'n delio â diogelwch tân
- Deddf Priffyrdd 1980 sy'n delio â thrwyddedu caffis ar y palmant

- 17.2 Bydd yr Awdurdod Trwyddedu'n ceisio osgoi dyblygu cymaint ag sy'n bosib gyda chyfundrefnau rheoliadol eraill wrth ddelio â'r swyddogaeth drwyddedu. Os yw cyfraith gyfredol arall eisoes yn gosod cyfrifoldebau statudol penodol ar gyflogwr neu weithredwr safle, ni all fod yn briodol neu'n gymesur gorfodi'r un ddyletswydd neu ddyletswyddau tebygol ar ddeiliad trwydded y safle neu'r clwb. Unwaith y mae disgresiwn yr Awdurdod Trwyddedu wedi'i ymgysylltu, dim ond lle bod mesurau ychwanegol ac atodol yn briodol er mwyn hyrwyddo'r amcanion trwyddedu yr atodir amodau priodol a chymesur i drwydded.
- 17.3 Gall polisïau, strategaethau, cyfrifoldebau a dogfennau canllaw Awdurdod Lleol a Llywodraeth eraill cyfeirio at y swyddogaeth drwyddedu yn ogystal, a gall yr Awdurdod Trwyddedu gysylltu â'r awdurdodau priodol neu gyda'i gyfarwyddiaethau mewn perthynas â rhain. Er efallai nad yw rhai o'r rheini yn ymwneud yn uniongyrchol â hyrwyddo'r pedwar amcan trwyddedu, gallent effeithio'n anuniongyrchol arnynt.
- 17.4 Bwriad yr Awdurdod Lleol yw y bydd, trwy ei Bwyllgor Trwyddedu, yn monitro sut y mae'r materion hyn, y'u gosodir uchod, yn effeithio ar drwyddedu'r Awdurdod a swyddogaethau eraill, er mwyn iddo allu ceisio cydlynw ac integreiddio ei swyddogaeth drwyddedu gyda strategaethau eraill perthnasol.
- 17.5 Mewn perthynas â strategaethau diwylliannol, bydd yr Awdurdod Lleol, er enghraifft trwy ymgynghoriad cyfnodol gyda swyddogion Gwasanaethau Hamdden a Diwylliannol, yn ystyried a yw darpariaeth cerddoriaeth fyw a gweithgareddau diwylliannol yn cael ei rhwystro gan ofyniadau trwyddedu lleol. Pan fydd unrhyw arwydd bod hyn yn wir, efallai bydd yr Awdurdod Lleol

yn ystyried ymchwilio sut y gellir gwrthdroi'r sefyllfa, ac efallai os oes angen wrth ystyried ymchwiliadau o'r fath, yn ystyried adolygu Datganiad y Polisi Trwyddedu.

Perthynas â'r Broses Gynllunio

- 17.6 Fel arfer dylai ceisiadau am drwyddedau safleoedd i safleoedd masnachol parhaol gael eu cyflwyno gan fusnesau gyda chaniatâd cynllunio ar gyfer yr eiddo dan sylw. Fodd bynnag, gall ceisiadau am drwyddedau gael eu gwneud cyn ceisio neu gael caniatâd cynllunio perthnasol gan yr Awdurdod Cynllunio Lleol.
- 17.7 Argymhellir yn gryf y dylai darpar ymgeiswyr am drwydded gysylltu â'r Awdurdod Cynllunio Lleol cyn gwneud cais am drwydded er mwyn gwirio, neu ofyn am gyngor, am unrhyw ganiatâd cynllunio neu unrhyw amodau sy'n berthnasol i ddefnyddio'r safleoedd. Yn amlwg mae'n gwneud synnwyr sicrhau bod yr hawliau cynllunio a'r trwyddedu yn cyd-fynd â'i gilydd.
- 17.8 Mae'r Awdurdod Trwyddedu yn dymuno pwysleisio na fydd unrhyw amrywiad a ganiateir i'r drwydded gan y Pwyllgor Trwyddedu sy'n golygu newid materol i adeilad yn rhyddhau'r ymgeisydd o'r angen i wneud cais am ganiatâd cynllunio neu ganiatâd rheoliadau adeiladu pan fydd hynny'n addas.
- 17.9 Bydd yr Awdurdod yn anelu at wahanu gweithdrefnau cynllunio, rheoliadau adeiladu a thrwyddedu yn briodol i osgoi dyblygu ac aneffeithlonrwydd. Mae'r gweithdrefnau Trwyddedu a Chynllunio yn golygu ystyried materion gwahanol (er eu bod yn gysylltiedig).
- 17.10 Bydd yr Awdurdod Trwyddedu yn osgoi trin ceisiadau trwyddedu fel cyfle i ail edrych ar geisiadau cynllunio, ac ni fydd fel arfer yn:
- torri ar draws penderfyniadau a wnaed gan Bwyllgor Cynllunio'r Awdurdod Lleol nac yn dilyn penderfyniadau ar apeliadau a wnaed gan y Pwyllgor hwnnw; neu
 - yn gosod amodau trwyddedu pan fydd amodau'r un fath neu debyg wedi cael eu gosod ar y caniatâd cynllunio.
- 17.11 Nid yw'r Awdurdod Trwyddedu yn cael ei rwymo gan benderfyniadau a wnaed gan y Pwyllgor Cynllunio a vice versa.
- 17.12 Pan fydd awr terfynu wedi ei gosod ar gyfer defnyddio safleoedd at ddibenion masnachol sy'n wahanol i'r oriau trwyddedu, fel amod ar y caniatâd cynllunio,

rhaid i ddeiliad y drwydded gadw at yr amser cau cynharach er mwyn osgoi torri ei ganiatâd cynllunio - y gall fod yn agored i'w erlyn amdano dan gyfraith cynllunio (a vice versa pan fydd yr oriau trwyddedu yn gorffen yn gynharach na'r caniatâd cynllunio).

18. Trwydded alcohol bersonol

- 18.1 Mae'r Cyngor yn adnabod bod ganddo ychydig iawn o ddisgresiwn wrth roddi trwydded bersonol. Yn gyffredinol, ar yr amod bod yr ymgeisydd yn 18 mlwydd oed neu'n hyn, bod ganddynt yr hawl i weithio yn y DU, bod ganddynt gymhwyster sydd wedi'i gymeradwyo, os nad ydynt wedi gorfod fforffedu trwydded bersonol o fewn 5 mlynedd o'r cais hwn ac os nad ydynt wedi derbyn euogfarnau troseddol neu gosb sifil ar ôl y 6^{ed} o Ebrill 2017 oherwydd materion mewnfudo, rhaid rhoddi'r cais.
- 18.2 Rhaid bod gan unigolion sy'n ymgeisio am drwydded bersonol yr hawl i weithio yn y DU. Ni ddylid cyflwyno trwyddedau i bobl sy'n bresennol yn anghyfreithlon yn y DU heb yr hawl i weithio, neu sydd gyda'r hawl i weithio ond sy'n ddarostyngedig i amod sy'n eu hatal rhag gwneud gwaith sy'n ymwneud â pharhau â gweithgaredd trwyddedig.
- 18.3 Pan fod caniatâd mewnfudo ymgeisydd i fyw ac i weithio yn y DU wedi'i gyfyngu gan amser, gellir cyflwyno trwydded bersonol ond bydd yn dod yn annilys pan fydd y caniatâd mewnfudo'n terfynu. Os bydd y Swyddfa Gartref yn torri caniatâd mewnfudo person yn fyr neu yn ei derfynu, bydd unrhyw drwydded bersonol y'i cyflwynwyd mewn perthynas â chais a wnaed ar neu ar ôl y 6^{ed} o Ebrill 2017 yn dod i ben yn awtomatig..
- 18.4 Os yw ymgeisydd yn datgan eu bod wedi derbyn cosb mewnfudo neu yn euog o drosedd mewnfudo neu drosedd tramor sy'n debyg i drosedd mewnfudo, rhaid i'r awdurdod trwyddedu hysbysu'r Ysgrifennydd Gwladol dros yr Adran Gartref (trwy Orfodaeth Mewnfudo'r Swyddfa Gartref).
- 18.5 If an applicant has a relevant conviction the Police can oppose the application. If an applicant has been issued with an immigration penalty or convicted of a relevant immigration offence on or after 6 April 2017, the Home Office may object to the application. When an objection is lodged a hearing must be held.
- 18.6 Anogir ymgeiswyr sydd ag euogfarnau sydd heb darfod am drosedd berthnasol fel y'i nodi yn y rheoliadau a wnaed dan y Ddeddf i drafod eu cais yn gyntaf gyda Swyddog Trwyddedu'r Cyngor a/neu'r Heddlu.

- 18.7 Mewn gwrandawriad oherwydd gwrthwynebiad i roi trwydded bersonol, neu ddiddymu trwydded sy'n bodoli, bydd y Cyngor yn ystyried yn ofalus a fydd caniatáu neu barhau'r drwydded er budd yr amcan atal troseddu. Bydd yn ystyried difrifoldeb a pherthnasedd unrhyw gollfarn(au), y cyfnod sydd wedi pasio ar ôl i'r drosedd/troseddau gael ei chyflawni/eu cyflawni ac unrhyw amgylchiadau lliniarol. Ni fydd y Cyngor yn caniatáu'r cais oni bai ei fod yn fodlon y bydd gwneud hynny yn hybu'r amcan hwn.
- 18.8 Mae atal troseddu yn amcan i Ddeddf Trwyddedu 2003 ac yn gyfrifoldeb i'r Cyngor dan Ddeddf Trosedd ac Anrhefn 1998. Dylai unigolyn sydd â thrwydded bersonol fod yn unigolyn sydd nid yn unig yn gymwys ond yn unigolyn a fydd yn cynorthwyo i atal troseddu. Gall rhoi trwydded i unigolyn sydd â chofnod troseddol perthnasol danseilio yn hytrach na hybu'r amcan atal troseddu.
- 18.9 O'r 6^{ed} o Ebrill 2017 mae'r Ddeddf Plismona a Throsedd 2017 yn rhoi'r pŵer i awdurdodau trwyddedu dirymu neu atal trwyddedau personol. Pŵer dewisol yw hwn a gellir ei weithredu pan fydd awdurdod trwyddedu yn dod yn ymwybodol bod y deiliad trwydded wedi bod yn euog o drosedd perthnasol neu drosedd dramor neu fod angen iddynt dalu cost mewnfudo ar neu ar ôl y 6^{ed} o Ebrill 2017. Rhaid i'r penderfyniad cael ei wneud gan y Pwyllgor Trwyddedu neu is-bwyllgor a gallent ddirymu'r drwydded neu ei hatal am gyfnod o hyd at 6 mis.

19 Trwydded safle

- 19.1 Rhoddir trwydded safle i unrhyw safle, heblaw clwb i aelodau preifat neu fath tebyg o safle, a awdurdodwyd i gynnal un neu fwy o weithgareddau y gellir eu trwyddedu, fel cyflenwi alcohol, lluniaeth yn hwyr y nos neu adloniant a reoleiddir.
- 19.2 Mae rhai eithriadau i'r gofyn am drwydded ac mae'r rheiny yn cynnwys arddangos ffilmiau am resymau addysgiadol neu hyrwyddol, ffilmiau sy'n cael eu dangos fel rhan o arddangosfa, cerddoriaeth wedi ei seinchwyddo a cherddoriaeth wedi ei recordio i gynulleidfaoedd o lai na 500 o bobl rhwng 8.00am a 11.00pm. Cynghorir ymgeiswyr i gysylltu â'r awdurdod trwyddedu am eithriadau eraill i gael rhagor o gyfarwyddyd.
- 19.3 Pan gyflenwir alcohol, rhaid i Oruchwyliwr Safle Penodedig, y mae'n rhaid iddo fod yn ddeiliad trwydded bersonol, gael ei enwebu i ganiatáu gwerthu alcohol ar y safle.

- 19.4 Rhoddir trwyddedau safleoedd i unigolion dros 18 oed sy'n cynnal, neu sy'n bwriadu cynnal, busnes sy'n cynnwys defnyddio'r safle ar gyfer y gweithgareddau y sonnir amdanynt uchod. Yn ychwanegol gall elusennau, cyrff gwasanaeth iechyd, sefydliadau addysgiadol a phobl o ddisgrifiadau penodol eraill hefyd ymgeisio am drwydded safle.
- 19.5 Gall trwydded gael ei rhoi gydag amodau, y mae'n rhaid cadw atynt bob amser tra bydd y safle yn cael ei ddefnyddio ar gyfer gweithgareddau y gellir eu trwyddedu yn ystod yr amseroedd a nodir yn y drwydded. Gall peidio â chydymffurfio â thelerau ac amodau trwydded neu os bydd gweithgareddau y dylid eu trwyddedu yn cael eu cynnal heb drwydded safle, arwain at ddirwy heb gyfyngiad neu gyfnod o garchar am hyd at 6 mis, neu'r ddau.
- 19.6 Mae'r ffioedd am drwyddedau yn seiliedig ar werth trethadwy'r safle ac er bod trwyddedau fel arfer yn cael eu rhoi am gyfnod amhenodol, mae ffi flynyddol yn daladwy.
- 19.7 Disgwylir y bydd deiliad trwydded y safle a goruchwylwr penodedig y safle yn ymwybodol o'u mathau o weithgareddau trwyddedadwy a chaniateir, eu horiau a chaniateir ac amodau'r drwydded. Gall methu â dangos neu roi sylw i hyn arwain at ddiffyg hyder yn y rheolaeth gan Awdurdod Cyfrifol.

20. Tystysgrif safle clwb

- 20.1 Gall clwb cymwys, cymdeithas ddiwydiannol a darbodus, cymdeithas gyfeillgar a sefydliad lles glowyr sy'n bodloni'r meini prawf a nodir yn rhan 4 o Ddeddf Trwyddedu 2003 ddarparu gweithgareddau y dylid eu trwyddedu i'w aelodau a gwahoddedigion aelodau sydd wedi eu caniatáu trwy dystysgrif safle clwb (CPC).
- 20.2 Dim ond caniatáu i safle gael ei ddefnyddio er budd yr aelodau a'u gwahoddedigion y mae CPC ac ni ellir ei ddefnyddio i ddarparu gweithgareddau y dylid eu trwyddedu i rai nad ydynt yn aelodau. Os bydd y safle yn cael ei ddefnyddio i ddarparu gweithgareddau y dylid eu trwyddedu i rai nad ydynt yn aelodau bydd yn ofynnol cael caniatâd ychwanegol. Gall hyn fod yn drwydded safle (PL) neu hysbysiad digwyddiad dros dro (TEN).
- 20.3 Mae safle sy'n gweithredu trwy ganiatâd CPC yn mwynhau breintiau arbennig. Os bydd adeilad clwb yn gweithredu trwy ganiatâd PL neu TEN nid yw'r breintiau yn berthnasol. Mae'r breintiau yn cynnwys: hawliau mynediad cyfyngedig, dim angen i gael unigolyn cymwys i ganiatáu gwerthu alcohol. Ystyriaethau eraill fyddai rheolau trethu gwahanol, dylid ceisio cyngor gan

HMRC am hynny.

- 20.4 Disgwylir y bydd deiliad TSC yn ymwybodol o'u mathau o weithgareddau trwyddedadwy a chaniateir, eu horiau a chaniateir ac amodau'r drwydded. Gall methu â dangos neu roi sylw i hyn arwain at ddiffyg hyder yn y rheolaeth gan Awdurdod Cyfrifol.

21. Hysbysiadau digwyddiadau dros dro

- 21.1 Gellir defnyddio Hysbysiadau Digwyddiadau Dros Dro (TEN) i ganiatáu i weithgareddau y dylid eu trwyddedu gael eu cynnal unwaith ac am byth neu yn achlysurol. Dyma'r math mwyaf addas o ganiatâd ar gyfer digwyddiadau bychain, unwaith ac am byth, fel digwyddiadau codi arian cymunedol, ysgol ac elusennol, lle bwriedir:
- gwerthu neu gyflenwi alcohol;
 - darparu adloniant wedi ei reoleiddio; neu
 - werthu bwyd poeth/diod rhwng 11 pm a 5 am.
- 21.2 Os bostiwch, rhaid danfon HDDD i'r awdurdod trwyddedu perthnasol, i'r Heddlu ac i'r awdurdod lleol sy'n gweithredu swyddogaethau iechyd amgylcheddol o leiaf deg diwrnod gweithio cyn y digwyddiad. Os caiff ei anfon yn electronig, bydd yr Awdurdod Trwyddedu yn ymgynghori â'r ymgynghorwyr perthnasol ar ran yr ymgeisydd.
- 21.3 Gall yr Heddlu neu awdurdod sy'n gweithredu swyddogaethau iechyd amgylcheddol ymyrryd er mwyn cyfyngu'r digwyddiad neu atal y digwyddiad rhag digwydd. Efallai y byddant yn cytuno addasiad i'r HDDD yn uniongyrchol â'r defnyddiwr HDDD. Wrth roi HDDD, dylai'r defnyddiwr safle ystyried hyrwyddo'r pedwar amcan trwyddedu.
- 21.4 Mae yna dau fath o HDDD: HDDD cyffredinol a HDDD hwyr. Rhoddi hysbysiad cyffredinol nid yn hwyrach na deg diwrnod gweithio cyn y digwyddiad y mae'n ymwneud â, a rhoddi hysbysiad hwyr nid yn gynharach na naw ac nid yn hwyrach na deg diwrnod gweithio cyn y digwyddiad. Mae'r cyfnod yn eithrio'r diwrnod y derbynnir yr hysbysiad a diwrnod cyntaf y digwyddiad. Bwriad HDDD hwyr yw helpu defnyddwyr sydd angen cyflwyno hysbysiad ar fyr rybudd oherwydd rhesymau y tu fas i'w rheolaeth.
- 21.5 Mae gan yr Heddlu ac awdurdod sy'n gweithredu swyddogaethau iechyd amgylcheddol gyfnod o dri diwrnod gweithio o bryd maent yn derbyn yr hysbysiad i'w wrthwynebu ar sail unrhyw un o'r pedwar amcan trwyddedu.

- 21.6 Os derbynnir hysbysiad gwrthwynebu sy'n ymwneud â HDDD cyffredinol yna mae'n rhaid i'r awdurdod trwyddedu gynnal gwrandawriad er mwyn ystyried y gwrthwynebiad, oni bai bod pob parti'n cytuno nad oes angen gwrandawriad.
- 21.7 Os derbynnir hysbysiad gwrthwynebu sy'n ymwneud â HDDD hwyr, ni fydd yr hysbysiad yn ddilys ac ni chaniateir y digwyddiad gan nad oes posibilrwydd am wrandawriad neu i osod unrhyw amodau trwydded cyffredol ar yr hysbysiad.
- 21.8 Gosodir nifer o gyfyngiadau ar ddefnydd HDDD gan y Ddeddf Trwyddedu 2003. Cynghorir rhoddwyr hysbysiadau i gysylltu â'r awdurdod trwyddedu am fwy o wybodaeth.
- 21.9 Mae'r Awdurdod Trwyddedu yn argymhell y dylai unrhyw un sy'n dymuno cyflwyno Hysbysiad Digwyddiad Dros Dro, yn arbennig pan fydd hynny yn cynnwys darparu adloniant a reoleiddir, yn rhoi cymaint o rybudd i'r Awdurdod â phosibl, i sicrhau y gellir rhoi cyngor priodol ac i unrhyw broblemau a ragwelir gael eu datrys mewn modd prydlon sydd wedi ei gynllunio. Er y gellir cyflwyno hysbysiadau'n gyfreithiol gyda 10 diwrnod gweithio neu hysbysiad hwyr gyda 5 diwrnod cyn i'r digwyddiad digwydd, argymhellir cyfnod o 12 wythnos am ddigwyddiadau mwy.
- 21.10 Gall yr Awdurdod Trwyddedu hysbysu Grŵp Ymgynghorol Diogelwch y Cyngor o unrhyw Hysbysiadau Digwyddiadau Dros Dro yn cynnwys darparu adloniant sy'n cael ei reoleiddio. Mae'r Panel hwn yn dwyn at ei gilydd y cyrff gorfodi amrywiol a all fod yn gyfrifol am orfodi o ran digwyddiad, ynghyd ag unrhyw ymgeiswyr a threfnwyr eraill, ac yn caniatáu i gytundeb gael ei lunio parthed y ffordd y bydd y digwyddiad yn cael ei drefnu ac ati. Argymhellir i bob ymgeisydd sydd yn cyflwyno Hysbysiad Digwyddiad Dros Dro fynd trwy'r Panel Digwyddiadau wrth lunio eu Hysbysiad, a bydd y Panel Digwyddiadau o gymorth arbennig i elusennau, grwpiau cymunedol a gwirfoddol, a threfnwyr digwyddiadau eraill nad oes ganddynt fynediad at gyngor cyfreithiol neu wybodaeth dechnegol.

Argymhellir cysylltu â'r GCDD o fewn amser digonol er mwyn cynnwys posibilrwydd bod gwrthwynebiadau i drwydded neu ddigwyddiad dros dro ac amserlen y gwrandawriad. Felly, argymhellir cysylltu â'r GCDD am ddigwyddiadau dan 500 o bobl 24 diwrnod gweithio cyn y digwyddiad a 68 diwrnod gwaith cyn y digwyddiad am ddigwyddiadau i dros 500 o bobl. Argymhellir hyn pan fod alcohol, adloniant rheoledig a/neu luniaeth hwyrnos yn digwydd.

- 21.11 Caiff ardaloedd allanol a digwyddiadau awyr agored fel arfer eu cyfyngu i 8:00

– 22:00 oni bai bod yr ymgeisydd yn gallu dangos bod mesurau rheoli cynhwysfawr wedi'u gweithredu sy'n sicrhau hyrwyddiad yr amcanion trwyddedadwy, yn enwedig yr amcan niwsans cyhoeddus.

22. Codi arian a chyflenwi alcohol

- 22.1 Dylid caniatáu fel arfer bod siopau ac archfarchnadoedd yn gwerthu alcohol i'w hyfed oddi ar y safle yn ystod yr oriau arferol maent yn bwriadu agor ar gyfer siopa. Serch hynny, yn achos safleoedd unigol sy'n cael eu hadnabod fel ffocws neu achos anhrefn ac aflonyddwch yna efallai bydd, yn ddarostyngedig i gynrychioliadau o'r heddlu ac awdurdodau cyfrifol eraill, cyfyngiad ar oriau trwyddedu'n briodol.
- 22.2 Rhaid i safleoedd trwyddedig a ganiateir dan y Ddeddf i werthu a/neu gyflenwi alcohol ystyried eu cyfrifoldebau o ran i bwy y maent yn cyflenwi diod alcoholig, yn arbennig:
- Gwerthu i unigolion dan 18 oed
 - Gwerthu i unigolion sy'n cyflenwi unigolion dan 18 oed
 - Gwerthu i unigolion meddw
- 22.3 Mae'r Awdurdod Trwyddedu'n annog yn weithredol y dylid terfynu gwerthu neu gyflenwi alcohol o leiaf tri deg munud cyn amser cau'r safle. Mae hyn yn cynnig cyfnod 'pwyllo' priodol a gwasgariad mwy araf o gwsmeriaid.
- 22.4 Mae'r cyngor yn argymhell bod gan unrhyw adeilad trwyddedig sydd â hawl i werthu neu gyflenwi alcohol bolisi sy'n nodi sut mae'r gwerthiant neu gyflenwad yn cael ei reoli a rhaid cynnwys gofynion hyfforddi staff. Dylid cadw cofnodion o'r holl hyfforddiant a ddarparwyd ac unrhyw ddigwyddiadau e.e. gwrthod gwerthu a'r rhesymau.

23. Adloniant a reoleiddir

- 23.1 Mae Amserlen 1 i'r Ddeddf 2003 yn gosod pa weithgareddau yr ystyrir fel darpariaeth adloniant rheoledig a phryd maent yn drwyddedadwy, yn ogystal â'r rheini sydd ddim ac sydd felly wedi'u heithrio o'r gyfundrefn adloniant rheoledig (argymhellir yn gryf bod ymgeiswyr yn adolygu Canllawiau Adran 182 y Swyddfa Gartref o'r Ddeddf Trwyddedu 2003 yn ymwneud ag Adloniant Rheoledig).

Disgrifiadau'r gweithgareddau adloniant sy'n drwyddedadwy dan y Ddeddf 2003 yw:

- Perfformiad drama;
- Arddangosiad ffilm;
- Digwyddiad chwaraeon dan do;
- Adloniant bocsio neu reslo;
- Perfformiad cerddoriaeth fyw;
- Unrhyw chwarae o gerddoriaeth sydd wedi'u recordio;
- Perfformiad dawn; ac
- Adloniant o ddisgrifiad tebyg i berfformiad cerddoriaeth fyw, unrhyw chwarae o gerddoriaeth sydd wedi'i recordio neu berfformiad dawn.

I fod yn drwyddedadwy, rhaid bod un neu fwy o'r gweithgareddau hyn yn cael eu cynnig at ddiben (o leiaf yn rhannol) adlonni torf; rhaid eu cynnal ar safle sydd ar gael at ddiben galluogi'r gweithgareddau hynny; a rhaid iddynt hefyd naill ai:

- Digwydd ym mhresenoldeb cynulleidfa gyhoeddus, neu
- Pan fod y gweithgaredd hwnnw'n digwydd yn breifat, ei fod yn ymwneud â chost a wneir gan roi sylw at elw.

23.2 Cynulleidfa Gyhoeddus

At ddibenion adloniant rheoledig, mae'r term "cynulleidfa" yn cyfeirio at unrhyw berson y cynigir unrhyw weithgaredd trwyddedadwy ar gyfer eu hadloniant (o leiaf yn rhannol). Nid oes angen bod aelod o'r gynulleidfa'n cael neu'n dymuno cael adloniant: beth sy'n bwysig yw bod cynulleidfa'n bresennol a taw diben y gweithgaredd trwyddedadwy (o leiaf yn rhannol) yw bwriadu rhoi adloniant i unrhyw berson sy'n bresennol. Ni fydd y gynulleidfa'n cynnwys perfformwyr, yn ogystal ag unrhyw berson sy'n cyfrannu sgiliau technegol mewn cymorth sylweddol i berfformiwr (er enghraifft, peiriannydd sain neu dechnegwr llwyfan) yn ystod unrhyw weithgaredd cysylltiedig. Mae hyn yn cynnwys sefydlu pethau cyn yr adloniant, toriadau rhesymol (gan gynnwys egwyl) rhwng gweithgareddau a phacio lan ar ôl. Yn yr un modd, ni fydd staff diogelwch a gweithwyr bar yn ffurfio rhan o'r gynulleidfa wrth ymgymryd â'u dyletswyddau.

Gellir cynnal mwy nag un gweithgaredd adloniant (neu weithgaredd sengl, mwy nag un perfformiad neu ddigwyddiad) ar yr un pryd, ar yr amod nad yw'r gynulleidfa am bob perfformiad neu ddigwyddiad felly'n uwch na'r trothwy y mae perfformiad neu ddigwyddiad yn dod yn drwyddedadwy arno. Mewn rhai amgylchiadau, bydd yna wahaniaeth clir rhwng perfformiadau neu ddigwyddiadau; er enghraifft, rhai sy'n digwydd mewn ystafelloedd ar wahân neu ar loriau ar wahân. Serch hynny, bydd rhaid i drefnwyr sicrhau nad yw cynulleidfaoedd yn tyfu neu'n mudo, fel bod y gynulleidfa'n mynd dros y

cyfyngiad perthnasol am unrhyw berfformiad neu ddigwyddiad unigol ar unrhyw adeg. Os oes yna bosibilrwydd bod y gynulleidfa'n mudo, efallai budd yn haws ac yn fwy hyblyg sicrhau awdurdodiad priodol.

23.3 **Trosolwg o amgylchiadau pan nad oes modd trwyddedu gweithgareddau adloniant**

Mae yna nifer o eithriadau sy'n meddwl nid oes angen trwydded (neu awdurdodiad arall) dan y Ddeddf 2003. Ni all y Polisi hwn rhoi enghreifftiau o bob digwyddiad neu weithgaredd adloniant posib nad ydynt yn drwyddedadwy. Serch hynny, enghreifftiau yw'r canlynol o adloniant nad yw'n drwyddedadwy:

- Gweithgareddau sy'n cynnwys cymryd rhan mewn gweithredoedd addoli mewn cyd-destun crefyddol;
- Gweithgareddau mewn mannau addoli crefyddol cyhoeddus;
- Addysg – dysgu plant i berfformio cerddoriaeth neu i ddawnsio;
- Arddangosiad o gynnyrch – er enghraifft gitâr – mewn siop gerddoriaeth;
- Ymarfer drama neu berfformiad cerddoriaeth ar gyfer cynulleidfa pan ni chodir cost at ddiben gwneud elw;
- Dawnsio Morris (neu debyg);
- Cerddoriaeth atodol – perfformio cerddoriaeth fyw neu chwarae cerddoriaeth sydd wedi'i recordio os ydynt yn atodol i weithgaredd arall;
- Perfformiad digymell o gerddoriaeth, canu neu ddawnsio;
- Ffeiriau gardd neu debyg os nad ydynt yn cael eu hyrwyddo neu eu cynnal at ddiben budd preifat;
- Ffilmiau ar gyfer hysbysebu, rhoi gwybodaeth, addysg neu mewn amgueddfeydd neu orielau celf;
- Darllediad teledu neu radio – cyn belled â bod y rhaglen yn fyw ac yn digwydd ar yn un pryd;
- Cerbydau sy'n symud – ar unrhyw adeg nad yw'r cerbyd wedi'i barcio'n barhaol neu dros dro;
- Gemau a chwaraeir mewn tafarnau, clybiau ieuenctid ayyb (e.e. pŵl, dartiau neu denis bwrdd);
- Comedi standup; a
- Darpariaeth cyfleusterau adloniant (e.e. lloriau dawns

23.4 **Newidiadau dadreoleiddio lle nad oes angen trwydded**

O ganlyniad i newidiadau dadreoleiddio sydd wedi diwygio'r Ddeddf 2003, nid oes angen trwydded am y gweithgareddau canlynol:

- **Dramâu:** nid oes angen trwydded am berfformiadau rhwng 08:00 a

23:00 ar unrhyw ddiwrnod, os nad yw'r gynulleidfa'n fwy na 500.

- **Dawns:** nid oes angen trwydded am berfformiadau rhwng 08:00 a 23:00 ar unrhyw ddiwrnod, os nad yw'r gynulleidfa'n fwy na 500.
- **Ffilmiau:** nid oes angen trwydded am ffilm 'nid-er-elw' a gynhelir ar safle cyhoeddus rhwng 08:00 a 23:00 ar unrhyw ddiwrnod, ar yr amod nad yw'r gynulleidfa'n fwy na 500 a bod y trefnydd (a) yn ennill caniatâd i sgrinio gan berson sy'n gyfrifol am y safle a (b) yn sicrhau bod sgrinio felly'n cydymffurfio â graddfeydd dosbarthu oedran.
- **Digwyddiadau chwaraeon dan do:** nid oes angen trwydded am ddigwyddiad rhwng 08:00 a 23:00 ar unrhyw ddiwrnod, os nad yw'r gynulleidfa'n fwy na 1000.
- **Adloniant bocsio neu reslo:** nid oes angen trwydded am arddangosiad gornest neu arddangosiad o reslo Greco-Rufeinig, neu arddull rydd rhwng 08:00 a 23:00 ar unrhyw ddiwrnod, os nad yw'r gynulleidfa'n fwy na 1000.
- **Cerddoriaeth sydd heb ei chwyddo:** Nid oes angen trwydded am berfformiad o gerddoriaeth fyw sydd heb ei chwyddo rhwng 08:00 a 23:00 ar unrhyw ddiwrnod, ar unrhyw safle..
- **Cerddoriaeth fyw sydd wedi'i chwyddo:** Nid oes angen trwydded am berfformiad o gerddoriaeth fyw sydd wedi'i chwyddo rhwng 08:00 a 23:00 ar unrhyw ddiwrnod
 1. ar safle sydd wedi'i awdurdodi i werthu alcohol i'w yfed ar y safle, os nad yw'r gynulleidfa'n fwy na 500.
 2. Mewn gweithle sydd heb drwydded, os nad yw'r gynulleidfa'n fwy na 500.
 3. Mewn neuadd eglwys, neuadd bentref, neuadd gymunedol, neu safle cymunedol tebyg, sydd heb eu trwyddedu gan drwydded safle i werthu alcohol, ar yr amod (a) nad yw'r gynulleidfa'n fwy na 500, a (b) bod y trefnwr yn cael caniatâd ar gyfer y perfformiad ar y safle perthnasol oddi wrth (i) yr awdurdod lleol perthnasol, neu (ii) yr ysgol, neu (iii) y darparwr gofal iechyd ar gyfer yr ysbyty.
- **Cerddoriaeth wedi'i recordio:** Nid oes angen trwydded i chwarae unrhyw gerddoriaeth sydd wedi'i recordio rhwng 8:00 a 23:00 ar unrhyw ddiwrnod

1. Ar safle sydd wedi'i awdurdodi i werthu alcohol i'w yfed ar y safle, os nad yw'r gynulleidfa'n fwy na 500.
 2. Mewn neuadd eglwys, neuadd bentref, neuadd gymunedol, neu safle cymunedol tebyg, sydd heb eu trwyddedu gan drwydded safle i werthu alcohol, ar yr amod (a) nad yw'r gynulleidfa'n fwy na 500, a (b) bod y trefnwyr yn cael caniatâd ar gyfer y perfformiad ar y safle perthnasol oddi wrth berson sy'n gyfrifol am y safle.
 3. Yn safle dibreswyl (i) awdurdod lleol, neu (ii) ysgol, neu (iii) ysbyty, ar yr amod (a) nad yw'r gynulleidfa'n fwy na 500, a (b) mae'r trefnwyr yn cael caniatâd am y perfformiad ar y safle perthnasol oddi wrth: (i) yr awdurdod lleol perthnasol, neu (ii) perchennog yr ysgol, neu (iii) y darparwr gofal am yr ysbyty.
- **Eithriadau Traws-weithgaredd:** Nid oes angen trwydded rhwng 08:00 a 23:00 ar unrhyw ddiwrnod, gyda dim cyfyngiad ar faint y gynulleidfa ar gyfer:
 1. Unrhyw adloniant sy'n digwydd ar safle'r awdurdod lleol pan ddarparir yr adloniant gan neu ar ran yr awdurdod lleol;
 2. Unrhyw adloniant sy'n digwydd ar safle ysbyty'r darparydd gofal iechyd pan ddarparir yr adloniant gan neu ar ran y darparydd gofal iechyd.
 3. Unrhyw adloniant sy'n digwydd ar safle'r ysgol pan ddarparir yr adloniant gan neu ar ran yr ysgol; ac
 4. Unrhyw adloniant (ac eithrio ffilmiau ac adloniant bocsio neu reslo) sy'n digwydd mewn syrcas deithiol, ar yr amod (a) y mae'n digwydd o fewn adeiladwaith symudol sy'n cynnal y gynulleidfa, a (b) nid yw'r syrcas deithiol wedi'i lleoli ar yr un safle am fwy na 28 diwrnod yn olynol.

Os yw trefnwyr yn ansicr ynglŷn â maint y gynulleidfa neu os yw'r gynulleidfa'n debygol o fudo, efallai bydd yn haws ac yn fwy hyblyg sicrhau awdurdodiad priodol.

Enghreifftiau o phryd efallai bydd dal angen Hysbysiad Digwyddiad Dros Dro (HDDD) yw os y gweithgaredd yw cerddoriaeth wedi'i recordio neu arddangosiad ffilm oedd angen awdurdodiad; neu os nad yw'r adloniant wedi'i awdurdodi gan drwydded gyfredol neu dystysgrif a'u hamodau.

Wrth gwrs, rhaid i unrhyw un sy'n cymryd rhan mewn trefnu neu ddarparu gweithgareddau adloniant – os yw gweithgaredd o'r fath yn drwyddedadwy

dan y Ddeddf 2003 ai peidio – cydymffurfio ag unrhyw ddyletswyddau perthnasol efallai y gosodir gan ddeddfwriaeth arall sy'n ymwneud â'r digwyddiad (e.e. mewn meysydd megis trosedd ac anhrefn, tân, iechyd a diogelwch, sŵn, niwsans a chynllunio). Dylai berson felly cymryd camau i fod yn ymwybodol o'r arferion gorau perthnasol, ac efallai byddant yn darganfod bod yr awdurdodau cyfrifol yn ffynhonnell ddefnyddiol o gymorth a chynghor arbenigol.

23.5 Amgylchiadau pan nad yw gweithgareddau adloniant bellach yn drwyddedadwy:-

Nid oes angen trwydded am unrhyw adloniant a ddarperir gan neu ar ran awdurdod lleol, darparydd gofal iechyd, neu berchennog ysgol i'r graddau ei fod yn digwydd ar safle diffiniedig, rhwng 08:00 a 23:00 ar unrhyw ddiwrnod ar yr amod::

- Am adloniant y darparir gan, neu ar ran, awdurdod lleol, ei fod yn digwydd ar safleoedd lle bod gan yr awdurdod ddiddordeb eiddo perthnasol, neu'n ei feddiannu'n gyfreithlon.
- Am adloniant a darperir gan, neu ar ran, darparwr gofal iechyd, ar yr amod ei fod yn digwydd ar unrhyw safle sy'n ffurfio rhan o ysbyty lle bod gan y darparydd ddiddordeb eiddo perthnasol, neu'n ei feddiannu'n gyfreithlon; ac
- Am adloniant y darparir gan, neu ar ran, perchennog ysgol, ei fod yn digwydd ar safle'r ysgol.

Ni all y polisi hwn roi enghreifftiau o bob digwyddiad posib lle nad yw adloniant yn drwyddedadwy dan yr eithriad hwn trwy gael ei ddarparu "gan neu ar ran". Bydd yn dibynnu ar ffeithiau pob achos.

Serch hynny, enghreifftiau yw'r canlynol o weithgareddau nad ydynt yn cael eu hystyried yn drwyddedadwy dan yr eithriad hwn:

- Unrhyw weithgaredd adloniant a gynhelir gan awdurdod lleol ar eu safle eu hun pan fod yna berthynas sylweddol rhwng yr awdurdod lleol a darparydd yr adloniant (e.e. pennaeth ac asiant);
- Unrhyw weithgaredd adloniant a drefnir ar ran awdurdod lleol ar safle'r awdurdod lleol hwnnw gan ymddiriedolaeth ddiwylliannol wrth weithredu pŵer dewisol awdurdod lleol i drefnu darpariaeth adloniant a

chefnogaeth am y celfyddydau, gan gynnwys gwyliau a dathliadau.

- Unrhyw weithgaredd adloniant a drefnir gan ddarparydd gofal iechyd ar eu safle ysbyty eu hun mewn partneriaeth ag elusen ysbyty.
- Unrhyw ddigwyddiad adloniant ar safle ysgol a drefnir gan y Gymdeithas Rhieni ac Athrawon (CRhA) er mwyn cefnogi'r ysgol.

Dewis yr awdurdod lleol, y darparydd gofal iechyd neu berchennog ysgol yw e i benderfynu os, ac ar ba sail, y gallent (neu y dymunent) ddarparu gweithgaredd adloniant dan yr eithriad hwn, gan gynnwys ystyried materion ynghylch codi arian, gwneud elw, llywodraethu neu ddefnyddio arian cyhoeddus. Serch hynny, nid yw llog pur y safle gan drydydd barti'n cyfri fel darparu digwyddiad adloniant "ar ran" awdurdod lleol, darparydd gofal iechyd, neu berchennog ysgol ac nid felly yw adloniant masnachol y mae'r awdurdod lleol yn galluogi trwy gynnig man cyhoeddus yn unig.

Diffinnir y termau i gyd y defnyddiwyd yn yr eithriad hwn megis "awdurdod lleol", "gofal iechyd", "darparydd gofal iechyd", "ysbyty", "ysgol", "safle ysgol", "perchennog ysgol", "safle domestig" a "diddordeb eiddo perthnasol" yn y Gorchymyn 2014.

Awdurdod lleol, ysbyty a safle ysgol: adloniant cerddorol trydydd parti

Nid oes angen trwydded i berfformio cerddoriaeth fyw neu i chwarae cerddoriaeth wedi'i recordio ar safleoedd awdurdod lleol, ysbyty neu ysgol, nad ydynt yn safleoedd domestig, rhwng 08:00 – 23:00 ar unrhyw ddiwrnod, ar yr amod;

- Y caiff ei berfformio o flaen cynulleidfia o ddim mwy na 500 o bobl; a
- Bod person sy'n berthnasol i drefniant neu reolaeth yr adloniant cerddoriaeth wedi cael caniatâd ysgrifenedig blaenorol yr awdurdod lleol, darparydd gofal iechyd neu berchennog ysgol (fel bo'n briodol) er mwyn i'r adloniant hwnnw ddigwydd. Dewis y "darparwyr dibynadwy" hyn yw penderfynu os ydynt, neu os na ydynt, yn dymuno gwneud eu safle ar gael am adloniant cerddorol gan drydydd parti ac ar ba delerau maent yn eu hystyried yn briodol.

Safle cymunedol: adloniant cerddorol

Nid oes angen trwydded i berfformio cerddoriaeth fyw neu chwarae cerddoriaeth wedi'i recordio ar safle cymunedol rhwng 08:00 – 23:00 ar

unrhyw ddiwrnod, ar yr amod;

- Nad yw'r safle cymunedol wedi'i awdurdodi gan drwydded safle neu dystysgrif safle clwb i'w ddefnyddio ar gyfer cyflenwi alcohol i'w yfed ar y safle;
- Bod yr adloniant cerddorol ym mhresenoldeb cynulleidfa o ddim mwy na 500 person; a
- Bod person sy'n berthnasol i drefniad neu reolaeth yr adloniant cerddorol wedi cael caniatâd ysgrifenedig blaenorol y pwyllgor sy'n rheoli'r safle, neu os nad oes pwyllgor rheoli, yna person sy'n rheoli'r safle mewn cysylltiad â pharhau masnach, busnes neu weithred arall gan y person hwnnw, neu os na, person sydd â diddordeb eiddo perthnasol yn y safle.

Safle cymunedol: arddangos ffilm

Nid oes angen trwydded i arddangos ffilm ar safle cymunedol rhwng 08:00-23:00 ar unrhyw ddiwrnod ar yr amod:

- Nad yw'r adloniant ffilm yn cael ei gynnig er mwyn cael elw;
- Bod yr adloniant ffilm ym mhresenoldeb cynulleidfa o ddim mwy na 500 person;
- Bod mynediad plant yn ddarostyngedig i'r cyfyngiadau hynny sy'n ofynnol er mwyn cydymffurfio â'r argymhelliad a gyflwynir gan y BBFC neu awdurdod trwyddedu perthnasol yn ymwneud â mynediad plant; a
- Bod person sy'n berthnasol i drefniad neu reolaeth yr arddangosiad ffilm wedi cael caniatâd ysgrifenedig blaenorol y pwyllgor sy'n rheoli'r safle, neu os nad oes pwyllgor rheoli, yna person sy'n rheoli'r safle mewn cysylltiad â pharhau masnach, busnes neu weithred arall gan y person hwnnw, neu os na, person sydd â diddordeb eiddo perthnasol yn y safle

Dan yr eithriad hwn, un amod yw nad yw'r adloniant ffilm yn cael ei ddarparu gyda'r bwriad o wneud elw. Nid yw cost mynediad ynddo'i hun yn gwneud yr adloniant ffilm yn drwyddedadwy; dim ond os yw'r trefnwr yn bwriadu gwneud elw (sy'n cynnwys codi arian am elusen). Mae cost neu gyfraniad a wneir er mwyn cwrdd â chostau sgrinio'r ffilm yn unig yn gyson â 'heb ei ddarparu gyda'r bwriad o wneud elw'. Mae'r amod 'heb fwriadu gwneud elw' yn berthnasol i weithred arddangos y ffilm dan yr eithriad hwn yn unig. Gellir codi tâl gyda'r bwriad o wneud elw yn gyfreithlon am unrhyw weithgaredd arall neu ddigwyddiad sy'n wahanol i fynediad y ffilm, megis cynnig lluniaeth, sgysiaeth am y ffilm, neu ddigwyddiad cymdeithasol.

Mae'r eithriad ffilm gymunedol hwn hefyd yn amodol ar y rheini sy'n gyfrifol yn

gweithredu trefniadau sy'n sicrhau y gorfodir gradd oedran y ffilm trwy bolisi mynediad plant priodol. Sut y cyflawnir hyn yw mater am y sefydliad neu grŵp cymdeithasol sy'n arddangos y ffilm. Er enghraifft, gallent weithredu cynllun tanysgrifiad aelodaeth sy'n talu am fynediad i bob teitl mewn tymor ac sydd i oedolion yn unig. Gallai fod yn glwb ffilm i blant gyda pholisi o ddangos ffilmiau sy'n addas i bawb yn unig oherwydd iddynt dderbyn 'U' gan y BBFC. Fel arall, gall y trefnwyr gwerthu tocynnau i'r cyhoedd a sicrhau bod plant dim ond yn cael caniatâd i fynychu yn unol ag unrhyw raddfa oedran ar gyfer y ffilm – h.y. polisi mynediad ar y drws sydd gysylltiedig â phrawf oedran.

Syrcasau Teithiol

Pan fod y mathau o adloniant yn bodoli mewn perfformiad gan syrcas deithiol, ni fyddant yn drwyddedadwy ar yr amod y cyflawnir amodau cymhwyso penodol. Yr amodau cymhwyso yw:

- Nid arddangosiad o ffilm neu adloniant bocsio neu reslo yw'r adloniant;
- Mae'r adloniant yn digwydd rhwng 08:00 a 23:00 ar yr un diwrnod;
- Mae'r adloniant i gyd yn digwydd o fewn adeiladwaith symudol a chynhelir y gynulleidfa sy'n bresennol i gyd o fewn yr adeiladwaith symudol hwnnw; ac
- Nid yw'r syrcas deithiol wedi'i lleoli ar yr un safle am fwy na 28 diwrnod yn olynol.

Cerddoriaeth Fyw

Mae cerddoriaeth fyw'n drwyddedadwy:—

- Pan fod perfformiad o gerddoriaeth fyw – wedi'i neu heb ei chwyddo – yn digwydd cyn 08:00 neu ar ôl 23:00 ar unrhyw ddiwrnod;
- Pan nad yw perfformiad o gerddoriaeth fyw wedi'i chwyddo'n digwydd naill ai ar safle trwyddedig perthnasol, neu mewn gweithle sydd heb ei drwyddedu ac eithrio ar gyfer darparu lluniaeth hwyrnos;
- Pan fod perfformiad o gerddoriaeth fyw wedi'i chwyddo'n digwydd ar amser lle nad yw'r safle trwyddedig perthnasol ar agor at ddibenion cael eu defnyddio i werthu neu i gyflenwi alcohol i'w yfed ar y safle;
- Pan fod perfformiad o gerddoriaeth fyw wedi'i chwyddo'n digwydd ar safle trwyddedig perthnasol, neu weithle, ym mhresenoldeb cynulleidfa o dros 500 o bobl; neu
- Pan fod awdurdod trwyddedu'n cael gwared yn fwriadol ar effaith y dadreoleiddio y darperir ar ei gyfer gan y Ddeddf 2003 trwy orfodi amod ar drwydded safle neu dystysgrif safle clwb o ganlyniad i adolygiad trwydded.

Mewn unrhyw un o'r amgylchiadau uchod, oni bai bod y perfformiad o gerddoriaeth fyw wedi'i awdurdodi'n briodol gan drwydded safle, tystysgrif safle clwb neu HDDD, gall ei alluogi i ddigwydd arwain at gamau gorfodi a, lle bo'n briodol, adolygiad o'r drwydded neu thystysgrif alcohol.

Nid oes angen trwydded bellach ar berfformiad cyhoeddus o gerddoriaeth fyw heb ei chwyddo sy'n digwydd rhwng 08:00 a 23:00 ar yr un diwrnod dan y Ddeddf 2003 mewn unrhyw leoliad. Eithriad i hyn yw pan fod amod benodol sy'n ymwneud â cherddoriaeth fyw yn cael ei chynnwys yn dilyn adolygiad o drwydded safle neu dystysgrif safle clwb sy'n ymwneud â safleoedd trwyddedig perthnasol.

Termau allweddol a ddefnyddir mewn perthynas â cherddoriaeth fyw

Dan y darpariaethau cerddoriaeth fyw, mae "cerddoriaeth" yn cynnwys cerddoriaeth leisiol neu offerynnol neu unrhyw gyfuniad o'r ddau. "Cerddoriaeth fyw" yw perfformiad o gerddoriaeth fyw ym mhresenoldeb cynulleidfya y mae'n bwriadu adlonni. Er y gall perfformiad o gerddoriaeth fyw gynnwys chwarae rhywfaint o gerddoriaeth wedi'i recordio, mae cerddoriaeth 'fyw' yn ei gwneud yn ofynnol nad yw'r perfformiad cynnwys chwarae cerddoriaeth sydd wedi'i recordio'n gyfan gwbl heb unrhyw gyfraniad creadigol ychwanegol (sylweddol a pharhaol). Felly, er enghraifft, buasai peiriant drwm neu drac yn y cefndir a ddefnyddir i gyd-fynd â chanwr neu fand yn rhan o berfformiad cerddoriaeth fyw wedi'i chwyddo. Ni fyddai perfformiad DJ sy'n chwarae traciau yn unig yn cael ei ddynodi fel cerddoriaeth fyw, ond efallai byddai os oedd ef neu hi'n perfformio set oedd yn cynnwys cymysgu cerddoriaeth mewn perfformiad byw i greu synau newydd yn bennaf. Mae'n anochel y bydd yna rywfaint o ddyfarniad ynglŷn ag os taw cerddoriaeth fyw (neu gerddoriaeth wedi'i recordio) yw perfformiad a dylai trefnwyr digwyddiadau wirio gyda'u hawdurdod trwyddedu am os yw'r ystyriaeth hon yn berthnasol ynglŷn ag awdurdodi'r gweithgaredd gan drwydded neu dystysgrif. Mewn achos anghydfod ynglŷn ag os taw cerddoriaeth fyw yw perfformiad ai peidio, penderfyniad i'r awdurdod trwyddedu y bydd yn flaenrol ac, yn y pen draw, i'r llysoedd yn amgylchiadau unigol unrhyw achos.

Mae "gweithle" fel y'i diffinnir yn rheoliad 2(1) o'r Rheoliadau Gweithle (Iechyd, Diogelwch a Lles) 1992, sef unrhyw le sydd ar gael i unrhyw berson fel man gwaith. Term eang iawn yw e gall gynnwys mannau awyr agored yn ogystal â moddau mynediad a gadael.

"Safle trwyddedig perthnasol" at ddibenion y bennod hon yw un sydd wedi'i awdurdodi i werthu neu gyflenwi alcohol i'w yfed ar y safle gan drwydded safle

neu dystysgrif safle clwb. Ni all safleoedd manteisio o'r dadreoleiddio a gyflwynwyd gan y Ddeddf 2012 yn rhinwedd dal awdurdodiad i werthu neu gyflenwi alcohol dan HDDD.

Cerddoriaeth wedi'i Recordio

Nid oes angen trwydded am gerddoriaeth wedi'i recordio pan yw'n digwydd ar safleoedd sydd wedi'u hawdurdodi gan drwydded safle neu dystysgrif safle clwb i'w defnyddio er mwyn cyflenwi alcohol i'w yfed ar y safle; Serch hynny, mae cerddoriaeth wedi'i recordio yn parhau i fod yn drwyddedadwy:

- Pan fod chwarae cerddoriaeth wedi'i recordio'n digwydd cyn 8:00 neu ar ôl 23:00 ar unrhyw ddiwrnod;
- Pan fod chwarae cerddoriaeth wedi'i recordio'n digwydd ar amser pan nad yw'r safleoedd trwyddedig perthnasol ar agor at ddibenion cael eu defnyddio i werthu neu i gyflenwi alcohol i'w yfed ar y safle;
- Pan fod chwarae cerddoriaeth wedi'i recordio'n digwydd ar safle trwyddedig perthnasol ym mhresenoldeb cynulleidfa o dros 500 o bobl; a
- Pan fod awdurdod trwyddedu'n cael gwared yn bwrpasol ar effaith y dadreoleiddio y darperir ar ei gyfer gan y Ddeddf 2003 (fel y'i diwygiwyd).

Dramâu a Dawns

Nid oes angen trwydded am berfformiad o ddrama neu ddawns i'r graddau bod amodau cymhwyso penodol wedi'u bodloni. Serch hynny, mae perfformiad o ddrama neu ddawns yn parhau i fod yn drwyddedadwy;

- Pan fod y perfformiad yn digwydd cyn 8:00 neu ar ôl 23:00 ar unrhyw ddiwrnod; neu
- Pan fod y perfformiad yn digwydd ym mhresenoldeb cynulleidfa o dros 500 o bobl.

Chwaraeon Dan Do

Nid oes angen trwydded am ddigwyddiad chwaraeon dan do i'r raddau bod amodau cymhwyso penodol wedi'u bodloni. Serch hynny, mae digwyddiad chwaraeon dan do yn parhau i fod yn drwyddedadwy:

- Pan fo'r perfformiad yn digwydd cyn 8:00 neu ar ôl 23:00 ar unrhyw ddiwrnod; neu
- Pan fo'r digwyddiad yn digwydd ym mhresenoldeb mwy na 1000 o wylwyr.

23.6 Amodau Trwydded

Cerddoriaeth Fyw neu Gerddoriaeth wedi'i Recordio

Mae unrhyw amodau trwydded cyfredol, neu amodau a ychwanegir at benderfyniad o gais am drwydded neu dystysgrif safle clwb sy'n ymwneud â cherddoriaeth fyw neu gerddoriaeth wedi'i recordio yn parhau i weithredu, ond byddant yn cael eu hatal rhwng oriau 08:00 a 23:00 ar yr un diwrnod pan gyflawnir yr amodau canlynol:

- Ar amser yr adloniant cerddoriaeth, bod y safle ar agor at ddibenion cael ei ddefnyddio i werthu neu i gyflenwi alcohol i'w yfed ar y safle;
- Os yw'r gerddoriaeth wedi'i chwyddo, ei fod yn digwydd o flaen cynulleidfa o ddim mwy na 500 person; a
- Bod yr adloniant yn digwydd rhwng 08:00 a 23:00 ar yr un diwrnod.

Mater ffeithiau unigryw pob achos bydd os yw amod trwydded yn ymwneud â cherddoriaeth fyw neu wedi'i recordio. Mewn rhai achosion, bydd yn amlwg bod amod yn ymwneud â cherddoriaeth ac y caiff ei hatal, er enghraifft "yn ystod perfformiadau cerddoriaeth fyw rhaid i ddrysau a ffenestri i gyd aros ar gau". Mewn achosion eraill, efallai ni fyddai mor amlwg: er enghraifft, buasai amod sy'n datgan "yn ystod perfformiadau adloniant rheoledig rhaid i ddrysau a ffenestri i gyd aros ar gau" yn cael ei atal i'r graddau y mae'n ymwneud â cherddoriaeth rhwng 08:00 a 23:00 ar yr un diwrnod i gynulleidfa o hyd at 500, ond buasai'r amod yn parhau i fod yn gymwys os oedd yna adloniant rheoledig ar ôl 23:00.

Bydd amodau trwydded mwy cyffredin (e.e. y rheini sy'n ymwneud â rheolaeth gyffredinol o niwsans sŵn posib) nad ydynt yn ymwneud yn benodol â darpariaeth adloniant (e.e. arwyddion sy'n gofyn i bobl adael yn dawel) yn parhau i gael effaith.

Caiff yr amodau hyn eu hatal i bob pwrpas rhwng 08:00 a 23:00 os yw perfformiad o gerddoriaeth fyw neu chwarae cerddoriaeth wedi'i recordio'n digwydd o flaen cynulleidfa o 500 person neu lai, ond bydd yn parhau ar wyneb y drwydded am pan fydd y gweithgareddau hyn efallai'n digwydd dan amodau gwahanol.

Pan na fydd perfformiad o gerddoriaeth fyw neu chwarae cerddoriaeth wedi'i recordio ar safle trwyddedig perthnasol yn drwyddedadwy, mae'r posibilrwydd yn parhau bod unrhyw un yn ceisio am adolygiad o drwydded neu dystysgrif, os oes yna sail briodol dros wneud hynny.

Gerddi Cwrw

Mae gerddi cwrw'n cael eu cynnwys yn aml fel rhan o drwydded safle neu dystysgrif safle clwb. Mae cerddoriaeth wedi'i chwyddo sy'n digwydd mewn gardd gwrw wedi'i heithrio o ofynion trwyddedu, ar yr amod bod yr ardd gwrw wedi'i chynnwys yn y drwydded neu dystysgrif sy'n ymwneud â'r safle trwyddedig perthnasol, a bod y perfformiad yn digwydd rhwng 08:00 a 23:00 ar yr un diwrnod o flaen cynulleidfa o 500 person neu lai.

Pan na fydd gardd gwrw'n ffurfio rhan o'r safle trwyddedig perthnasol ac felly na fydd wedi'i chynnwys yn y cynlluniau a atodir i drwydded safle neu dystysgrif safle clwb, mae'n debygol iawn taw gweithle y bydd.

Mae Paragraff 12B o Amserlen 1 i'r Ddeddf 2003 yn nodi nad adloniant rheoledig yw perfformiad o gerddoriaeth fyw mewn gweithle sydd heb drwydded (ac eithrio er mwyn cynnig lluniaeth hwyrnos) os yw'n digwydd rhwng 08:00 a 23:00 ar yr un diwrnod o flaen cynulleidfa o ddim mwy na 500 person. Nodwch nad yw'r eithriad ym mharagraff 12B yn berthnasol i chwarae cerddoriaeth wedi'i recordio.

Serch hynny, gall awdurdod trwyddedu, lle y gellir ei gyfiawnhau, gosod amod trwydded sy'n ymwneud â pherfformio cerddoriaeth fyw mewn gardd gwrw didrwydded a weinir gan unrhyw drwydded safle neu dystysgrif safle clwb cysylltiedig. Ar yr amod y gosodir amod felly'n gyfreithlon, daw i rym yn unol â'i delerau.

Dramâu, dawns a chwaraeon dan do

Pan fydd amodau cymhwyso wedi'u bodloni, ni chaiff amod drwydded gyfredol sy'n ymwneud â pherfformiad drama neu ddawns, neu ddigwyddiad chwaraeon nad oes angen trwydded ar ei gyfer bellach unrhyw effaith (ac eithrio dan yr amgylchiadau a ddiffinnir yn y paragraff nesaf).

Pan fydd, fodd bynnag, yr amodau nad ydynt yn drwyddedadwy'n digwydd ar yr un pryd â gweithgareddau arall sydd angen trwydded (e.e. gwerthu neu gyflenwi alcohol i'w yfed ar y safle), gall amodau a gynhwysir mewn trwydded bod yn berthnasol serch hynny i'r gweithgareddau nad ydynt yn drwyddedadwy dan yr amgylchiadau a nodir uchod.

Mae dawns sy'n ddigon rhywiol ei natur yn parhau i gael ei rheoli. Nid yw perfformiadau dawns sy'n "adloniant perthnasol" o fewn ystyr y Ddeddf Llywodraeth Leol (Darpariaethau Amrywiol) 1982 ("Deddf 1982") yn cael eu dadreoleiddio, waeth beth yw maint y gynulleidfa neu amser y diwrnod. Diffinnir "adloniant perthnasol" yn y Ddeddf 1982 fel perfformiad fyw neu

arddangosiad byw o noethni gellir tybio, gan anwybyddu budd ariannol, eu bod yn cael eu darparu yn unig neu'n bennaf at ddibenion ysgogi unrhyw aelod o'r gynulleidfa'n rhywiol.

Mewn bron bob achos pan yw'n bosib bod perfformiad o ddawns yn drwyddedadwy fel darpariaeth adloniant perthnasol (dan y Ddeddf 1982) yn ogystal ag adloniant rheoledig (dan y Ddeddf 2003), mae'r Ddeddf 1982 yn anghymwysu'r gyfundrefn trwyddedu adloniant yn y Ddeddf 2003 o blaid ei chyfundrefn lymach ar gyfer rheoli sefydliadau rhyw. Serch hynny, bydd dal angen awdurdodiad dan y Ddeddf 2003 yn hytrach na'r Ddeddf 1982 pan:

- Nad yw'r safle'n drwyddedig fel lleoliad adloniant rhyw dan y Ddeddf 1982; a
- Pan fod adloniant perthnasol wedi'i ddarparu ar y safle hwnnw ar ddim mwy nag 11 achlysur mewn unrhyw gyfnod 12 mis, gyda dim o'r achlysuron hynny'n para dros 24 awr neu'n digwydd o fewn mis o unrhyw achlysur felly.

Adloniant bocsio neu reslo ac amodau sy'n ymwneud â chwaraeon ymladd cymysg

Ni all adloniant bocsio neu reslo dan do fod yn ddigwyddiad chwaraeon dan do yn ogystal, ac adloniant bocsio neu reslo yw unrhyw ornest, arddangosfa neu arddangosiad sy'n cyfuno bocsio neu reslo ag un neu mwy o grefftau ymladd ('chwaraeon ymladd cymysg') os yw dan do ai peidio.

Pan fydd trwydded safle neu dystysgrif safle clwb yn honni awdurdodi adloniant bocsio neu reslo neu chwaraeon ymladd cymysg fel 'digwyddiad chwaraeon dan do', darparir y Gorchymyn 2013 y caiff yr awdurdodiad ei drin fel ei fod wedi awdurdodi'r gweithgareddau hynny fel adloniant bocsio neu reslo. Bydd y gweithgareddau hynny'n parhau i fod yn ddarostyngedig i unrhyw amodau perthnasol sydd wedi'u hatodi i'r awdurdodiad hwnnw.

Nid oes angen trwydded ar ornest, arddangosfa neu arddangosiad o reslo Greco-Rufeinig, neu reslo arddull rydd, rhwng dau gyfranogwr (waeth beth fo'u rhyw) ar yr amod y cyflawnir amodau cymhwysu penodol. Rhain yw:

- Ei fod yn digwydd ym mhresenoldeb dim mwy na 1,000 o wylwyr;
- Ei fod yn digwydd rhwng 08:00 a 23:00 ar yr un diwrnod; ac
- Ei fod yn digwydd o fewn adeilad yn gyfan gwbl ac y cynhalir gwylwyr sy'n bresennol am yr adloniant hwnnw yn gyfan gwbl o fewn yr adeilad hwnnw.

23.7 Amodau sy'n ymwneud â gweithgareddau eraill na ellir eu trwyddedu

Os yw'n briodol ar gyfer hyrwyddo'r amcanion trwyddedu, ac os oes yna gysylltiad â gweithgareddau trwyddedadwy sydd ar ôl, gellir ychwanegu neu addasu amodau yn ymwneud â gweithgareddau na ellir eu trwyddedu ar y drwydded safle neu'r dystysgrif safle clwb honno yn yr adolygiad yn dilyn problemau sy'n digwydd ar y safle. Nodwedd amodau trwyddedu yw hwn ers i'r Ddeddf 2003 ddod i rym. Gall esiamp berthnasol o hyn fod defnydd amodau yn ymwneud â darllediadau sgrin fawr o ddigwyddiadau chwaraeon penodol gall, ynghyd ag yfed alcohol, creu risg go iawn i hyrwyddiad yr amcanion trwyddedu. Nid yw'n anghyffredin yn ogystal bod amodau trwyddedu yn ymwneud â gwerthu alcohol yn cyfyngu mynediad i fannau awyr agored, megis gerddi cwrw didrwydded, ar ôl amser penodol.

Yn yr un modd, er nad oes angen trwyddedu bellach gan garioci fel darpariaeth cymwysterau adloniant (a chaiff ei ddynodi'n gyffredinol fel perfformiad o gerddoriaeth fyw) efallai, er enghraifft, y bydd yn bosib wedi adolygiad i gyfyngu defnydd neu gryfder meicroffon sydd ar gael i gwsmeriaid ar noson 'meic agored' (sy'n cynnwys mwy na cherddoriaeth fyw yn unig) os oes problem wedi digwydd o ganlyniad i gwsmeriaid sy'n prynu alcohol i'w yfed ar y safle yn dod yn fwy swnllyd ac yn llai ymwybodol o achosi niwsans sŵn yn hwyrach yn y noswaith. Enghraifft arall efallai bydd amod sy'n cyfyngu mynediad i lawr dawns ar adegau penodol, pan fod presenoldeb cwsmeriaid sy'n agos i'w gilydd sydd wedi bod yn yfed alcohol ar y safle'n arwain at anhrefn difrifol. Yn yr achos cyntaf, dewis yr awdurdod trwyddedu yw e i fodloni ei hun bod amod penodol yn briodol ac yn gyfreithlon ym mhob achos.

23.8 Cerddoriaeth atodol

Nid adloniant rheoledig yw perfformio cerddoriaeth fyw neu chwarae cerddoriaeth wedi'i recordio dan y Ddeddf 2003 os yw hyn yn 'atodol' i weithgaredd arall "nad yw ynddo'i hun yn ddisgrifiad o adloniant sy'n cwmpo o fewn paragraff 2" o Amserlen 1 i'r Ddeddf 2003. 16.58 Gall yr eithriad cerddoriaeth atodol fod yn berthnasol i ddigwyddiad chwaraeon dan do neu i berfformiad drama neu ddawns pan nad oes angen trwydded, gan eu bod yn digwydd rhwng 08:00 a 23:00 ar yr un diwrnod ac o flaen cynulleidfa nad yw'n fwy na'r cyfyngiad perthnasol. Mae hyn oherwydd nad yw gweithgaredd felly bellach yn ddisgrifiad o adloniant o fewn ystyr paragraff 2 o Amserlen 1 i'r Ddeddf 2003. Golygir hyn efallai y gall, er na all perfformiad o gerddoriaeth fyw neu chwarae cerddoriaeth wedi'i recordio fod yn atodol i adloniant bocsis neu reslo, cerddoriaeth o'r fath bod o fewn cwmpas yr eithriad cerddoriaeth atodol ar gyfer digwyddiad chwaraeon dan do neu berfformiad drama neu ddawns pan nad oes angen trwydded.

Bydd p'un a yw cerddoriaeth yn "atodol" i weithgaredd arall ai peidio yn dibynnu ar ffeithiau pob achos. Wrth ystyried os yw cerddoriaeth fyw neu gerddoriaeth wedi'i recordio'n atodol ai peidio, efallai un ffactor perthnasol fydd, yn erbyn cefndir y gweithgareddau sy'n digwydd eisoes, a yw ychwanegu cerddoriaeth yn creu'r posibilrwydd o danseilio'r hyrwyddiad o un neu mwy o bedwar amcan trwyddedu'n Ddeddf 2003. Efallai bydd ffactorau eraill yn cynnwys rhai neu bob un o'r canlynol:

- Ai'r prif reswm, neu un o'r prif resymau, y mae pobl yn mynychu'r safle ac yn talu yw'r gerddoriaeth?
- A yw'r gerddoriaeth wedi'i hysbysebu fel y prif atyniad?
- A yw cryfder y gerddoriaeth yn torri ar draws neu yn dominyddu gweithgareddau eraill, neu gellir ei diffinio fel cerddoriaeth "yn y cefndir"?

I'r gwrthwyneb, mae ffactorau nad ydynt fel arfer yn berthnasol ar ben eu hunain yn cynnwys:

- Nifer y cerddorion e.e. cerddorfa sy'n darparu cerddoriaeth atodol mewn arddangosfa fawr;
- Os yw'r cerddorion yn cael eu talu;
- Os yw'r perfformiad wedi'i drefnu o flaen llaw; ac
- Os godir tâl am fynediad i'r safle.

Mewn unrhyw achos dadleuol, dewis yr awdurdod trwyddedu yn flaenorol ac, yn y pen draw, i'r llysoedd y bydd i benderfynu a yw'r gerddoriaeth yn "atodol" yn amgylchiadau penodol unrhyw achos

23.9 Cael gwared ar amodau trwyddedu

Ar adolygiad o drwydded safle neu dystysgrif safle clwb, mae adran 177A(3) o'r Ddeddf 2003 yn caniatáu bod awdurdod trwyddedu'n codi'r ataliad ac yn rhoi effaith o'r newydd i amod sy'n bodoli eisoes yn ymwneud â cherddoriaeth. Yn yr un modd, dan adran 177A(4), gall awdurdod trwyddedu ychwanegu amod sy'n ymwneud â cherddoriaeth fel petai adloniant rheoledig yw cerddoriaeth, ac fel petai'r drwydded safle neu dystysgrif safle clwb wedi trwyddedu'r gerddoriaeth. Yn y ddau achos, dylai'r amod gynnwys datganiad nad yw Adran 177A yn berthnasol i'r amod.

Gall awdurdod lleol, unrhyw awdurdod cyfrifol neu unrhyw berson arall wneud cais am adolygiad mewn perthynas â safle perthnasol. Rhaid bod ceisiadau am adolygiad dal yn berthnasol i un neu fwy o'r amcanion trwyddedu ac yn cwrdd â nifer o ofynion pellach.

23.10 Busking

Canu yn y stryd neu berfformiad stryd yw'r arfer o berfformio mewn mannau cyhoeddus am arian. Nid yw perfformiadau wedi'u cyfyngu i gerddoriaeth neu ganu a gallent gymryd ffurf ystod eang o weithgareddau y mae pobl yn cael adloniant ohonynt.

Nid yw canu yn y stryd fel arfer yn drwyddedadwy dan y Ddeddf 2003 oherwydd

- Ei fod yn aml yn digwydd mewn man nad yw'n safle sydd ar gael (o leiaf yn rhannol) at ddibenion cynnig adloniant.
- Mae'r adloniant fel arfer yn atodol i weithgaredd arall, megis siopa neu weld atyniadau, gan nad oes llawer o amgylchiadau pan fuasai unrhyw yn mynd mas yn benodol i wyllo perfformwyr stryd; a
- Nid yw cerddoriaeth fyw heb ei chwyddo'n drwyddedadwy rhwng 08:00 a 23:00.

23.11 **Ffilm Atodol**

Nid adloniant rheoledig yw arddangosiad ffilm o fewn paragraff 15 o Amserlen 1 i'r Ddeddf 2003 os yw hyn yn 'atodol' i weithgaredd arall "nad yw ynddo'i hun yn ddisgrifiad o adloniant sy'n cwmpo o fewn paragraff 2" o Amserlen 1 i'r Ddeddf 2003.

Gall yr eithriad ffilm atodol fod yn berthnasol i ddigwyddiad chwaraeon dan do neu berfformiad drama neu ddawns pan nad oes angen trwydded gan eu bod yn digwydd rhwng 08:00 a 23:00 ar yr un diwrnod ac o flaen cynulleidfa nad yw'n fwy na'r cyfyngiad perthnasol. Mae hyn oherwydd nad yw gweithgaredd felly bellach yn ddisgrifiad o adloniant o fewn ystyr paragraff 2 o Amserlen 1 i'r Ddeddf 2003.

Golygir hyn, er na all arddangosiad o luniau sy'n symud fod yn atodol i adloniant bocsio neu reslo, efallai bydd arddangosiadau ffilm o'r fath o fewn cwmpas yr eithriad ffilm atodol am ddigwyddiad chwaraeon dan do neu berfformiad o ddrama neu ddawns nad oedd angen trwydded arnynt.

Bydd p'un a yw cerddoriaeth yn "atodol" i weithgaredd arall ai peidio yn dibynnu ar ffeithiau pob achos. Wrth ystyried os yw cerddoriaeth ffilm yn atodol ai peidio, efallai un ffactor perthnasol fydd, yn erbyn cefndir y gweithgareddau sy'n digwydd eisoes, a yw ychwanegu arddangosiad o luniau sy'n symud yn creu'r posibilrwydd o danseilio'r hyrwyddiad o un neu mwy o

bedwar amcan trwyddedu'r Ddeddf 2003. Golygir hyn, os yw'r BBFC neu awdurdod trwyddedu perthnasol wedi rhoi graddfa oedran i ffilm, fideo neu fideo cerddoriaeth, yna bydd angen cyfyngu mynediad plant i'r safle yn ôl y raddfa oedran perthnasol er mwyn bod yn gymwys am yr eithriad trwyddedu "ffilm atodol". Serch hynny, un agwedd o un ffactor berthnasol yw honno. Efallai bydd ffactorau eraill i'w hystyried wrth asesu a yw ffilm yn atodol gan gynnwys rhai neu bob un o'r canlynol::

- Ai'r prif reswm, neu un o'r prif resymau, y mae pobl yn mynychu'r safle ac yn talu yw'r ffilm?
- A yw'r ffilm wedi'i hysbysebu fel y prif atyniad?
- A yw sgrinio'r ffilm yn dominyddu dros weithgareddau eraill, neu gellir ei disgrifio fel delweddau "yn y cefndir"?
- A yw presenoldeb delweddau sy'n symud o fewn gweithgaredd adloniant arall nad oes angen trwydded ar ei gyfer (e.e. perfformiad drama neu ddawns) yn tanseilio hyrwyddiad yr amcanion trwyddedu?

23.12 Gweithgaredd adloniant sy'n cael ei gynnig fel rhan o ofal plant

Ni fydd gweithgaredd a ddarperir fel rhan o ofal plant fel arfer yn drwyddedadwy. Mae hyn y cynnwys gweithgaredd adloniant mewn meithrinfa neu gartref preifat. Yn ogystal, mae paragraff 5 o Amserlen 1 i'r Ddeddf 2003 yn cynnwys eithriad trwyddedu ar gyfer arddangosiad ffilm pan y prif fwriad fydd darparu addysg. Bydd addysg yn gyffredinol yn cynnwys ffurfiau gofal cyn ysgol plant a gofal diwrnod i gyd. Ymhellach, bydd arddangosiad ffilm, neu chwarae cerddoriaeth fyw neu wedi'i recordio, fel arfer yn atodol i'r gweithgaredd gofal plant ac felly bydd yr eithriad cerddoriaeth a ffilm ym mharagraff 7 o Amserlen 1 hefyd yn berthnasol. Yn gyffredinol, bydd hyn yn wir am unrhyw weithgaredd a drefnir fel rhan o ofal plant cofleidiol, gan gynnwys clybiau brecwast, clybiau ar ôl ysgol neu glybiau gwyliau sy'n gysylltiedig i ysgol y plentyn neu sydd wedi'u lleoli yn y gymuned leol.

23.13 Perfformwyr sy'n Blant

Mae deddfwriaeth perfformio plant yn ei gwneud hi'n ofynnol bod rhaid cael trwydded o awdurdod lleol cartref y plentyn cyn i blentyn allu cymryd rhan mewn rhai mathau o berfformiad a gweithgareddau. Efallai bydd angen trwydded os gwneir taliad am y plentyn i berfformio ai peidio. Nid yw dadreoleiddio trwyddedu adloniant yn addasu'r rheoliadau ynglŷn â phan fydd plant yn gallu cymryd rhan mewn perfformiadau. Am fwy o wybodaeth ynglŷn â'r drwydded ar gyfer Plant sy'n Berfformwyr, cysylltwch â Swyddog Lles Addysg y Cyngor.

24. Gweinyddu

- 24.1 Mae tîm trwyddedu'r Cyngor yn gweinyddu pob agwedd ar Ddeddf Trwyddedu 2003, gan gynnwys ceisiadau, cyflwyniadau a cheisiadau am gymorth a chyngor. Mae gwybodaeth fanwl ar wefan y cyngor am yr holl wasanaethau y mae'n eu cynnig i ddeiliaid trwyddedau, ymgeiswyr, achwynwyr a phob ymholiad arall. Gellir lawrlwytho gwybodaeth a ffurflenni o'n gwefan. Gellir cysylltu â'r timau trwyddedu trwy unrhyw un o'r dulliau canlynol:-

Y Tîm Trwyddedu,
Y Swydddfeydd Cyffredinol
Heol Gwaith Dur
Glyn Ebwy
NP23 6AA

E-bost: licensing@blaenau-gwent.gov.uk

Ffôn: 01495 355485

Ffacs: 01495 355834

Y We: www.blaenau-gwent.gov.uk

25. Gweithdrefnau ymgeisio

- 25.1 Argymhellir yn gryf bod ymgeiswyr arfaethedig yn ceisio cyngor cyn ymgeisio. Rhoddir cyngor ynglŷn â'r broses gais, ond ni fydd yr Awdurdod Lleol ar unrhyw adeg yn cwblhau'r ffurflen gais ar ran ymgeisydd. Mae gan wefan y cyngor wybodaeth fanwl ynglŷn â'r gwasanaethau i gyd y mae'n eu cynnig i drwyddedai, ymgeiswyr, achwynwyr a phob ymholiad arall
- 25.2 Yn unol â Rheoliadau Darpariaeth Gwasanaethau 2009, mae cyfleusterau ymgeisio electronig am drwyddedau safle ar gael a gellir dod o hyd iddynt ar GOV.UK. Mae ceisiadau am gategoriâu eraill o drwyddedau ac awdurdodiadau hefyd ar gael ar y safleoedd hyn. Caiff ceisiadau a wneir ar ffurf electronig neu drwy GOV.UK eu hanfon i'r awdurdodau cyfrifol gan yr awdurdod trwyddedu. Os yw'r ymgeisydd yn cyflwyno eu cais yn ysgrifenedig, byddant yn parhau i fod yn gyfrifol am ei gopïo i'r awdurdodau cyfrifol.
- 25.3 Mae manylion o geisiadau ar gael trwy wefan Cyngor Sir Fynwy yma www.blaenau-gwent.gov.uk/licensing
- 25.4 Rhaid gwneud ceisiadau am bob trwydded ac awdurdodiad sydd ar gael dan y

Ddeddf 2003 ar y ffurflen berthnasol sydd wedi'i rhagnodi dan reoliadau eilaidd. Ni chaiff ceisiadau eu symud ymlaen hyd nes bod y ffurflen wedi'i chwblhau'n llawn a'i derbyn, ynghyd â'r ffi(oedd) perthnasol a phob gwybodaeth arall sydd ei hangen, gan yr Awdurdod Trwyddedu a'r awdurdodau cyfrifol perthnasol.

25.5 Lle y gwneir ceisiadau electronig, ystyrir bod y cais wedi'i 'roi' pan fydd yr ymgeisydd wedi cyflwyno ffurflen gais gyflawn ac wedi cyflwyno'r ffi..

25.6 Yr Awdurdodau Cyfrifol yw:

Heddlu Gwent Police
The Chief Officer of Police
Ystrad Mynach Police Station
Ystrad Mynach
Hengoed
CF82 7EP

Tel – 01443 238058
LicensingWest@gwent.pnn.police.uk
.

South Wales Fire and Rescue
Service
Forest View Business Park
Llantrisant,
Pontyclun
CF72 8LX
Safety-east@southwales-fire.gov.uk

Social Services Department
Blaenau Gwent County Borough
The General Offices
Steelworks Road
Ebbw Vale
NP23 6AA

Planning Department
Blaenau Gwent County Borough
Council
The General Offices
Steelworks Road
Ebbw Vale
NP23 6AA

Tel: 01495 355555
planning@blaenau-gwent.gov.uk

Environmental Health Department
Blaenau Gwent County Borough
Council
The General Offices
Steelworks Road
Ebbw Vale
NP23 6AA

Tel: 01495 355509
Environmental.Health@blaenau-gwent.gov.uk

Licensing Enforcement Officer
Licensing Department
Blaenau Gwent County Borough
Council
The General Offices
Steelworks Road
Ebbw Vale
NP23 6AA

Tel – 01495 355059
licensing@blaenau-gwent.gov.uk

For HSE enforced and Council
owned premises only:

Health & Safety Director of Wales
Government Buildings
Phase 1, Ty Glas
Llanishen
Cardiff CF14 5SH

Trading Standards Department
Blaenau Gwent County Borough
Council
The General Offices
Steelworks Road
Ebbw Vale
NP23 6AA
Tel: 01495 356138
Fax: 01495 355834

trading.standards@blaenau-gwent.gov.uk

Dr G Richardson
Executive Director of Public Health – Alcohol Licensing Lead
Aneurin Bevan Gwent Public Health Team
Victoria House
136-140 Corporation Road
Newport
NP19 0BH
publichealth.aneurinbevan@wales.nhs.uk

Home Office (Immigration Enforcement)
Alcohol Licensing Team
Lunar House
40 Wellesley Road
Croydon
CR9 2BY

Alcohol@homeoffice.gsi.gov.uk

25.7 The steps for consideration of licensing application, a licensing variation and a club premises certificate are:

- Os na wneir cynrychioliadau i gais, rhaid bod yr Awdurdod yn ei roddi'n llawn.
- Pan wneir cais, a gwneir cynrychioliad perthnasol i'r Awdurdod, rhaid iddo gynnal gwrandawriad o'r Is-bwyllgor Trwyddedu (oni bai bod y rheini sydd wedi gwneud cynrychioliadau yn cytuno o flaen llaw bod hyn yn ddiangen)
- Bydd yr Is-bwyllgor Trwyddedu wedyn yn ystyried y dystiolaeth a ddarparwyd gan ymgeiswyr a gan y rheini sy'n gwneud cynrychioliadau, y ddeddfwriaeth a Chanllawiau sy'n cyd-fynd, Datganiad y Polisi Trwyddedu ac unrhyw ddata perthnasol eraill.

- Bydd yr Is-bwyllgor Trwyddedu'n barnu'r cais a bydd yn cymryd unrhyw gamau y mae'n ystyried sy'n briodol er mwyn hyrwyddo'r amcanion trwyddedu.
- Bydd amodau priodol yn ffocysu ar faterion sydd o fewn rheol trwyddedai unigol ac sydd hefyd yn ymwneud â'r safleoedd neu'r mannau y defnyddir ar gyfer gweithgareddau trwyddedadwy ac effaith y gweithgareddau hynny ar yr ardal gyfagos. Os yw sefyllfaoedd yn codi lle bod yr amcanion trwyddedu dan fygythiad ond ni ellir mynd i'r afael â nhw trwy ddefnyddio amodau priodol, bydd yr Awdurdod Trwyddedu'n ystyried a yw'n briodol cyflwyno trwydded neu bod y safle yn parhau i weithredu.

25.8 Amodau ar drwydded:

- Rhaid eu bod yn briodol ar gyfer hyrwyddo'r amcanion trwyddedu;
- Rhaid eu bod yn fanwl gywir a bod modd eu gorfodi;
- Rhaid eu bod yn ddiamwys ac yn glir yn yr hyn maent yn bwriadu eu cyflawni;
- Ni ddylent ddyblygu gofyniadau statudol eraill neu ddyletswyddau neu gyfrifoldebau eraill a osodir ar y cyflogwr gan ddeddfwriaeth arall;
- Rhaid eu teilwra i'r fath, y lleoliad a nodweddion unigol y safle a'r digwyddiadau dan sylw;
- Ni ddylid eu safoni ac efallai ni fydd yn gyfreithlon pan ni ellir dangos eu bod yn briodol ar gyfer hyrwyddo'r amcanion trwyddedu mewn achos unigol;
- Ni ddylid dyblygu troseddau a nodir yn y Ddeddf 2003 neu ddeddfwriaeth arall;
- Dylent fod yn gymesur, yn gyfiawnadwy ac yn bosib eu cyflawni;
- Ni allent geisio rheoli ymddygiad cwsmeriaid unwaith iddynt fynd y tu hwnt i reoliad uniongyrchol y deiliad trwydded a'i staff, ond gallent effeithio ymddygiad cwsmeriaid yn ardal gyfagos y safle neu wrth iddynt cael mynediad neu wrth adael; a
- Dylid eu hysgrifennu mewn fformat rhagnodol

25.9 Rhaid bod gan unigolion sy'n ymgeisio am drwydded bersonol yr hawl i weithio yn y DU. Diwygiodd y Ddeddf Mewnfudo 2016 y Ddeddf Trwyddedu 2003 daeth i rym ar y 6^{ed} o Ebrill 2017 fel bod rhaid gwrthod cais a wneir ar neu ar ôl y dyddiad hwnnw gan rywun sydd heb yr hawl i weithio yn y DU. Ni ddylid cyflwyno trwyddedu i bobl sy'n bresennol yn anghyfreithlon yn y DU sydd heb yr hawl i weithio, neu sydd gyda'r hawl i weithio ond sy'n ddarostyngedig i amod sy'n eu hatal rhag gwneud gwaith sy'n ymwneud â pharhau â gweithgaredd trwyddedig. Er mwyn gweithredu'r ddyletswydd hon, rhaid bod yr Awdurdod yn fodlon bod gan ymgeisydd yr hawl i weithio yn y DU, er mwyn

dangos bod gan yr ymgeisydd ganiatâd i fod yn y DU a bod ganddynt ganiatâd i ymgymryd â gwaith mewn gweithgaredd trwyddedadwy. Mae hyn yn berthnasol hefyd i unigolion sy'n ymgeisio am drwyddedau safle. Diben hyn yw atal gweithio anghyfreithlon yn y DU..

- 25.10 Mae person hefyd yn anghymwys i ddal trwydded os ydynt yn ddarostyngedig i amod ar eu caniatâd i weithio yn y DU sy'n eu rhwystro rhag dal trwydded, er enghraifft os ydynt yn ddarostyngedig i gyfyngiad mewn fudo nad yw'n caniatáu iddynt weithio. .

26. Rhaglen weithredu

- 26.1 Dylai pob cais newydd ac am amrywiad gynnwys 'rhaglen weithredu' sy'n amlinellu sut y bydd y safle yn cael ei weithredu. Dylai gynnwys manylion sut y bydd yr ymgeisydd yn hybu'r pedwar amcan trwyddedu a lleihau unrhyw effaith negyddol posibl o weithredu'r busnes ar y gymuned leol, gan ddibynnu ar y math o safle, ei leoliad a phroffil y cwsmeriaid. Bydd y cynigion a gynhwysir yn y rhaglen weithredu yn ffurfio prif gorff yr amodau i'w gweithredu ar y drwydded, ynghyd ag unrhyw amodau gorfodol perthnasol, unrhyw amodau a gytunwyd gyda'r awdurdodau cyfrifol yn ystod y broses ymgeisio ac unrhyw amodau a osodwyd gan is-bwyllgor trwyddedu pan wnaed cyflwyniadau.
- 26.2 Wrth lenwi rhaglen weithredu, disgwylir i ymgeiswyr ystyried y datganiad hwn o bolisi trwyddedu a dangos gwybodaeth addas am eu hardal leol wrth ddisgrifio'r camau y maent yn bwriadu eu cymryd i hyrwyddo'r Amcanion Trwyddedu.
- 26.3 Bydd yr Awdurdodau Trwyddedu yn rhoi cyngor cyffredinol ar lunio rhaglenni gweithredu ac argymhellir yn gryf y dylai ymgeiswyr drafod eu rhaglenni gweithredu gyda'r Awdurdod Trwyddedu ac Awdurdodau Cyfrifol eraill cyn eu cyflwyno.
- 26.4 Bydd y cymhlethdod a'r manylion fydd yn ofynnol yn y rhaglen weithredu yn dibynnu ar natur y safle a'r defnydd ohono. Ar gyfer safleoedd fel tafarndai lle na ddarperir adloniant a reoleiddir, efallai mai dim ond dogfen gymharol syml fydd yn ofynnol. Fodd bynnag ar gyfer rhaglen weithredu i gyd-fynd â chais ar gyfer lleoliad adloniant neu ddigwyddiad mawr, disgwylir i faterion fel diogelwch y cyhoedd ac atal troseddau ac anhrefn gael eu trafod yn fanwl
- 26.5 Rhaid i'r rhaglen weithredu gael ei gosod allan ar y ffurflen a roddir a chynnwys datganiad am y canlynol:-

- Manylion llawn y gweithgareddau y dylid eu trwyddedu fydd yn cael eu cynnal ar y safle a'r defnydd a fwriedir ar gyfer y safle;
- Yr amseroedd pan fydd y gweithgareddau y dylid eu trwyddedu yn digwydd;
- Unrhyw amseroedd eraill pan fydd y safle ar agor i'r cyhoedd;
- Pan fydd angen y drwydded am gyfnod cyfyngedig yn unig, y cyfnod hwnnw;
- Pan fydd y gweithgareddau y dylid eu trwyddedu yn cynnwys cyflenwi alcohol, enw a chyfeiriad yr unigolyn sydd i gael ei nodi fel goruchwyliwr dynodedig y safle;
- A fydd alcohol yn cael ei gyflenwi i'w yfed ar y safle neu'r tu allan iddo neu'r ddau;
- Y camau y mae'r ymgeisydd yn bwriadu eu cymryd i hyrwyddo'r Amcanion Trwyddedu.

26.6 I rai safleoedd, mae'n bosibl na fydd unrhyw gamau yn addas i hyrwyddo un neu fwy o'r Amcanion Trwyddedu, er enghraifft, oherwydd eu bod yn cael eu cynnwys yn ddigonol gan ddeddfwriaeth arall sy'n bodoli. Fodd bynnag mae'n bwysig i'r holl raglenni gweithredu fod yn:

- Gryno ac yn rhai y gellir eu gorfodi
- Diamwys
- Rhai sydd ddim yn dyblygu darpariaethau statudol eraill
- Clir yn yr hyn y maent yn bwriadu ei gyflawni, ac
- Yn addas, yn gymesur ac yn rhai y gellir eu cyfiawnhau.

26.7 Er mwyn cynorthwyo'r ymgeiswyr mae'r awdurdod wedi darparu Cod Arfer da i safleoedd trwyddedig, gellir gweld y cod presennol yn Atodiad A y polisi hwn. Dylid nodi nad yw'r cod yn ffurfio unrhyw ran o'r polisi hwn a rhoddir y cyfarwyddyd a'r enghreifftiau o gamau rheoli yn syml i gynorthwyo ymgeiswyr wrth baratoi rhaglenni gweithredu a rhedeg safleoedd trwyddedig yn barhaus. Nid yw'r cod yn hollgynhwysol ac ni ddylid credu eu bod mewn unrhyw ffordd yn amodau safonol nac yn ofynion gorfodol.

27. Amodau

27.1 Mae'r Ddeddf Trwyddedu 2003, fel y'i diwygiwyd, yn gosod nifer o amodau gorfodol ar drwyddedau. Mae gan y cyngor y grym i osod amodau ychwanegol os byddant yn ystyried eu bod yn addas i hyrwyddo amcanion trwyddedu.

- 27.2 Bydd amodau fydd ynghlwm wrth drwyddedau neu dystysgrifau yn cael eu teilwrio yn ôl steil a nodweddion unigol y safle penodol a'r gweithgareddau a/neu ddigwyddiadau a ddarperir ar y safle. Nid yw'r polisi yn darparu ar gyfer unrhyw amodau safonol, cyffredinol neu'r un fath i bawb, ac ni fydd yn gosod gofynion anghymesur a beichus.
- 27.3 Gall ymgeiswyr gynnig amodau yn y rhaglen weithredu fel rhan o'u cais; gall y cyngor dynnu neu ail eirio unrhyw un o'r amodau hynny os ystyrir eu bod yn aneglur, amwys neu'n rhai na ellir eu gorfodi, gyda chytundeb yr ymgeisydd. Bydd hyn yn sicrhau y bydd pawb yn deall eu cyfrifoldebau i hyrwyddo'r amcanion trwyddedu yn llawn.
- 27.4 Mae'r cyngor yn cydnabod na all ond gosod amodau pan dderbynnir cyflwyniadau perthnasol a'i bod yn cael ei hystyried yn addas ar gyfer hybu'r amcanion trwyddedu. Pan fydd awdurdod cyfrifol yn rhoi tystiolaeth ei bod yn addas gosod amodau penodol bydd y cais yn cael ei ystyried gan y cyngor a all awgrymu geiriad yr amod i sicrhau ei fod yn glir, perthnasol ac y gellir ei orfodi.
- 27.5 Wrth osod amodau, bydd y cyngor yn ymwybodol hefyd o'r angen i osgoi camau a all atal cerddoriaeth fyw, dawnsio neu theatr trwy greu costau sylweddol eu natur, nad ydynt yn gymesur â'r risgiau.

28. Ceisiadau pan dderbynnir cyflwyniadau

- 28.1 Pan wneir cais i ganiatáu, amrywio neu adolygu trwydded safle neu dystysgrif safle clwb, gall awdurdodau cyfrifol neu unigolion eraill roi cyflwyniadau am y cais. Fodd bynnag, fel arfer, bydd yr Awdurdod Trwyddedu yn rhoi mwy o bwys i gyflwyniadau a wneir gan bobl a all ddangos y byddai cynnal y gweithgareddau y dylid eu trwyddedu ar y safle dan sylw yn effeithio yn uniongyrchol arnynt.
- 28.2 Rhaid i gyflwyniadau gael eu cyflwyno i'r Awdurdod Trwyddedu yn y cyfnod statudol o 28 diwrnod yn dechrau ar y diwrnod ar ôl i'r cais perthnasol gael ei dderbyn gan yr Awdurdod Trwyddedu. Rhaid i'r cyflwyniadau gael eu gwneud yn ysgrifenedig.
- 28.3 Gall cyflwyniadau naill ai fod i gefnogi'r cais neu i fynegi gwrthwynebiad i ganiatáu cais. Fodd bynnag, dim ond "cyflwyniadau perthnasol" y gall yr Awdurdod Trwyddedu eu derbyn. Mae cyflwyniad yn "berthnasol" os yw'n ymwneud ag effaith tebygol caniatáu'r drwydded ar hyrwyddo o leiaf un o'r Amcanion Trwyddedu.

- 28.4 Enghraifft o gyflwyniad na fyddai'n berthnasol fyddai cyflwyniad gan berson busnes lleol am y niwed masnachol y byddai cystadleuaeth o safle trwyddedig newydd yn ei greu i'w fusnes ei hun. Ar y llaw arall, byddai cyflwyniad gan berson busnes y byddai niwsans fyddai'n cael ei achosi gan safle newydd yn atal cwsmeriaid rhag dod i'r ardal leol, a bod y camau a gynigir gan yr ymgeisydd i atal y niwsans hwnnw yn annigonol, yn gyflwyniad perthnasol.
- 28.5 Mewn geiriau eraill, dylai cyflwyniadau ymwneud ag effaith gweithgareddau y dylid eu trwyddedu a gynhelir ar y safle ar yr Amcanion Trwyddedu.
- 28.6 Er mwyn i gyflwyniadau yng nghyswllt amrywiadau fod yn berthnasol, dylid eu cyfyngu i destun yr amrywiad.
- 28.7 Er bod yr Awdurdod Trwyddedu yn disgwyl i gyflwyniadau fod ar sail tystiolaeth, nid oes gofyn i Awdurdod Cyfrifol neu unigolyn arall ddangos cofnod o broblemau mewn safleoedd i gefnogi eu cyflwyniadau, ac mae'n cael ei gydnabod mewn gwirionedd na fyddai hyn yn bosibl ar gyfer safleoedd newydd.
- 28.8 Grŵp o gyrff cyhoeddus y mae'n rhaid eu hysbysu yn llawn am geisiadau yw awdurdodau cyfrifol ac mae ganddynt hawl i wneud cyflwyniadau i'r Awdurdod Trwyddedu yng nghyswllt y cais i ganiatáu, amrywio neu adolygu trwydded safle neu dystysgrif safle clwb. Rhoddir rhestr lawn o fanylion cyswllt yr awdurdodau cyfrifol ar wefan yr Awdurdod Trwyddedu.
- 28.9 Er y gall yr holl awdurdodau cyfrifol roi cyflwyniadau am geisiadau am drwyddedau a thystysgrifau safleoedd clwb a cheisiadau am amrywiad llawn, cyfrifoldeb pob Awdurdod Cyfrifol yw pennu pryd y bydd ganddynt sail addas i wneud hynny.
- 28.10 Mae'r Awdurdod Trwyddedu yn cydnabod y gall pob Awdurdod Cyfrifol roi cyflwyniadau parthed unrhyw un o'r pedwar Amcan Trwyddedu. Fodd bynnag, fel arfer byddai'r Awdurdod Trwyddedu yn disgwyl cyflwyniadau am hyrwyddo Amcanion Trwyddedu unigol i ddod gan yr Awdurdod Cyfrifol mwyaf perthnasol gydag arbenigedd yn y maes penodol hwnnw. Er enghraifft byddai'r Awdurdod Trwyddedu yn disgwyl cyflwyniadau am atal troseddu ac anhrefn i ddod yn bennaf gan yr heddlu a chyflwyniadau am atal niwsans cyhoeddus i ddod yn bennaf gan ieuchyd yr amgylchedd.
- 28.11 Mae'r Awdurdod Trwyddedu yn cydnabod mai'r heddlu ddylai fod yn brif ffynhonnell cyngor iddo ar faterion yn ymwneud â hyrwyddo'r amcan trwyddedu troseddu ac anhrefn ond hefyd y gallant roi cyflwyniadau perthnasol

am Amcanion Trwyddedu eraill os oes ganddynt dystiolaeth i gefnogi cyflwyniadau o'r fath.

- 28.12 Bydd yr Awdurdod Trwyddedu yn derbyn pob cyflwyniad rhesymol a chymesur a wneir gan yr heddlu oni bai bod ganddo dystiolaeth na fyddai gwneud hynny yn gymesur ar gyfer hyrwyddo'r Amcanion Trwyddedu. Fodd bynnag, bydd yr Awdurdod Trwyddedu yn dal i ddisgwyl unrhyw gyflwyniadau gan yr heddlu i fod ar sail dystiolaeth ac y byddent yn gallu gwrthsefyll craffu mewn gwrandawriad.
- 28.13 Mae'r Awdurdod Trwyddedu yn cydnabod gwasanaethau plant Cyngor Bwrdeisdref Sirol Blaenau Gwent fel y corff sy'n gymwys i'w gynghori ar yr amcan trwyddedu o amddiffyn plant rhag niwed.
- 28.14 Mae'r Awdurdodau Trwyddedu yn cydnabod, er nad yw iechyd y cyhoedd yn amcan trwyddedu, y gall cyrff iechyd ddal gwybodaeth neu fedru cael mynediad at dystiolaeth glinigol nad oes gan awdurdodau cyfrifol eraill, ond a fyddai o gymorth i'r Awdurdod Trwyddedu wrth arfer ei swyddogaethau.
- 28.15 Er enghraifft, gall meddwdod arwain at ddamweiniau ac anafiadau o ganlyniad i drais, gan arwain at orfod mynd i adrannau argyfwng a defnyddio gwasanaethau ambiwlans. Bydd adroddiadau ar rai o'r digwyddiadau yma yn cael eu rhoi i'r heddlu, ond bydd llawer ddim. Gall gwybodaeth o'r fath fod yn berthnasol i'r amcan diogelwch y cyhoedd ac mewn rhai achosion i'r amcan troseddu ac anhrefn.
- 28.16 O ganlyniad i Ddeddf Diwygio'r Heddlu a Chyfrifoldeb Cymdeithasol 2011, mae'r Awdurdod Trwyddedu yn awr hefyd yn Awdurdod Cyfrifol a gall felly roi cyflwyniadau os bydd yn ystyried ei bod yn addas gwneud hynny.
- 28.17 Fodd bynnag, fel arfer ni fydd yr Awdurdod Trwyddedu yn gweithredu fel Awdurdod Cyfrifol ar ran partïon eraill (er enghraifft, preswylwyr lleol, cynghorwyr lleol neu grwpiau cymunedol) er bod achlysuron pan all yr awdurdod benderfynu gwneud hynny.
- 28.18 Gall partïon o'r fath roi cyflwyniadau i'r Awdurdod Trwyddedu drostynt eu hunain, ac mae'r Awdurdod Trwyddedu yn disgwyl iddynt roi cyflwyniadau eu hunain pan fyddant yn gallu gwneud hynny yn rhesymol.
- 28.19 Mae'r Awdurdod Trwyddedu hefyd yn disgwyl i awdurdodau cyfrifol eraill ymyrryd pan fydd sail yr ymyrraeth yn dod o fewn cylch gorchwyl yr Awdurdod Cyfrifol arall hwnnw. Mae gan bob Awdurdod Cyfrifol statws cyfartal dan Ddeddf 2003 a gall weithredu yn annibynnol heb aros am gyflwyniadau gan

unrhyw Awdurdod Cyfrifol arall.

- 28.20 Mewn achosion pan fydd Awdurdod Trwyddedu yn gweithredu fel Awdurdod Cyfrifol hefyd yng nghyswllt yr un broses, bydd yr Awdurdod Trwyddedu yn ceisio gwahanu'r cyfrifoldebau yn yr awdurdod i sicrhau tegwch o ran gweithdrefn a chael gwared ar wrthdaro buddiannau. Bydd hyn yn cael ei gyflawni trwy ddyrannu'r gwahanol gyfrifoldebau i wahanol swyddogion trwyddedu neu swyddogion eraill yn yr awdurdod lleol i sicrhau bod y cyfrifoldebau yn cael eu gwahanu yn iawn.
- 28.21 Gall unrhyw unigolyn arall roi cyflwyniadau perthnasol am geisiadau, beth bynnag yw ei sefyllfa ddaearyddol o ran y safle dan sylw. Fodd bynnag, fel arfer, bydd yr Awdurdod Trwyddedu yn rhoi mwy o bwys i gyflwyniadau a wneir gan bobl a all ddangos y byddai cynnal y gweithgareddau y dylid eu trwyddedu ar y safle dan sylw yn effeithio yn uniongyrchol arnynt.
- 28.22 Bydd yr Awdurdod Trwyddedu hefyd yn gwrthod unrhyw gyflwyniad gan unigolion eraill yr ystyrir eu bod yn ddibwys neu blagus fel rhai annilys. Gall cyflwyniad gael ei ystyried yn un plagus os bydd yn ymddangos ei fod wedi ei fwriadu i achosi gofid neu niwsans, boed i gystadleuydd neu unigolyn arall, heb achos dilys. Yn eu hanfod mae cyflwyniadau dibwys yn cael eu disgrifio fel rhai nad ydynt yn ddifrifol. Byddai cyflwyniadau dibwys yn ymwneud â materion sydd, ar y gorau, yn fychan ac na fyddai cyfiawnhad dros unrhyw gamau datrys ynglŷn â hwy ac na fyddai hynny'n gymesur.
- 28.23 Fel arfer bydd penderfyniadau am ddilysrwydd cyflwyniadau yn cael eu gwneud gan swyddogion yr Awdurdod Trwyddedu. Mewn achosion all fynd un ffordd neu'r llall, rhoddir mantais yr amheuaeth am unrhyw agwedd o gyflwyniad i'r unigolyn sy'n gwneud y cyflwyniad hwnnw. Yna byddai'r gwrandawriad yn rhoi cyfle i'r unigolyn neu gorff sy'n rhoi'r cyflwyniad esbonio rhagor ac egluro.
- 28.24 Bydd yr Awdurdod Trwyddedu'n derbyn deisebau, ond mae yna rhai ffactorau pwysig i ystyried cyn trefnu deiseb:
- Rydym yn gofyn bod trefnydd y ddeiseb yn enwi ei hun fel pwynt cyswllt canolog. Efallai bydd angen i ni gysylltu er mwyn gwirio materion penodol. Os na allwn wneud hyn gall annilysu'r ddeiseb.
 - Dylai pob tudalen yn y ddeiseb cynnwys gwybodaeth ynglŷn â diben y ddeiseb fel bod pawb yn gwybod beth maent yn ei arwyddo.
 - Rhaid cyflwyno enwau a chyfeiriadau llawn
 - Rhaid gwneud pob llofnodydd yn ymwybodol y caiff gopi o'r ddeiseb ei

gyflwyno i'r ymgeisydd a chaiff ei gadw o fewn papurau'r pwyllgor, felly bydd eu manylion personol yn dod yn wybodaeth gyhoeddus.

Ni fyddwn yn ysgrifennu at bob llofnodwr ar wahân, ond byddwn yn cymryd yn ganiataol y bydd y trefnydd yn hysbysu pob llofnodydd ynglŷn â dyddiad y gwrandawriad a chanlyniad terfynol y cais. Disgwylir y bydd y trefnydd yn cynrychioli'r llofnodwyr yn y gwrandawriad ac yn siarad ar eu cyfer. Wrth wneud penderfyniad, bydd yr Awdurdod Trwyddedu'n rhoi pwysau priodol i ddeiseb. Dylai'r rheini sy'n dymuno gwneud cynrychioliadau gwerthfawrogi taw ystyriaeth bwysig yw ansawdd y cynrychioliadau a dderbyniwn wrth wneud penderfyniad

- 28.25 Gall unrhyw unigolyn sy'n teimlo tramgwydd oherwydd bod eu cyflwyniadau wedi eu gwrthod ar y naill sail neu'r llall gofnodi cwyn trwy weithdrefn cwynion corfforaethol yr awdurdod. Gall unigolyn hefyd herio penderfyniad o'r fath trwy gyfrwng adolygiad barnwrol.
- 28.26 Pan roddir hysbysiad o wrandawriad i ymgeisydd, mae'n ofynnol i'r Awdurdod Trwyddedu roi copïau o'r cyflwyniadau perthnasol a wnaed i'r ymgeisydd.
- 28.27 Fel arfer bydd yr Awdurdod Trwyddedu yn rhoi copïau o'r cyflwyniadau perthnasol i'r ymgeisydd yn llawn heb eu golygu. Fodd bynnag, mewn amgylchiadau eithriadol, pan fydd unigolyn yn bodloni'r Awdurdod Trwyddedu bod ganddo resymau gwirioneddol dros ofni cael ei erlid neu ofni trais os bydd ei fanylion personol, fel enw a chyfeiriad, yn cael eu datgelu i'r ymgeisydd, gall y copïau o'r cyflwyniadau gael eu golygu yn ôl hynny.
- 28.28 Mewn amgylchiadau o'r fath bydd yr Awdurdod Trwyddedu yn dal i roi rhai manylion i'r ymgeisydd (fel enw'r stryd neu leoliad cyffredinol ar stryd), fel bod yr ymgeisydd yn gallu paratoi ei ymateb yn llawn i unrhyw gyflwyniad penodol.
- 28.29 Fel arall, gall unigolion ddymuno cysylltu â'r Corff Cyfrifol perthnasol neu eu Cynghorydd lleol gyda manylion am y modd y maent yn ystyried bod yr Amcanion Trwyddedu yn cael eu tanseilio fel bod yr Awdurdod Cyfrifol yn gallu rhoi cyflwyniadau ar eu rhan os bydd hynny'n addas a bod cyfiawnhad drosto.
- 28.30 Rhoddir rhagor o gyfarwyddyd am roi cyflwyniadau ar wefan yr Awdurdod Trwyddedu.

29. Arfer a dirprwyo swyddogaethau

- 29.1 Mae Deddf Trwyddedu 2003 yn ei gwneud yn ofynnol i awdurdodau lleol weithredu fel yr Awdurdod Trwyddedu ac i sefydlu Pwyllgor Trwyddedu i fod

yn gyfrifol am yr holl faterion sy'n ymwneud â Deddf Trwyddedu 2003. Mae'r Pwyllgor Trwyddedu yn dirprwyo ymhellach i Is-bwyllgorau Trwyddedu (Paneli), neu i un neu fwy o swyddogion sy'n gweithredu gyda chaniatâd wedi ei ddirprwyo.

29.2 Ystyrir y bydd llawer o'r swyddogaethau yn rhai gweinyddol o ran natur i raddau helaeth heb ganfyddiad y gallant fod yn feysydd dadleuol. Er budd effeithlonrwydd a bod yn gost effeithiol bydd y rhain, ar y cyfan, yn cael eu cyflawni gan swyddogion. Bydd gan yr Awdurdod Trwyddedu, pan fydd yn ymddwyn fel Awdurdod Cyfrifol yn gwneud sylwadau ynglŷn â cheisiadau Trwydded, rolau gwahanol ar gyfer swyddogion. Bydd angen un aelod staff er mwyn gweinyddu'r cais a bydd aelod arall o staff yn ymddwyn fel yr Awdurdod Cyfrifol yn gwneud sylwadau ynglŷn â'r cais..

29.3 Mae'r Rhestr isod yn nodi'r dirprwyo swyddogaethau a phenderfyniadau a ragdybir. Er gwaethaf y rhagdybiaeth hon o ddirprwyo, mae'r Cyngor yn cadw'r hawl i gyfeirio unrhyw fater at y Pwyllgor Trwyddedu neu is-bwyllgor.

29.4 **Rhestr ddirprwyo swyddogaethau a phenderfyniadau trwyddedu**

Y mater i'w drafod	Pwyllgor Trwyddedu	Paneli trwyddedu	Swyddogion
Cais am drwydded bersonol		Os bydd gwrthwynebiad gan yr heddlu	Os na chafwyd gwrthwynebiad
Cais am drwydded bersonol gyda chollfarnau heb eu treulio		Pob achos	
Cais am drwydded safle/tystysgrif safle clwb		Os bydd cyflwyniad perthnasol wedi ei wneud a heb ei dynnu yn ôl	Os na fydd cyflwyniad perthnasol wedi ei wneud neu fod y cyflwyniad wedi ei dynnu yn ôl
Cais am ddatganiad dros dro		Os bydd cyflwyniad perthnasol wedi ei wneud a heb ei dynnu yn ôl	Os na fydd cyflwyniad perthnasol wedi ei wneud neu fod y cyflwyniad wedi ei dynnu yn

			ôl
Cais i amrywio trwydded safle/tystysgrif safle clwb		Os bydd cyflwyniad perthnasol wedi ei wneud a heb ei dynnu yn ôl	Os na fydd cyflwyniad perthnasol wedi ei wneud neu fod y cyflwyniad wedi ei dynnu yn ôl
Cais i amrywio goruchwyliwr safle dynodedig		Os bydd gwrthwynebiad gan yr heddlu	Pob achos arall
Cais am fân amrywiad			Pob achos
Cais i amrywio trwydded ar adeilad cymunedol i gynnwys amod trwydded gwahanol		Os bydd gwrthwynebiad gan yr heddlu	Pob achos arall
Cais i dynnu enw fel goruchwyliwr safle dynodedig			Pob achos
Cais i drosglwyddo trwydded safle		Os bydd gwrthwynebiad gan yr heddlu	Pob achos arall
Cais am ganiatâd dros dro		Os bydd gwrthwynebiad gan yr heddlu	Pob achos arall
Cais i adolygu trwydded safle/tystysgrif safle clwb		Pob achos	
Penderfyniad a yw cwyn yn amherthnasol dibwys plagus ac ati			Pob achos

Penderfyniad ar wrthwynebiad heddlu neu iechyd yr amgylchedd i hysbysiad digwyddiad dros dro		Ym mhob achos os na fydd yn cael ei dynnu yn ôl.	
Atal trwydded yn dilyn peidio â thalu ffioedd blyneddol			Pob achos

30. Adolygiadau i drwyddedau

30.1 Dim ond pan honnir gan “awdurdod cyfrifol”, neu unigolyn arall bod amcanion trwyddedu yn cael eu torri y gall y Cyngor adolygu trwydded. Bydd awdurdodau cyfrifol yn anelu at roi rhybudd buan i ddeiliaid trwyddedau am unrhyw bryderon a ddynodir ar y safle. Dim ond awdurdodau cyfrifol neu unigolion eraill (e.e. preswylwyr lleol, sefydliadau lleol a chynghorwyr) all ymgeisio i adolygu trwydded; a phennu ei ganlyniad mewn gwrandawriad lle bydd sail dystiolaethol ar gyfer yr honiadau a wnaed yn cael ei gyflwyno. Mae’n ystyried yn arbennig o ddifrifol ceisiadau am adolygu unrhyw drwydded adeilad sy’n cynnwys:

- defnyddio safle trwyddedig i werthu a dosbarthu cyffuriau a reolir a chuddio enillion troseddau cyffuriau;
- defnyddio safle trwyddedig i werthu a dosbarthu arfau anghyfreithlon;
- osgoi hawlfraint o ran ffilmiau a cherddoriaeth sy’n cael eu dangos yn anghyfreithlon;
- prynu ac yfed alcohol dan oed;
- defnyddio safle trwyddedig ar gyfer puteindra neu i werthu pornograffi anghyfreithlon;
- defnyddio safle trwyddedig ar gyfer chwarae anghyfreithlon;
- defnyddio safle trwyddedig fel canolfan ar gyfer gweithgaredd troseddol cyfundrefnol;
- defnyddio safle trwyddedig ar gyfer trefnu cam-drin neu ymosodiadau hiliol, homoffobaidd neu rywiol;
- defnyddio safle trwyddedig ar gyfer gwerthu tybaco neu nwyddau wedi eu smyglo;
- defnyddio safle trwyddedig ar gyfer storio neu werthu nwyddau wedi eu dwyn;
- yr heddlu yn cael eu galw yn aml oherwydd anhrefn;
- digwyddiadau maith a/neu sy’n cael eu hailadrodd o niwsans cyhoeddus;

- risg ddifrifol i ddiogelwch y cyhoedd wedi cael ei dynodi a'r rheolwyr yn methu neu yn amharod i'w cywiro;
- risg ddifrifol i blant.

- 30.2 Bydd yr Is-bwyllgor Trwyddedu yn ystyried yr holl dystiolaeth a roddwyd yn y gwrandawriad ac yn rhoi'r pwys priodol i'r dystiolaeth wrth wneud eu penderfyniad.
- 30.3 Bydd yr Is-bwyllgor Trwyddedu yn ystyried yr holl gosbau sydd ar gael iddo y darperir ar eu cyfer yn y Ddeddf a'r cyfarwyddyd, gan gynnwys peidio â gweithredu os bydd hynny'n addas. Mewn achosion pan fydd amcan trwyddedu yn cael ei danseilio yn ddifrifol, bydd diddymu'r drwydded, hyd yn oed ar y cam cyntaf, yn cael ei ystyried pan fydd yn addas i sicrhau bod yr amcanion trwyddedu yn cael eu hyrwyddo.
- 30.4 Mewn achosion pan fydd amcan trwyddedu yn cael ei danseilio yn ddifrifol, bydd diddymu'r drwydded, hyd yn oed ar y cam cyntaf, yn cael ei ystyried yn ddifrifol pan fydd yn addas i sicrhau bod yr amcanion trwyddedu yn cael eu hyrwyddo.

31. Polisi effaith cronol

- 31.1 Nid yw'r Awdurdod Trwyddedu ar hyn o bryd yn gweithredu polisi effaith cronol. Dan y Ddeddf Trwyddedu 2003, mae gan Awdurdodau Trwyddedu'r pŵer i gyflwyno polisi effaith gronnus pan fod yna dystiolaeth yn dangos bod nifer sylweddol o safleoedd mewn un ardal wedi arwain at gynydd mewn; trosedd ac anhrefn, niwsans cyhoeddus neu'r ddau. Pan yw'n cael ei fabwysiadu, mae Polisi Effaith Cronnus yn creu rhagdybiaeth wrthbrofadwy y caiff trwyddedau safle, tystysgrifau safle clwb neu amrywiadau newydd sy'n debygol o ychwanegu at yr effaith gronnus gyfredol fel arfer eu gwrthod.
- 31.2 Mae'r Canllawiau Statudol yn gosod y camau i'w dilyn wrth ystyried a ddylid mabwysiadu polisi arbennig o fewn y Polisi. Mae'r rhain yn cynnwys –
- a) Nodi pryder ynglŷn â throsedd ac anhrefn; diogelwch cyhoeddus; niwsans cyhoeddus; neu ddiogelu plant rhag niwed
 - b) Ystyried a oes dystiolaeth dda bod trosedd ac anhrefn neu niwsans yn digwydd, neu a oes gweithgareddau sy'n peri bygythiad i ddiogelwch cyhoeddus neu ddiogelu plant rhag niwed
 - c) Os yw problemau o'r fath yn digwydd, nodi os achosir y problemau hyn gan gwsmeriaid y safle trwyddedig, neu os yw'r risg o effaith gronnus ar fin digwydd

- d) Nodi ffiniau'r ardal y mae problemau'n digwydd
- e) Ymgynghori â'r rheini a nodir yn Adran 5(3) o'r Ddeddf Trwyddedu ac, yn ôl canlyniad yr ymgynghoriad hwnnw, cynnwys a chyhoeddi manylion o unrhyw bolisi arbennig yn y datganiad polisi trwyddedu

- 31.3 Ym mis Ebrill 2018, cyflwynodd Adran 141 o'r Ddeddf Plismona a Throsedd 2018 Adran 5A newydd i'r Ddeddf Trwyddedu 2003 yn ymwneud ag Asesiadau Effaith Gronnus (AEG). Cyn y gellir cyflwyno ardal asesiad Effaith, rhaid i'r Awdurdod rhoi rhesymau pam eu bod yn ystyried AEG, pa rannau maent yn ystyried i fod yn AEG ac os ydynt yn ystyried bod yr AEG yn berthnasol i bob trwydded neu'r rheini o fath penodol. Felly, rhaid i'r Awdurdod ymgymryd ag asesiad trylwyr ac os cyflwynir AEG, rhaid ei adolygu pob 3 mlynedd o leiaf
- 31.4 Mae'r awdurdod trwyddedu'n adnabod bod yna nifer o fesurau sy'n bodoli eisoes ar gael sy'n berthnasol er mwyn mynd i'r afael ag ymddygiad anghyfreithlon a gwrthgymdeithasol sy'n gysylltiedig â safleoedd trwyddedig, gan gynnwys:
- Rheoliadau cynllunio
 - Mesurau positif i greu awyrgylch diogel a glan mewn partneriaeth â busnesau lleol, gweithredwyr trafnidiaeth ac adrannau eraill o'r awdurdod lleol
 - Darpariaeth gwyliadwriaeth CCTV, safle tacsis, darpariaeth o gyfleusterau cyhoeddus sydd ar agor yn hwyr yn y nos, patrolau glanhau stryd a sbwriel
 - Pwerau awdurdodau lleol i ddynodi rhannau o'r ardal awdurdod lleol fel mannau na chaniateir yfed alcohol yn gyhoeddus
 - Atafaelu alcohol o oedolion a phlant mewn mannau penodedig
 - Gorfodaeth heddlu o'r gyfraith gyffredinol yn ymwneud ag anhrefn ac ymddygiad gwrthgymdeithasol, gan gynnwys mater hysbysiadau cosb benodedig
 - Erlyn am y drosedd o werthu alcohol i rywun sy'n feddw (neu ganiatáu gwerthu o'r fath) – pwerau heddlu i gau lawr unrhyw safle trwyddedig neu ddigwyddiad dros dro yn syth am hyd at 24 awr (sy'n estynadwy i 48 awr) ar sail anhrefn, tebygolrwydd anhrefn neu sŵn sy'n deillio o'r safle sy'n achosi aflonyddwch
 - Amodau cadarn ar y ddeddf yn hyrwyddo'r pedwar amcan trwyddedu
 - Pŵer yr heddlu, awdurdodau cyfrifol eraill neu unrhyw berson i geisio adolygiad o'r drwydded neu dystysgrif
 - Cyfarfodydd Awdurdod Cyfrifol misol, er mwyn i bartïon sydd â diddordeb gwneud sylwadau arnynt, ac sy'n cynnig cynllun gweithredu wrth ddelio â safleoedd ac ardaloedd sy'n peri problem.

32. Gorchmynion cyfyngu yn y bore cynnar

- 32.1 Er bod Deddf Trwyddedu 2003 wedi cyflwyno un cynllun integredig i safleoedd trwyddedig a ddefnyddir i werthu neu gyflenwi alcohol, adloniant a reoleiddir a lluniaeth yn hwyr y nos, un o'i brif ddibenion yw ymdrin â phroblemau yn gysylltiedig â chamddefnyddio alcohol.
- 32.2 Erbyn hyn mae'r Llywodraeth wedi cydnabod, trwy gyfarwyddyd statudol, nad yw oriau hwy o angenrheidrwydd yn ateb i bob problem. O ganlyniad rhoddwyd mwy o ddisgresiwn i awdurdodau trwyddedu o ran eu dull o reoli safleoedd trwyddedig yn eu hardaloedd. Ar 31 Hydref 2012 gwnaed diwygiadau i Ddeddf Diwygio'r Heddlu a Chyfrifoldeb Cymdeithasol, sy'n caniatáu i awdurdodau trwyddedu fabwysiadu camau newydd i reoli eu heconomiâu nosol.
- 32.3 Un o'r camau yma yw'r Gorchymyn Cyfyngu yn Gynnar y Bore (EMRO), sy'n caniatáu i awdurdodau lleol edrych ar wahardd gwerthu alcohol ar amser penodol rhwng hanner nos a 6:00am.
- 32.4 Bwriadwyd Gorchmynion Cyfyngu ar Werthu Alcohol yn Gynnar yn y Bore (EMROs) i fynd i'r afael â throseddau ac anhrefn, ymddygiad gwrthgymdeithasol, a niwsans cyhoeddus difrifol, yn gysylltiedig ag alcohol na ellir eu cysylltu yn uniongyrchol â safle trwyddedig. Rhoddir anogaeth i Awdurdodau Trwyddedu edrych ar y berthynas rhwng eu hardal effaith cronol bresennol, os oes un yn bodoli, a'r ardal EMRO a gynigir.
- 32.5 Mae EMRO yn cyfyngu ar yr amser pan ellir cyflenwi alcohol. Gellir gwahardd cyflenwi alcohol o 0000-0600 ac mae'n berthnasol i Drwyddedau Safleoedd, Tystysgrifau Safleoedd Clybiau a Hysbysiadau Digwyddiadau Dros Dro. Nid oes unrhyw eithriadau heblaw'r rhai sy'n caniatáu cyflenwi alcohol i breswylwyr sydd â llety dros nos trwy fini-bariau a gwasanaeth i ystafelloedd.
- 32.6 Gall EMRO fod yn berthnasol i ardal benodol neu hyd yn oed un stryd - nid oes raid iddo fod trwy'r fwrdeisdref. Gall fod yn berthnasol ar ddyddiau penodol o'r wythnos, gall nodi amseroedd gwahanol ar gyfer dyddiau gwahanol o'r wythnos, a gall fod yn berthnasol i amser cyfyngedig yn y flwyddyn neu am gyfnod diderfyn. Ond ni all fod yn berthnasol ar Nos Calan/Diwrnod Calan.
- 32.7 Nid yw EMRO yn effeithio ar oriau a ganiatawyd ar gyfer adloniant a reoleiddir na lluniaeth yn hwyr y nos.

- 32.8 Mae mabwysiadu EMRO yn amodol ar broses sy'n cynnwys casglu a dadansoddi tystiolaeth berthnasol ac ymarfer ymgynghori gyda'r cyhoedd a deiliaid trwyddedau a/neu dystysgrifau safleoedd clybiau. Rhaid i'r penderfyniad i fabwysiadu EMRO gael ei wneud gan gyfarfod o'r Cyngor.
- 32.9 Rhaid i EMRO gael eu hadolygu yn achlysurol i sicrhau eu bod yn parhau yn addas i hybu'r amcanion trwyddedu a gellir eu hamrywio neu eu diddymu trwy'r un broses â'r un i'w mabwysiadu.
- 32.10 Ymdrinnir â chyflenwi alcohol yn ystod yr amser pan fydd EMRO mewn grym fel trosedd Adran 136 dan LA03 (gweithgaredd y dylid ei drwyddedu heb ganiatâd).
- 32.11 Ar hyn o bryd nid oes gan y cyngor EMRO, ac os ystyrir ei fod yn angenrheidiol byddant yn cynnal ymgynghoriad llawn cyn i'r ddarpariaeth gael ei mabwysiadu.

33. Gwrandawïadau

- 33.1 Bydd ceisiadau am drwyddedau a thystysgrifau yn cael eu pennu yn dilyn ymgynghoriad â'r awdurdodau cyfrifol perthnasol. Pan na dderbynnir cyflwyniadau, byddant yn cael eu dosbarthu yn weinyddol gan y Tîm Trwyddedu, fodd bynnag rhaid i geisiadau dadleuol gael eu cyfeirio at Is-bwyllgor Trwyddedu'r Cyngor i gael penderfyniad, oni bai bod yr holl bartïon yn cytuno nad oes angen gwrandawïad
- 33.2 Mae'r cyfnod o rybudd o wrandawïad y mae'n rhaid ei roi i'r holl bartïon perthnasol, a'r wybodaeth y mae'n rhaid ei datgelu, yn amrywio gan ddibynnu ar y math o gais, yn amodol ar y rheoliadau. Bydd Is-bwyllgor Trwyddedu o dri Aelod Etholedig yn pennu cais dadleuol a byddant naill ai yn caniatáu trwydded, yn caniatáu trwydded gyda diwygiadau neu yn gwrthod cais. Gall unrhyw barti apelio yn erbyn penderfyniad y Cyngor i Lys Ynadon.
- 33.3 Ar unrhyw adeg yn ystod cyfnod trwydded, gall unrhyw awdurdod cyfrifol neu unigolyn arall ofyn am adolygiad o drwydded neu dystysgrif. Bydd yr holl geisiadau am adolygiad yn cael eu pennu gan yr Is-bwyllgor Trwyddedu.

34. Apeliadau

- 34.1 Nodir yr hawliau i apelio i bartïon a dramgwyddir gan benderfyniadau'r Cyngor yn Atodlen 5 y Ddeddf. Heblaw trwyddedau personol, rhaid i'r apêl gael ei gwneud i'r Llys Ynadon lleol. O ran trwyddedau personol, rhaid i'r apêl gael ei

gwneud i'r Llys Ynadon dros yr ardal lle mae'r awdurdod trwyddedu sydd wedi ystyried y cais (neu unrhyw ran ohono).

34.2 Rhaid i apêl gael ei chychwyn trwy i'r apelydd roi hysbysiad o'r apêl i

Glerc yr Ynadon,
Llys Ynadon Casnewydd
Y Llysoedd
Heol Faulkner
Casnewydd
Gwent
NP20 4PR

DX 311301 Casnewydd (Gwent) 19,

Cyn pen cyfnod o 21 diwrnod yn dechrau ar y diwrnod pan hysbyswyd yr apelydd gan y Cyngor am y penderfyniad yr apeliwyd yn ei erbyn.

34.3 Wrth benderfynu ar apêl, gall y Llys:

- ddiystyru'r apêl
- cyfnewid unrhyw benderfyniad arall y gallai'r Cyngor fod wedi ei wneud neu
- ail anfon yr achos at y Cyngor i'w drin yn unol â chyfarwyddyd y Llys.

Gall y Llys wneud gorchymyn o ran y costau fel y mae'n gweld yn addas.

34.4 Wrth ragweld apeliadau o'r fath, bydd y Cyngor yn rhoi rhesymau cynhwysfawr am ei benderfyniadau. Wrth chwilio am ffeithiau yn ei resymau, bydd y Cyngor yn sicrhau ei fod yn ymdrin â safon y prawf a baich y prawf y mae wedi ei fabwysiadu. Bydd y Cyngor hefyd yn ymdrin â'r graddau y mae penderfyniadau wedi cael eu gwneud gan ystyried ei ddatganiad o bolisi trwyddedu a'r Cyfarwyddyd a gyhoeddwyd gan yr Ysgrifennydd Gwladol dan adran 182 Gweithredu penderfyniad Llys yr Ynadon

34.5 Pan fydd yn addas, bydd yr Awdurdod Trwyddedu yn rhoi gwybodaeth i ymgeiswyr a gwrthwynebwyr ac ati am eu hawl i apelio.

35. Gweithredu penderfyniad y Llys Ynadon

35.1 Cyn gynted ag y bydd penderfyniad y Llysoedd Ynadon wedi cael eu

cyhoeddi, ni fydd y Cyngor yn oedi cyn gweithredu'r penderfyniad a bydd y camau angenrheidiol yn cael eu cymryd ar unwaith oni bai bod gorchymyn gan lys uwch i ohirio gweithredu o'r fath [er enghraifft, o ganlyniad i Adolygiad Barnwrol sy'n parhau]. Nid yw'r Ddeddf yn darparu ar gyfer unrhyw apêl bellach yn erbyn penderfyniad y Llysoedd Ynadon.

36. Gorfodi

- 36.1 Mae'r Awdurdod Trwyddedu wedi sefydlu protocolau gorfodi ar y cyd gyda'r heddlu ac awdurdodau gorfodi eraill. Bydd y protocolau hyn yn darparu ar gyfer targedu safleoedd problemus a risg uchel, ond gyda chyffyrddiad ysgafnach o ran safleoedd sydd â llai o risg, y dangosir eu bod yn cael eu rhedeg yn dda.
- 36.2 Mae'r Awdurdod Trwyddedu yn bwriadu i ymweliadau gorfodi gael eu gwneud â safleoedd trwyddedig fel sy'n briodol, i sicrhau bod cydymffurfio ag unrhyw amodau a osodwyd fel rhan o'r drwydded. Gall yr ymweliadau yma fod naill ai yn arolygiadau a gynlluniwyd yn rhagweithiol ar sail y risg y mae'r safle yn ei chreu, hanes o beidio â chydymffurfio ac ati, neu yn ymatebol o ganlyniad i gwynion.
- 36.3 Yn gyffredinol, dim ond yn unol ag egwyddorion gorfodi y cytunwyd arnynt ac yn unol â pholisi gorfodi'r Cyngor ei hun y gweithredir. I'r diben hwn bydd yr egwyddorion allweddol o gysondeb, tryloywder a chymesuredd yn cael eu cadw.
- 36.4 Yn gyffredinol, dim ond yn unol ag egwyddorion gorfodi y cytunwyd arnynt ac yn unol â pholisi gorfodi'r Cyngor ei hun y gweithredir. I'r diben hwn bydd yr egwyddorion allweddol o gysondeb, tryloywder a chymesuredd yn cael eu cadw.

37. Ffioedd yn Gyffredinol

- 37.1 Ar hyn o bryd mae'r holl ffioedd yn cael eu gosod trwy statud ac mae ymrwymiad ar y cyngor i godi ffi fel y nodir yn y Rheoliadau Ffioedd.
- 37.2 Mae gan Ddeddf Diwygio'r Heddlu a Chyfrifoldeb Cymdeithasol 2010 ddarpariaethau i gynghorau osod eu ffioedd yn lleol, ond ar hyn o bryd nid yw'r adrannau perthnasol wedi cael eu dechrau. Pan fyddant yn cael eu cychwyn bydd y cynghorau yn cyfrifo ffioedd i adfer costau'r gwasanaeth ac yna yn ymgynghori ar eu gweithredu cyn gofyn i'r Pwyllgor Trwyddedu gymeradwyo unrhyw newidiadau.

38. Ffioedd Blynnyddol am Drwyddedau Safleoedd a Thystysgrifau Safleoedd Clybiau

- 38.1 Mae Deddf Trwyddedu 2003 a'r rheoliadau a wnaed dan y Ddeddf yn nodi gofynion ar gyfer ffioedd blynnyddol ac yn ei gwneud yn ofynnol i'r ffi gael ei thalu ar y dyddiad dyledus sydd yn flynyddol ar ben-blwydd rhoi'r drwydded wreiddiol. Ar hyn o bryd mae'r ffi wedi ei gosod gan reoliadau, ond bydd diwygiadau a wnaed gan Ddeddf Diwygio'r Heddlu a Chyfrifoldeb Cymdeithasol 2010, pan gânt eu dechrau yn rhoi'r gallu i'r cyngor osod ffioedd yn lleol i adfer costau yn gysylltiedig â gweinyddu'r Ddeddf a chydymffurfio â hi.

39. Atal trwydded am beidio â thalu ffi flynyddol

- 39.1 Mae diwygiadau a wnaed i Ddeddf Trwyddedu 2003 gan Ddeddf Diwygio'r Heddlu a Chyfrifoldeb Cymdeithasol 2010 yn rhoi'r grym i gynghorau atal trwyddedau safleoedd a thystysgrifau safleoedd clybiau pan na fydd y ffi flynyddol sy'n ofynnol dan y rheoliadau yn cael ei thalu.
- 39.2 Bydd y cyngor yn atal unrhyw drwydded neu dystysgrif pan na fydd y ffi ofynnol yn cael ei thalu erbyn y 'dyddiad dyledus', sydd yn flynyddol ar ben-blwydd y dyddiad y rhoddwyd y drwydded i gychwyn. Bydd y cyngor yn dilyn y weithdrefn ganlynol:-
- 39.3 Ar ôl cael hysbysiad/darganfod nad yw ffi flynyddol wedi cael ei thalu, bydd y cyngor yn rhoi hysbysiad i ddeiliad y drwydded/dystysgrif, yn ysgrifenedig,
- y bydd y drwydded/dystysgrif yn cael ei hatal 7 diwrnod o ddyddiad yr hysbysiad.
 - bydd hefyd yn nodi na fydd yr ataliad yn dod i rym os bydd y ffi yn cael ei thalu cyn y dyddiad atal.
 - os honnir bod camgymeriad gweinyddol, gall y dyddiad atal fod 21 diwrnod o'r dyddiad dyledus; neu'r dyddiad atal ar yr hysbysiad 7 diwrnod, p'run bynnag sydd hwyaf.
 - bydd copi o'r hysbysiad hefyd yn cael ei gyflwyno i oruchwyliwr dynodedig y safle/rheolwr y safle os nad yw ef/hi yn ddeiliad trwydded y safle.
- 39.4 Os na fydd y ffi yn cael ei thalu erbyn y dyddiad a nodir ar yr hysbysiad bydd y drwydded/dystysgrif yn cael ei hystyried yn un sydd wedi ei hatal. Bydd deiliad y drwydded/dystysgrif a'r Goruchwyliwr Dynodedig/Rheolwr yn cael eu

hysbysu ar unwaith bod yr ataliad yn weithredol, ac yn cael gwybod na all y safle bellach gynnig unrhyw weithgareddau y dylid eu trwyddedu nes bydd y ffi wedi ei thalu a'r ataliad wedi ei godi. Pan wneir y taliad llawn bydd y cyngor yn codi'r ataliad ar unwaith, ac yn cadarnhau hyn yn ysgrifenedig.

- 39.5 Pan fydd trwydded/tystysgrif yn cael ei hatal a bod gweithgareddau y dylid eu trwyddedu yn cael eu darparu bydd y cyngor yn ystyried erlyn y darparwr am droseddau dan adran 136 o Ddeddf Trwyddedu 2003.

40. Lefi hwyr y nos

- 40.1 Pŵer dewisol yw Lefi Hwyr y Nos, a gyflwynwyd gan y Ddeddf Diwygio'r Heddlu a Chyfrifoldeb Cymdeithasol sy'n caniatáu i Awdurdodau Trwyddedu godi cyfraniad tuag at gost plismona economi'r nos trwy godi treth ar ddeiliaid Trwydded Safle a Thystysgrifau Safleoedd Clybiau sydd â hawl i werthu alcohol. Rhaid i Lefi Hwyr y Nos fod yn weithredol trwy'r fwrdeisdref gyfan ac mae'n berthnasol hefyd i bob trwydded ar y safle ac oddi ar y safle. Nid yw TEN yn cael eu cynnwys.
- 40.2 Byddai Lefi Hwyr y Nos yn ei gwneud yn ofynnol i dreth gael ei thalu gan y bobl hynny sydd â hawl i werthu alcohol rhwng y cyfnodau a nodir yn y Lefi Hwyr y Nos ('y cyfnod cyflenwi hwyr y nos') os ydynt yn agored yn ystod y cyfnod hwnnw neu beidio. Ni chaiff hyn fod yn gynharach na hanner nos a dim hwyrach na 6 y bore, a rhaid iddo fod am yr un cyfnod bob dydd.
- 40.3 Rhaid i 70% o'r dreth o leiaf gael ei dalu i'r Comisiynydd Heddlu a Throseddau. Nid oes unrhyw gyfyngiadau ar yr hyn y gall cyfran yr heddlu gael ei ddefnyddio ar ei gyfer. Gall cyfran yr Awdurdod Lleol gael ei ddefnyddio i ymdrin â throseddau ac anhrefn yn gysylltiedig ag alcohol a chefnogi rheolaeth ar yr Economi Hwyr y Nos yn unol â: lleihau troseddau ac anhrefn; hybu diogelwch y cyhoedd; atal niwsans cyhoeddus; glanhau stryd.
- 40.4 Mae gweithredu Lefi Hwyr y Nos yn ddibynnol ar ymgynghoriad cyhoeddus ac, os bydd yn cael ei gyflwyno, rhaid iddo gael ei fabwysiadu mewn cyfarfod o'r Cyngor.
- 40.5 Gall yr Awdurdod Trwyddedu dynnu costau paratoi, rhoi cyhoeddusrwydd a gweinyddu'r dreth (yn amodol ar y rheoliadau) cyn talu cyfran yr heddlu; ond rhaid cyhoeddi amcangyfrif o'r costau hyn ar y wefan.
- 40.6 Dylai Awdurdodau Trwyddedu ystyried y risg ariannol posibl (ee llai o refferiwl na'r disgwyl – rhaid talu cyfran yr heddlu os bydd y lefi wedi ei chasglu yn

llawn neu beidio) cyn ei weithredu.

- 40.7 Gall deiliaid caniatâd y mae'r lefi yn effeithio arno wneud cais am ddim am amrywiad fel na fydd y lefi yn effeithio arnynt. Dylai'r Awdurdod Trwyddedu roi o leiaf 2 fis i wneud ceisiadau o'r fath.
- 40.8 Bydd y lefi yn berthnasol am gyfnod amhenodol ond rhaid ei hadolygu yn gyson a gall gael ei dirwyn i ben ar ddiwedd blwyddyn dreth.
- 40.9 Nid yw'r cyngor wedi mabwysiadu'r ddarpariaeth hon a chyn gwneud hynny bydd yn cynnal ymgynghoriad llawn.

41. Rhagor o Wybodaeth

- 41.1 Gellir cael rhagor o wybodaeth am Ddeddf Trwyddedu 2003 a pholisi trwyddedu'r Cyngor o:

Y Tîm Trwyddedu, Cyngor Bwrdeisdref Sirol Blaenau Gwent, Y Ganolfan
Ddinesig, Glynebwy, NP23 6XB

Ffôn: 01495 355485

Ffacs: 01495 355834

E-bost: licensing@blaenau-gwent.gov.uk

Gwefan: www.blaenau-gwent.gov.uk
